
AŞK ÖYKÜLERİ
aşk
öyküleri
dergisinin ücretsiz ekidir.

ÖNSÖZ

Bu sıcak yaz ayını okurlar için "Aşk Öyküleri" ekiyle karşılamak istedik. Belki bahar aylarında ilk aşk tohumlarının atıldığı o melankolik geceler geride kaldı ya da o tohumlar savruldu gitti ve yerini yeni bir aşk arayışına bıraktı ama sanırız güneşin sıcak ışınlarının kavurmaya başladığı bu zamanlar aşk üzerine düşünmeye, aşkın insanı yakması üzerine sözler söylemeye, dahası aşkı "hikayeleştirmeye" en uygun zamanlar.

Metin Kaçan'dan Woody Allen'a, Milan Kundera'dan Peyami Safa'ya çok geniş çehrede, bütün zamanları, üslupları ve tadları içine alan tam 22 öykü...

Hepsi de aşk gibi ele avuca sığmayan, her yönden ve her sesten öyküler...

Özcan Karabulut'un sözleriyle size "aşk da gövde yeryüzünü inletecek kadar sevilsin diye yaratılmışsa, inandığın, aşkın rüzgârında savruldum" dedirtecek ruh serinliğinde Aşk'ın dört mevsiminden sesler...

Aşk Öyküleri

Öykülerin yayım hakkı tek tek yazarlarına aittir.

ISBN: 975-308-343-2

Gendaş Kültür
Çatalçeşme Sk. No: 19 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: (0212) 512 33 86 - 512 94 67 (Pbx) Faks: 520 82 12
e-posta: gendas@ixir.com

AŞK ÖYKÜLERİ

Hazırlayanlar:
Nazan Kurtuldu
Halil Gökhan

GENDAŞ KÜLTÜR

Unutma

Üstünde "unutma" yazan kartlar bırakmıştın bana. Notlar almalıymışım. Gün içinde yapacaklarımı bir bir not etmeliymişim. Önem sırasına göre! Sıkı bir disiplin. Bunu öneriyorsun evet, ama, ben bu kartlara neler yazacağımı bilmediğimi söylüyorum. Örneğin benim telefon numaramı yaz, diyorsun. Ardından, adresini not edebilirmişim. Sevgiliye mektup yaz, sakın unutma. Sevgiliye telefon. Sevgili aranacak, not almış mıydım?

İyi ama her gün her gün sana ne yazabilirim, neler anlatabilirim telefonda. Gülümsüyorsun. Evet, kartlara belki bunları da yazmalıyım. Önlü arkalı doldurmuşsun kartları yazılabilecekler konusunda. Bir sevgiliye çok şey söylenebilir telefonun ucundan. Çok şey iletilebilir bir kalem aracılığıyla. Yeni bir şiir, özlemin bambaşka bir tarifi, sıcak bir çocuk gülümsemesi... İlle de sorular sorular! Hem o zaman yanıt almak için arayabilirsin sevgiliyi. Evet, bu sıkı bir malzeme. İyi geldi aklıma. Unutmadan bunu yazmalıyım kâğıda. Yazdım bile. Unutma! Sevgiliye sorular sorulacak.

Ertesi günü bekliyorum sabırsızlıkla. Telefonu çeviriyorsun ve bir sevgiliye sorulabilecek ilk sorunun ne olabileceğini soruyorsun. Sevgili, gülüyor. Bunun yanıtını sana yazarım, diyor. Elindeki "unutma" başlıklı kartın altında adresim varmış. Sevgiliyle uzun süre yazışıyoruz. Dünyanın oluşumu hakkında bilmediğim pek çok şey öğreniyorum. Ren geyiklerinin dünyanın en unutkan hayvanları olduğunu –çiftleşmeyi bile unutabildiklerini ve bu nedenle de soylarının tükenmekte olduğunu örneğin– öğreniyor ve nasıl da şaşırıyorum. Çamurdan insan yüzü yapmayı anlatıyor bir başka mektubunda sevgilim. Hüzünlü yüz ifadesini bir türlü be-

ceremeyen, daha doğrusu çamurun kıvamını bir türlü tutturamayan sanatçının öyküsünü anlatıyor. Çalışmasını sürdürürken, bir yandan da zırıl zırıl ağlayan sanatçının, sonunda açtığı sergiye kendi yüzüyle katılıp büyük bir başarı elde ettiğini; ancak maskın ifadesinden kurtulamadığı için sevincini asla dışarıya vuramayışını anlatıyor. Ben ise ona yeni bir şiir yazdığımı, ancak göndermeye fırsat bulamadan yitirdiğimi söylüyorum, bir telefonumda. Ah, diyor sevgili, pazar yerinde rüzgârın ayağıma taktığı üstü çiçekli saman kâğıdının az öncelerde senin ellerin arasında gezindiğini anlamalıydım. Sonra telefonda sarılıp öpüşmeyi anlatıyoruz. O bana parmak uçlarını uzatmış gibi yapıyor, ben ona onun parmak uçlarını öpmeyi anlatıyorum. Derken telefonları kapatıyor, kartlara koşuyoruz. Yeni bir mektup, yeni bir sorgulama, yeni bir özlem tarifi, yeni bir çiftleşme yöntemi, yeni bir başlangıç için.

İşte bunlar, diyor sevgili. "Unutma" kartına bütün bunları inci dizer gibi sıralamış. İşte bütün bunları yazabilirsin, çünkü ben yüz yüze olmanın sessizliğinden çok, ayrı ayn olmanın gürültüsünü seviyorum.

Uzanıp öpüyorum onu. Uzanıp öpmeyi anlatıyorum.

Unutma!

Küçük Bir Şaka

Aydınlık, pırıl pırıl bir kış öğle sonrası. Şiddetli bir ayaz var. Koluma girmiş olan Nadenka'nın şakaklarındaki buklelerle üst dudağındaki tüyler gümüşsü bir kırağıyla kaplanmış. Yüksek bir dağın üzerindeyiz. Ayaklarımızın dibinden yere kadar, güneşi bir aynadaymışçasına yansıtan eğik bir yüzey uzanıyor.

Yanıbaşımızda, parlak kırmızı renkte çuhayla kaplı küçük bir kızak.

- Nadejda Petrovna, diye yalvarıyorum ben, kayalım hadi! Bir kerecik! İnanın, hiçbir şey olmayacak.

Fakat korkuyor Nadenka. Küçük kaloşlarının ucundan buzla kaplı dağın yerle bitiştiği yere kadar tüm bu alan, korkunç, ölçüsüz derinlikte bir uçurum gibi görünüyor ona. Aşağı baktığında yüreği duracak gibi oluyor ve kızağa binme önerim bile soluğunun kesilmesine yetiyor. Bu uçurumdan aşağı uçma riskini göze alırsa ne olacak! Ölecek, aklını yitirecek.

Yalvarırım size, -diyorum ben-, korkacak bir şey yok! Yaptığınız korkaklıktan başka bir şey değil, anlayın artık bunu!

Nadenka razı oluyor sonunda ve ben, onun yüzündeki anlatıdan ölüm tehlikesini göze aldığını görüyorum. Kızağa oturttuğumda, solgun ve titrek. Kolumla sarılıyorum ona ve birlikte uçurumdan aşağıya uçuyoruz.

Bir kurşun hızıyla gidiyor kızak. Hava yüzümüzü kesiyor, uluyor, kulaklarımızda ıslık çalıyor, yanaklarımızı acıtarak çimdikliyor ve başlarımızı omuzlarımızın üzerinden koparmak istiyor. Soluk almamıza olanak vermiyor rüzgâr. Sanki bir an sonra mahvolacağız!

- Sizi seviyorum Nadya! diye fısıldıyorum ben.

Kızağın hızı giderek azalıyor. Rüzgârın böğürtüsü ve kızak ayaklarının cızırtısı o kadar korkutucu değil artık; soluk da alabiliyoruz ve

aşağıya varıyoruz sonunda. Nadenka yan canlı, yan ölü. Rengi atmış, güçlükle solunuyor... Ayağa kalkmasına yardım ediyorum.

- Bir daha mı, Allah göstermesin! diyor ve korku dolu iri gözleriyle bakıyor bana- Az daha ölüyordum!

Az sonra kendine geliyor ve gözlerime yönelmiş bakışlarında bu kez soru var: Ben mi söyledim o üç sözcüğü, yoksa kasırganın uğultusu mu yanıltı onu? Bense, yanıbaşında durmuş, sigara içiyor, eldivenimi inceliyorum dikkatli bakışlarla.

Koluma giriyor. Uzun süre dağın çevresinde dolaşıyoruz.

Bilmeceyi çözememekten tedirginlik duyduğu belli. Söylendi mi o sözcükler, söylenmedi mi? Evet mi, hayır mı? Evet mi, hayır mı? Nadenka sabırsız ve hüzünlü bakışlar yöneltiyor yüzüme arada bir; sözlerime uygunsuz yanıtlar veriyor, bekliyor, bir şey söyleyecek miyim diye. Kendisiyle savaştığını görüyorum.

Bir şey söylemesi, bir şey sorması gerekli, sözcük bulamıyor ama; sıkıntılı, bunaltılı, tedirgin...

- Biliyor musunuz ne diyeceğim? diyor.

- Ne? diye soruyorum.

- Haydi, bir kez daha... kayalım.

Merdivenden dağa çıkıyoruz. Solgun ve titreyen Nadenka'yı kızağa oturtuyorum yeniden. Ve bir kez daha uçuyoruz korkunç uçuruma. Rüzgâr böğürüyor yine, kızağın ayakları cızıldıyor. Ve ben fısıldıyorum yeniden:

- Sizi seviyorum Nadenka!

Kızak durduğunda, az önce indiğimiz dağı gözleriyle ölçümlüyor Nadenka, sonra uzun süre yüzümde tutuyor bakışlarını. Benim umursamaz, ilgisiz sesimi dinlerken, tüm görüntüsü şaşkınlığını belirtiyor. Ve yüzünden okuyorum:

- Nedir bu olup biten? Kim söyledi o sözcükleri? O mu? Yoksa kulaklarım mı yanıltıyor beni?

Bu bilinmezlik tedirgin ediyor onu, sabrını taşırıyor. Zavallı kızcağız sorulanma karşılık vermiyor, yüzünü asmış, ağlayacak neredeyse.

- Evet, dönmeyelim mi artık? - diye soruyorum.

- Ben... Ben hoşlandım bu işten -diyor ve kızarıyor.- Bir kez daha kayamaz mıyız?

Hoşlanmış... Ama kızağa binerken benzi yine uçuk, tir tir titriyor korkudan.

Üçüncü kez iniyoruz dağdan. Gözlerini nasıl yüzünden ayırmadığını, bakışlarıyla dudaklarının hareketini izlediğini görüyorum. Fakat atkımla kapatıyorum ağzımı, öksürüyorum ve dağın ortasına geldiğimizde başarıyorum söylemeyi:

- Sizi seviyorum Nadya!

Ve bilmece çözülmeden kalıyor! Susuyor Nadenka, düşünceler içinde... Kayak yerinden eve götürüyorum onu, ağırdan alıyor adımlarını ve bekliyor, söyler miyim o sözcükleri diye.

Bir pusula alıyorum ertesi sabah: "Eğer bugün kayak yerine gidecekseniz, bana da uğrayın. N." O günden sonra her gün kayak yerine gidiyoruz birlikte. Ve kızakla aşağıya inerken, her keresinde fısıldıyorum aynı sözcükleri:

- Sizi seviyorum, Nadya!

Çok geçmeden Nadenka alışıyor bu tümceye, içkiye ya da morfine alışırcasına. Artık yaşayamaz onsuz. Evet, dağdan aşağıya kaymak korkunç, eskisi gibi. Fakat şimdi bu korku ve tehlike, bir bilmece olarak kalan o aşk sözcüklerine özel bir çekicilik kazandırıyor. Kimdir ona aşkını bildiren? Ben miyim, rüzgâr mı? Ama artık, belli ki, onun için hepsi bir.

Bir gün, öğle üzeri, kayak yerine yalnız gitmiştim. Uzaktan Nadenka'nın dağa nasıl yaklaştığını, bakışlarıyla nasıl beni aradığını görüyordum. Sonra ürkekçe tırmanmaya başladı merdivenleri... Yalnız kaymak korkunç, çok korkunç... Kar gibi bembeyaz kesilmişti, titriyordu, ama kararlılıkla yürüyordu. Belli ki denemeye karar vermişti sonunda: O güzel sözcükleri ben yokken de işitecek miydi acaba? Solgun, ağzı korkudan açılmış, oturdu kızağa, gözlerini kapadı ve hareket etti... Nadenka işitti mi o sözcükleri, bilmiyorum... Fakat nasıl bitkin ve güçsüz, kızaktan kalktığını gördüm. Ve yüzünden, bir şey işitip işitmediğini kendisinin de bilme-

diği okunuyordu. Korku; işitme, sesleri ayırt etme, anlama yeteneğini almıştı elinden.

İlk bahar ayı mart geldi sonra... Bizim buzlu dağ karardı, parıltısını yitirdi ve eridi sonunda. Kaymaktan vazgeçtik. Zavallı Nadenka artık hiçbir yerde işitemezdi o sözcükleri, hiç kimse söyleyemezdi onları; rüzgâr yoktu artık ve ben Petersburg'a gitmeye hazırlanıyordum - uzunca bir süre için, belki büsbütün.

Yola çıkma öncesi, sabah alacasında, evimizin önündeki küçük bahçede oturuyordum. Bu bahçeyi, Nadenka'nın oturduğu avludan yüksek bir tahta perde ayırıyordu. Hava soğuktu henüz, yer yer kar vardı, ağaçlar ölüydüler, ama yine de ilk baharın kokusu duyuluyordu artık. Tahta perdeye yaklaştım, bir yanktan uzun süre baktım. Nadenka'nın nasıl kapılarının önündeki küçük eşiğe çıktığını ve göğe kederle baktığını gördüm... İlk bahar rüzgân, solgun, sevinçsiz yüzüne doğru esiyordu doğruca. Bu ona, dağda, o üç sözcüğü işittiğinde bize böğüren rüzgârı anımsattı... Yüzü bulutlandı, gözlerinden yaşlar yuvarlandı... Ve öyle solgun, bir an ileriye doğru uzattı ellerini; sanki rüzgâr, ona bir kez daha taşısın istiyordu o sözcükleri. Rüzgârı kolladım ve fısıldadım:

- Seviyorum sizi, Nadya!

Nadenka bir çığlık kopardı, gülümsedi, rüzgâr yönünde uzattı ellerini, sevinçli, mutlu, öylesine güzel.

Ben eşyalanmı toparlamaya gittim.

Çok zaman geçti bunların üstünden. Nadenka evli şimdi, üç çocuğu var. Kayak yerine gittiğimizi ve rüzgârın ona nasıl, "Sizi seviyorum, Nadenka," sözcüklerini taşıdığını unutmadı. Bu şimdi, yaşamının en mutlu, en dokunaklı, en güzel anısıdır.

Bana ise, anlaşılmaz geliyor şimdi, neden söyledim o sözcükleri, o şakayı niçin yaptım...

Çeviren: Ataol Behramoğlu

Aşk

O resmi, zavallı ihtiyar dostumun bir sırrı olarak, hâlâ saklarım. Bu bir kadın resmidir, herhangi bir kadın resmi... Bu kadın resminin herkesten gizli tutulacak, saklanacak, sır teşkil edecek tarafı, neresidir? Öyle iffetsiz, aşağılık, çirkin bir resim değil bu... Yalnız, vücudun duruşu ve yüzün umumî hatlarıyla gözlerdeki ve dudaklardaki garip imtizaçsızlık dikkati çekmekte ve insanda izahı kabil olmayan tuhaf bir tesir ve esrarlı bir intiba bırakmaktadır. Hiç de kıvrak olmayan durgun ve sâkin omuzlar üzerinde, yine aynı sükûnetle çizilmiş bir yüz çerçevesinin içinde karanlık, ihtiraslı, derin gözler... Ve gözlerin bu şiddetli ihtirasını kızıl bir damga ile mühürleyerek sessiz bırakmak istermiş gibi kapalı, fakat kanlı bir karanfil gibi de, açılmaya, öpmeye, ısırmaya hazır, ateşli, şehvetli, kokulu dudaklar... Bu kadın resminin ihtiyar dostum için, gizli tutulmasını icap ettiren esrarı da, işte bundan, bu birbirine tamamıyla aykırı olan iki şahsiyetin bir kadın portresinde birleşmiş olmasından ileri geliyor. Bunun hüzünlü ve ıstıraplı hikâyesini ihtiyar dostum, yıllarca sustuktan sonra, bilinmez nasıl bir ruh hâleti ve ihtiyacı içinde, bana yine kendisi anlattı.

Dostum eski bir ressamdı. Onu, sayısı pek az bir meraklar zümresinden başka kimse tanımıyordu. Ben de kendisini, ressamlar hakkında bir etüd hazırladığım zamanlar, pek geç olarak tanıdım. Eşine nâdir tesadüf edilen hakikî bir sanatkârdı. Ve artık dünyadan elini eteğini çekmişti. Küçük Çamlıca Tepesi'nin bir köşesindeki ufacık evinde gerçek bir inziva hayatı yaşıyordu. Geleni gideni arayanı soranı yoktu. Küçük bir irad, zannederim, ona ancak fakirce bir geçinme temin edebiliyordu. Emektar bir aşçı kadından ve ko-

camış bir köpekten başka canlı bir mahlûk yüzü görmeden, odasındaki kitaplar ve bahçesindeki ağaçlar arasında, telâşsız ve endişesiz bir intizar içinde, belli ki, ölümünü bekliyordu.

İhtiyar dostumu, her iki, üç ayda bir, tatil günlerimin birinden istifade ederek, görmeye giderdim. Onu yazları çok defa bahçesinde bir büyük yeşil şemsiyeye benzeyen yeşil bir fıstık ağacının dibinde oturuyor veya köpeği ile azman otları arasında, çamların altında, yahut asma kütüklerinin etrafında dolaşıyor bulurdum. Belli ki bu köpeği, bu ağaçları, bu gölgelikleri kendisine dost edinmişti. Ve bu hakikatli dostlar arasında bulunmaktan duyduğu zevki, çizgileri derinleşmiş solgun yüzünde okumak mümkündü.

Ona her gidişimde beni alâyişsiz, sâkin bir sevgi ile karşılardı. Dost ağaçlar altında dost çimenlere yaslanarak karşılıklı otururduk. Ne zaman hayatın binbir ıstırabıyla bunalsam, içime bir ağırlık ve kasvet çökse, bu terk edilmiş, unutulmuş dostlar arasında şifa bulacağımı ümit ederdim.

Burada tabiat ne kadar saf ve güzeldir. İnsan içine çektiği nefesin serinliğini duyar ve yorgun vücut kanatlanmış gibi hafifler... Kendimi burada, o her günkü hayat mücadelesi içinden sıyrılmış, dünya ihtiyaçlarını unutmuş ve âdeta ruh kesilmiş bulurdum.

O kendi hayatından hiç bahsetmezdi. Kırk yıldan beri resmi bırakmıştı. Niçin? Onu ancak sanat meraklılarına tanıtmış olan birkaç eserden sonra, boşalmış ve bitmiş miydi? Bunu soramazdım. Belki kırılır, incinirdi. Neşesinde garip bir acılık hissederdim. Yalnız kendisine ait olan ve etrafını rahatsız etmemeye çalışan bu acılık acaba nereden geliyordu? Bir pişmanlık mı, bir vicdan azabı mı, bir inkisar mı? Yahut, yarım kaldığı, hedefine varamadığı, muradına eremediği için mi? Kim bilir...

Uzunca süren bir kış fasılasından sonra, bir bahar günü, onu yine görmeye gittim. Her taraf yeni açmaya başlayan filiz yapraklarla, şeftali, kiraz, erik çiçekleriyle donanmıştı. Karşıda Büyük Çamlıca'nın pek kocaman upuzun bir timsah sırtı gibi kabarık duran yeşil tepesi, tepeye uzanan kırmızı toprak yollar, eteklerde daha ko-

yu yeşillikte çamlar ve siyaha kaçan selviler görünüyordu. Hanımseddi'nin, Namazgâh'ın, Muhacir Köyü'nün evleri, bahçeleri taze renkler içindeydi. Kekikli yamaçlarda, şurada burada kuzular otluyor, uzaktan uzağa çıngırak sesleri geliyordu. Hava, her zerresi yeniden uyanan hayatın kokularıyla doluydu.

Bu defa beni bahçesinde, bir ağaç altında değil, evinin içinde, hem de yatak odasında kabul etti. Hastalanmış, yatağında yatıyordu. Arkasına yastıklar koymuşlardı. Gözleri şiş şişti. Benzi sararmış, çökmüş, bitmiş gibiydi. Beni yine her zamanki gibi, sâkin bir sevgi ile karşıladı. Odada eski dostlardan yalnız koca köpek vardı. Başını efendisinin ayak ucuna dayamış, öylece duruyordu.

İlk hatır sormalardan sonra, bir müddet konuşulmadı. Hastanın halinde şimdiye kadar görmemiş olduğum bir telâş hissediyordum. Bir şeyler söylemek istiyor, karar veremiyor, tereddüt ediyor; tekrar düşünüyordu. Nihayet tereddütlerini yenmekte olduğunu anladım. Biraz daha durdu. Sonra ölgün bir sesle:

- Ne iyi ettin de geldin, dedi, sana bugün bir eski hikâye anlatmak istiyorum. Bir eski hikâye... İhtiyar dostunun hayatına ait hakikî bir hikâye... İlk ve son hikâyem...

Dikkatle ve merakla bekliyordum. O bütün bir hayatını kaplamış olduğunu tahmin ettiğim muamma artık çözülüyordu demek... Fakat ihtiyar ressam bir tereddüt daha geçirdi. Uzun müddet hiçbir şey demeden durdu. Sonra kat'i bir kararla tekrar söze başladı. Konuşurken ikide bir duraklıyor, soluyor, güçlükle nefes alıyordu.

- Bilmem ki, neresinden başlamalı, dedi, evet neresinden başlamalı... O zamanlar fakir bir gençtim ben... Fakat gençlikle fakirlik birleşir mi ya... Dil alışmış da öyle deniliyor, yoksa bir genç fakir olur mu hiç?.. Dünyanın en büyük servetleri onun, gençliğin değil midir? Benim de derimin üstü gerçi züğürttü. Fakat içimdeki zenginlik hiç şüphesiz, en zengin hükümdarların hazinelerinde bile yoktu. Kalbim aşkla, ihtirasla, ümit ve emellerle dolup taşardı. Hey gidi gençlik hey...

Bunları söylerken canlanmış, gözleri parlamaya başlamıştı. Onda üst üste yığılmış olan bütün o geçmiş yılları silkip atarak yeniden gençliğe, hayata dönmek isteyen şiddetli bir arzunun şahlandığını gördüm. Aynı heyecanla sözlerine devam etti:

- Evet, gençtim, dedi ve her genç gibi ben de bir kız sevdim. Bu, gözleri kara birer alev gibi yanan, dudakları cehennemleri bile tutuşturacak kadar ateşli bir kızdı. Fakat ben ona sahip olamadım. Neden ve niçin?.. Çocukluk, gençlik işte!.. Müthiş bir gururum vardı. Gururu aşktan üstün tutuyordum. Bir kızın ne ehemmiyeti var, daha birçok genç kızlar sevebileceğini zannediyordum. Halbuki insan hayatta ancak bir defa sevebiliyor. Ve bir daha artık sevemiyor...

Sustu, gözlerini kapadı, derin derin aldığı nefesler göğsünü şişiriyor, alnını ve şakaklarını hafif bir ter kaplıyordu. Büyük bir teessür ve heyecan içindeydi. Bu teessür ve heyecanın ona zarar verebileceğini düşündüm, ve onu, hikâyesini tamamlamaktan vazgeçirmek istedim. Fakat hodbin bir merak ve tecessüs, beni bu isteğimden alıkoydu.

Güçlükle tekrar kendine gelebildi, ve:

- Çılgın bir gençlikten sonra, dedi artık durulduğumu, evlenmek, ev bark kurmak zamanımın geldiğini zannettim. Ve melekler kadar iyi, güzel bir kızla evlendim. Ne kadar mesut ve rahattım. Karım aylı gecelerin tatlı sükûnetini temsil ediyor gibiydi. Beraberce birçok iyi günler geçirdik. Fakat günün birinde büyük bir hata işledim. Pek büyük bir hatâ! Bunu niçin yaptım; niçin saadetime engel oldum. Neme lâzımdı benim bu?.. Evet, bu nereden aklıma geldi, karımın resmini yapmak nereden aklıma geldi?..

Resme başladım; fakat bir türlü rahat çalışamıyordum. Çiziyor, siliyor, bozuyor, yine istediğimi yapamıyordum. Ne kadar uğraşsam, çabalasam, didinsem nafile... Yapamıyordum istediğimi... Ve bu derin alevli gözlerle bu müthiş yakıcı dudaklar neden muhayyileme musallat olmuşlardı. O zaman içimin tâ derinliklerinde bir şeytanın gizlenmiş olduğunu anladım. Kendimi bu şeytanın tesir

ve nüfuzundan asla kurtaramıyordum. Fırçayı tutan el, sanki benim kendi irademin eli değildi. Tabiî, acaip bir resim meydana çıktı. Onu günahım gibi saklamak istedim. Fakat, (kendi resmini) karım gördü ve kalbimdeki onun yerinde bir başkasının, bir yabancının yerleşmiş olduğunu anlamakta gecikmedi. Zavallı pek hisli bir kadındı ve beni hiçbir kadının bir erkeği sevmesine imkân olmayacak derecede seviyordu. Gizli gizli ağladı, bedbaht oldu, hastalandı ve öldü. Ya.. öldü. Onu ben öldürdüm. Katili benim onun!.. Bu, gizli kalmış bir cinayettir.

Yeniden durakladı. Sancısı tutmuş gibi, yüzündeki adaleler kısılmıştı. Gözlerinde pek zavallı, garip, titrek bir parıltı vardı. Bütün vücudu kıvranıyor, karyola sarsılıyordu. Belli ki ıstırabı son haddini bulmuştu. Kalbimdeki acıma duygusu merak ve tecessüsüme galebe çalarak, müdahale etmek ve artık onu susturmak istedim. Fakat o benim hareketime meydan ve imkân vermeyen bir süratle yeniden canlandı:

- Gururu aşktan üstün tuttum, ha! Aşkı mühimsemedim ve onu istihfaf ettim, ha!.. Al sana, al sana!..

Kısa bir duraklamadan sonra, artık tamamıyla kısılmış ve yorulmuş bir sesle:

- Aşk istihfaf edilmemeli, dedi. Aşkla oyun olmaz. Tekin değildir o... Bütün dünya servet, sıhhat, ilim, sanat, ikbal, şeref, hepsi onundur, gerisi, dünya ve vemâ fihâ, hepsi boştur, lâftır, yalandır. Şair ne doğru söylemiş:

Aşk imiş her ne var âlemde!..

Kaç yıl emek verdiğim fırçamın benim değil de, onun emrinde olduğunu nereden bilecektim, fırçam ve sanatım bana müthiş bir oyun oynadı; karımı ve saadetimi elimden aldı! Kendime yâr bildiğim meğer yaman bir düşmanımmış!.. Ondan yüz çevirdim, artık bedbaht olmuştum. O varsın gitsin, kendisine lâzım olanları arasın, başka kurbanlar arasın!.. Benimle alışverişi kalmadı artık...

Bu sözleri söyledikten sonra, yüzü sâkinleşti. Haline bir rehavet geldi, gözlerini kapadı. Çok geçmeden rahat nefes alışlarıyla uyku-

ya dalmış olduğunu anladım. Onu uyandırmaktan çekinerek, yavaş adımlarla yanından ayrıldım. Yolda o kadın resmini merak ediyor, ihtiyar dostumun garip ve hüzünlü macerasını düşünüyordum.

Birkaç gün sonra sıhhatini öğrenmek üzere, tekrar ziyaretine gittim. Evde uzaktan bile, mutad olmayan bir değişiklik göze çarpıyordu. Bahçe kapısı açıktı. Odaların perdeleri sökülmüştü. Koca köpek, tek başına kırlarda dalgın dalgın dolaşıyordu. Zili çaldım. Emektar aşçı kadın kapıyı araladı, kısık ve ağlamalı bir sesle, efendisinin, benim ziyaretimi takip eden günde öldüğünü haber verdi. Şuradan buradan peyda olan mirasçılar evdeki eşyayı taksim edip satmışlardı. Ev de satılığa çıkarılmış bulunuyordu. Aşçı kadın burada muvakkaten oturuyordu. Köpeği sokağa salıvermişlerdi.

Bu izahatı derin bir kederle dinliyordu. Büyük, bedbaht, münzevî sanatkâr öldü ha... Kırk yıldır şifa bulmayan bir yaraya, ancak ölüm merhem olabilirdi. Bu garip ve muazzep ruh, acaba ölümde de sükûn ve huzura kavuşabilecek miydi?

Oradan ayrıldıktan sonra, ilk işim ihtiyar dostumun terekesinin satılmış olduğu yerleri aramak oldu. O kadın resmini acaba bulabilecek miydim? Kadıköy'de eski mobilya satan bir dükkânda aradığımı büyük bir memnuniyetle ele geçirdim. Bu resmi daha evvel görmemiştim. Fakat onu görünce, eski bir âşina gibi, hemen tanıdım. Tablo toz toprak içindeydi. Belli ki, taşıdığı esrar ile birlikte yarım asra yakın bir zaman, tavanarası veya emsali bir yerde gün yüzü görmeden, kapalı ve bakımsız kalmıştı.

İhtiyar dostumun hâtırasına büyük bir hürmetim vardır. Onun birbirine tamamıyla aykırı olan iki şahsiyetin bir kadın portresinde birleşmesinden doğan kırk yıllık ıstırabını tabiî hiç kimseye söylemeyeceğim ve bu resme ben de gün yüzü göstermeyerek, onu bir sır gibi, onun gibi saklayacağım, tâ ölümüme kadar!..

Aşkın Gözü Kördür

I

Beş Ağustos'un saat sekizinde, sis kenti örtüyordu. Hafifti, soluğa hiçbir sıkıntı vermiyordu ve oldukça donuk bir görünüşü vardı. Ayrıca, adamakıllı maviye kaçıyordu.

Birbirlerine koşut örtüler halinde çöktü; önce, yerin yirmi santimetre üstünde kuzulanıyordu ve insanlar ayaklarını görmeden yürüdüler. Saint Braqumerat sokağı 22 numarada oturan bir kadın, evine gireceği anda anahtarını düşürdü ve bulamadı. Biri bebek olmak üzere altı kişi yardımına geldiler. Bu arada ikinci örtü çöktü, anahtar bulundu ama bebek hayır; meteorun örtüsü altında, emzikten kurtulup oturmuşluğun ve evliliğin erinçli sevinçlerini tanıma sabırsızlığı içinde açıklara doğru yol almıştı. Bin üç yüz altmış iki anahtar ve on dört köpek böylece birinci günün ilk yarısında kaybolmuştu. Ağların taktıkları mantarları gözetlemekten bitkin düşmüş balıkçılar, delirip ava çıktılar.

Sis, yokuşlu sokakların aşağı bölgelerine ve çukurlara, hatırı sayılır kalınlıklar halinde yığılıyordu; kanalizasyonlarla havalandırma deliklerinden, uzun oklar şeklinde sızıp gidiyordu. Metro koridorlarını tamamen kapladı ve bu sütlü sel, kırmızı ışıkların düzlemine geldiği zaman da metrolar çalışmadı artık; ama dışarıda zaten o zaman üçüncü örtü de inmişti ve dizlere kadar bembeyaz bir gece içinde yüzülüyordu.

Yukarı mahallelerde oturanlar kendilerini kayırılmış sanıp nehrin kıyısındakilerin matrağa alıyorlardı; ama bir haftanın sonunda hepsi barıştılar ve odalarındaki eşyalara aynı biçimde toslayabildiler; sis artık en yüksek yapıların tepesine oturmuştu. Kulenin kü-

çük çan kulesi, her ne kadar gözden yitmekte sonuncu olmuşsa da, düzendeki bu kesif çalkantının karşı konmaz yükselişi, sonunda onu bütünüyle içine çekip aldı.

II

Orvert Latuile, on üç Ağustos günü üç yüz saatlik bir uykudan uyandı; biraz sert bir sarhoşluktan ayılıyordu ve kendini ilk önce kör olmuş sandı; kendisine ikram edilmiş alkollü içkileri iyice şereflendirmek oluyordu bu. Geceydi; ama gecede değişik bir şeyler vardı; zira gözleri açıkken, elektrikli bir lambanın ışık demeti, kapalı duran gözkapaklarına düştüğü zaman olunan izlenim içindeydi. Sakarca bir el hareketiyle radyonun düğmesini aradı. Çalışıyordu ve haberler onu bir ölçüde aydınlattılar.

Konuşmacının palavralarına fazla kulak asmadan, Orvert Latuile düşündü, göbek deliğini kaşıdı ve tırnağını koklayarak bir banyoya gereksindiğini kabul etti; ama, Nuh'un harmanisinin Nuh üstüne, ya da sefaletin zavallı dünya üstüne, ya da Tanit'in tülünün Salammbo üstüne, ya da bir kedinin bir keman içine atılması gibi her şeyin üstüne yayılıvermiş bu sisin pratikliği, ona bir banyo faslının gereksizliği kararını aldırdı. Zaten bu sisin tatlı veremli bir kayısı kokusu vardı ve kişide kalmış olan pis kokuları öldürmesi gerekirdi. Ayrıca seslerle gürültüler, bu pamuksu maddeden çok garip tınlıyorlardı; tıpkı bir el arabasının demir uçlu sapı üstüne talihsizce düşünce delinen damağı, dövme gümüşten bir protezle yerine konan lirik bir sopranonun açık ve beyaz sesi gibi.

İlkin, Orvert kafasındaki tüm sorunları defetti ve hiçbir şey olmamış gibi davranmaya karar verdi. Sonuç olarak da herhangi bir güçlükle karşılaşmadan giyindi, ziya giysileri her zamanki yerlerine konmuştu; yani bazıları iskemleler üstüne, ötekiler yatağın altına, çorapları ayakkabıların içine, ayakkabıların teki bir vazonun, öbür teki de oturağın içine.

- Hay Allah, dedi kendi kendine, bu sis de ne tuhaf dalgaymış.

Büyük bir orijinalliği olmayan bu düşünce, olayı sadece saptanmış şeyler kategorisine sokarak, Orvert'i Ditiramp'tan[1], bayağı coşkunluktan, hüzünden ve kara kaygıdan kurtardı. Ama yavaş yavaş cesaret buluyor ve birtakım insanca deneyler tasarlayacak derecede alışılmamışa uyum sağlamaya başlıyordu.

- Kapıcı kadına iniyorum ve dükkânımı açık bırakıyorum, dedi. Göreceğiz bakalım, sis mi var, yoksa gözlerimden mi.

Zira Fransız'ın kartezyen[2] kafası onu kesif bir sisin varlığından şüphe etmeye iter, bu sis, görüşünü yok edecek derecede kesifse bile; ve de onun kararını, alışılmamışa doğru yönlendirebilecek olan, radyoda söylenenler değil. Hepsi sersem bu radyodakilerin.

- Çıkarıyorum dışarı, dedi Orvert ve böyle iniyorum.

Dışarı çıkardı ve öyle indi. Ömründe ilk olarak, birinci basamağın çatırtısını, ikincinin çıtırtısını, dördüncünün takırtısını, yedincinin kıtırtısını, onuncunun tıkırtısını, on dördüncünün kütürtüsünü, on yedincinin gacırtısını, yirmi ikincinin gürültüsünü ve sondaki taşımalığından ayrılmış pirinci tırabzanın fıttırrtısını ayrımsadı.

Duvara tutuna tutuna çıkan birinin yanından geçti.

- Kim o? dedi durarak.

- Lerond! diye yanıtladı M. Lerond, karşıdaki kiracı.

- Günaydın, dedi Orvert. Ben Latuile.

Elini uzattı ve şaşkınlıkla hemen bıraktığı sert bir şeyle karşılaştı. Lerond sıkılganlıkla güldü.

- Bağışlayın, dedi, insan bir şey görmüyor ve bu sis acayip sıcak.

- Doğru, dedi Orvert.

Açık dükkânı aklına geldi ve Lerond'un aynı şeyi düşünmüş olmasından dolayı alındı.

- Haydi, görüşmek üzere, dedi Lerond.

- Görüşmek üzere, dedi Orvert, sinsice kemerinin üç kertiğini açarak.

---

1) Ditiramp: Övücü koşuk/Dionisos'u övmek için söylenen şarkı (Yunancadan: diturambos)

2) Kartezyen: Descartes'ın düşünsel sistemiyle koşullanmış olan.

Ayaklarına düşen pantolonunu çıkardı ve merdiven boşluğuna fırlattı. Gerçekten de ateşler içindeki bir bıldırcın[3] gibi sıcaktı bu sis. Ve de Lerond takım taklavatı açık havada gezinebiliyorsa, Orvert giysiler içinde böyle kalacak değildi herhalde. Ya hep ya hiç.

Ceketiyle gömleği uçtular. Ayakkabılarını çıkarmadı.

Merdiveninin altına varınca, kapıcının camını tıklattı.

- Girin, dedi kapıcı karının sesi.

- Benim için mektup var mı? diye sordu Orvert.

- Aaa! mösyö Latuile! diye kahkahayı bastı şişko kadın, güldürmek için nasıl da tam sözleri bulursunuz her zaman... Söyleyin bakalım... İyi uyudunuz mu bari? Rahatınızı bozmak istemedim...

Ama bu sisin ilk günlerini görecektiniz!.. Herkes delirmişti. Şimdiyse.. Eee, alışıyor insan...

Sütlü engeli aşmaya başaran kokudan, kapıcının yaklaşmakta olduğunu anladı.

- Bir tek işte kendi yemeğini hazırlamak çok kolay olmuyor, dedi kadın. Ama tuhaftır, bu sis... besliyor diyeceğim nerdeyse; ben, örneğin, iyi yerim... Vallaa üç gündür, bir bardak su, bir parça ekmek, tamam, memnunum.

- Zayıflayacaksınız, dedi Orvert.

- Hah! Hah; diye fıkırdadı kadın, altıncı kattan düşen bir ceviz torbası gibi gülüşüyle. Elleyin bir, mösyö Orvert, hiç bu kadar formda olmamıştım. Midelerim bile yukarı çıkıyorlar... Elleyin lütfen...

- Ama... şey... dedi Orvert.

- Elleyin de görün diyorum size.

Elini kaptığı gibi, söz konusu midelerden birinin ucu üstüne yerleştirdi.

- Şaşılacak şey! diye saptamada bulundu Orvert.

- Ve kırk iki yaşındayım, dedi kapıcı. Nasılmış! Hiç belli değil artık! Ya!.. Benim gibi, bir parça toplu olan kadınların, bir açıdan, işlerine geliyor...

---

3) caille: bıldırcın. Ça caille: hava buz gibi. Cailler: donmak.

Aman Tanrım! Olamaz! dedi Orvert, şaşkın... Çırılçıplaksınız!..

- Hah, ya siz! dedi kadın.

Doğru, dedi Orvert içinden. Ne tuhaf bir fikirdi bu benimki de.

- Afrobeziak[4] bir areosol[5] olduğunu söylediler televizyonda, diye sürdürdü kapıcı.

- Öyle mi!.. dedi Orvert; kapıcı kısa bir solukla değmişti kendisine ve bu kerata sisle yeniden doğmuş gibi duydu kendini.

- Dinleyin bir saniye, madam Panuche, diye yalvardı. Hayvan değiliz. Eğer afrodizyak[6] bir sis ise bu, biz de kendimize hâkim olmaya çalışalım yahu.

- Hah, hah! dedi madam Panuche kesik kesik bir sesle ve ellerini hassas bir belirlilikle yerleştirdi.

- Benim için fark etmez, dedi Orvert saygınlıkla. Ne işiniz varsa görün, ben hiçbir şeyyle meşgul olmuyorum.

E yani, diye mırıldandı kapıcı soğukkanlılığını yitirmeden, mösyö Lerond sizden daha nazik. Sizinle bütün işi yapmak gerekiyor.

- Bakın, dedi Orvert, henüz bugün uyanıyorum... Alışık değilim ben.

- Göstereceğim size, dedi kapıcı.

Sonra öyle şeyler oldu ki, Nuh'un, Salammbo'nun ve Tanit'in tülünün sefaletini bir kemanın içine attığımız gibi, zavallı dünyanın harmanisiyle de onların üstüne örtsek daha iyi olur.

Orvert ordan pek kıpırdak çıktı. Dışarıda, şöyle bir kulak kabarttı. İşte eksik olan şuydu: Arabaların gürültüsü. Ama sayısız şarkılar yükselmekteydi. Her yerden gülme sesleri duyuluyordu.

Biraz sersemlikle, yolda ilerlemeye başladı. Kulakları böylesi bir

---

4) Aphrobasiaque: baiser: düzüşme. Aphrodisiaque'tan türetilmiş sözcük. Kapıcı yanlış söylüyor ama raslantısal olarak mizahlı bir sözcük çıkmış ortaya izlenimi de uyandırılmak istenmiş, nitekim ardından areosol geliyor.

5) areosol: kapıcı yanlış söylüyor, "aerosol" olacak; yapay sis, sis, yapay bulut.

6) Afrodizyak: Şiddetli şehvet uyancı.

ses derinliğine alışık değillerdi, kayboluyordu biraz. Yüksek sesle düşündüğünü fark etti.

- Tanrım! dedi. Afrodizyak bir sis!

Görüldüğü gibi, söz konusu düşünceler pek de değişmiyordu. Ama insan kendini on bir gün uyumuş birinin yerine koymalı; genelleşmiş ve açık saçık bir zehirlenmeye komplikasyona uğramış zifiri bir karanlıkta uyanıyor ve şişko, dökülen kapıcı karının, bilinmedik zevklerle dolu bir mağaraya susamış Kirke[7] gibi, iri ve sivri göğüsleriyle tam bir Valkiri'ye[8] dönüşmüş olduğunu görüyor.

- İnce![9] dedi Orvert, düşüncesini tamamlamak için.

Birden, sokağın tam ortasında ayakta olduğunu fark edince korktu ve kornişini[10] yüz metre boyunca izlediği duvara kadar geriledi. Ekmekçiydi orası. Uygulamalı bir sağlık koruma bilgisi ona, hatırı sayılır her bedensel etkinliğin ardından bir besin almasını buyuruyordu ve bir küçük ekmek yemek için geri girdi.

Büyük bir gürültü vardı içerde.

Orvert pek az ön yargısı olan bir adamdı, ama ekmekçi kadının her erkekten, ekmekçi adamın da her kadından ne istediklerini anlayınca saçlarının diken diken olduğunu hissetti.

- Size bir kiloluk bir ekmek veriyorsam, dedi ekmekçi kadın, karşılığında da ona tekabül eden boyutu istemeye hakkım var, insaf!

- Ama bayan, diye karşı çıktı küçük bir ihtiyann sivri organı -Orvert onun köprü bitimindeki yaşlı orgcu[11] M. Curepipe[12] olduğunu anladı- Ama... Bayan...

- Bir de borulu org çalıyorsunuz! dedi ekmekçi kadın... M. Curepipe küstü.

- Size orgumu göndereceğim, dedi gururla ve çıkışa doğru yö-

7) Homeros'un Odise'sindeki büyücü kadın.

8) İskandinav mitolojisinde bir tanrıça.

9) Mincel: a-ince, b-Allah kahretsin. a ile öncekl tümceye, b ile bir sonraki tümceye bağlı.

10) Binanın dış duvarındakl yatay çıkıntı.

11) Orgcu, Fransızca "organiste" (organist).

12) Pipo temizliğine yarayan ince çubuk.

neldi; ama Orvert vardı ve şok soluğunu kesti.

- Evet arkadaki! diye cırlak bir sesle bağırdı ekmekçi kadın.

- Bir ekmek istiyordum, dedi Orvert acıyla, midesini ovuşturarak.

- Mösyö Latuile için iki kiloluk bir ekmek, diye bağırdı kadın.

- Aman! Hayır! diye inledi Orvert, o küçük ekmeklerden.

- Hıyar! dedi kadın.

Ve kocasına seslenip:

- Hey, Lucien, görüver şunun işini, iyi bir ders olur ona.

Orvert'in saçları diken diken oldu ve hızla dönüp koşmaya başadı, tam vitrin camının ortasına. Dayandı cam. Orvert turunu tamamlayıp dışarı çıktı sonunda. Sefahat sürüp gidiyordu içerde. Çocuklarla çırak meşgul oluyordu.

- İyi be, yok elinizin körü artık, diye homurdandı Orvert kaldırımda. Ya ben seçmeyi yeğliyorsam? Hani karıdaki de surat olsa...

Köprüyü geçtikten sonraki pastaneyi anımsadı. Hizmet eden kız on yedi yaşındaydı, yürek biçimindeki ağzıyla ve küçük işlemeli önlüğüyle... Belki de bir tek önlüğünü giyiyordu...

Orvert büyük adımlarla pastaneye doğru yöneldi. Birbirlerine sarılmış bedenlerin üstüne üç kez düştü ve pozisyonlarını ayrımsamak üzere takılmadı. Ama en az birinde, beş kişiydiler.

- Roma! diye mırıldandı. Quo Vadis! Fabiola! et cum spirituo tuo![13] Orjiler![14] Aman Allah!

Vitrin camıyla temasından kalan o kuşkusuz uğurlu sayılabilecek güvercin yumurtası yüzünden kafasını ovuyordu. Acele de ediyordu; çünkü kendi bedeninden olmakla birlikte, epey uzun bir mesafe kadar önünden giden bir şey, onu bir an önce varmaya itiyordu.

Hedefe yaklaştığını düşünerek, dokuna dokuna yolunu bulabilmek amacıyla evlere yakın olmaya çalıştı.

---

13) (Latince): Nereye gidiyorsun! Fabiola! Tinselliğinle.

14) Orji: Birçok kişinin katıldığı cinsel âlem.

Antikacının, somunlu vidayla tutturulmuş daire biçiminde kontrplak üstündeki çatlak aynalardan birini olduğu gibi muhafaza ettiği vitrinini tanıdı. İki ev sonra pastane.

Ve doğruca, sırtı kendisine dönük, kıpırdamadan duran bir bedene çarptı. Bir çığlık attı.

- İtmeyin, dedi kalın bir ses ve şunu kıçımdan çıkarmaya bakın, yoksa suratınızı duvara döndürteceksiniz...

- Ama... yani... Siz ne sanıyorsunuz, dedi Orvert.

Geçmek için sola döndü. İkinci şok.

- Ne oluyorsunuz yahu, dedi bir başka erkek sesi.

- Kuyruğa, herkes gibi.

Kocaman bir gülme sesi duyuldu.

- Ha? dedi Orvert.

- Evet, dedi üçüncü bir ses, elbette, Nelly için geliyorsunuz.

- Evet, dedi Orvert zar zor.

- Öyleyse kuyruğa girin,[15] dedi adam. Altmış kişi olmuştuk zaten.

Orvert yanıtlamadı. Çok üzgündü.

Küçük işlemeli önlüğünün olup olmadığını bilmeden ayrıldı ordan.

İlk dönemeçte sola saptı. Karşı yönden gelen bir kadın vardı.

İkisi birden yere otururak devrildiler.

- Özür dilerim, dedi Orvert.

- Benim suçum, dedi kadın. Sağ yanı tutuyordunuz.

- Kalkmanıza yardımcı olabilir miyim, dedi Orvert. Yalnızsınız, değil mi?

- Ya siz, dedi kadın. Umarım beş ya da altı kişi üstüme atlamazsınız?

- Bir kadınsınız, değil mi? diye sürdürdü Orvert.

- Kendiniz bakın, dedi kadın.

Birbirlerine yaklaşmışlardı ve Orvert yanağında uzun, ipek gibi

15) Ben prenez la queue! Queue: Kuyruk / (argo) erkeğin cinsel organı. Siz de nah onu alırsınız, anlamında.

saçlar hissetti. Birbirlerinin önünde, dizleri üstündeydiler.

- Nerede rahat edebiliriz? dedi.

- Yolun ortasında, dedi kadın.

Kalkıp oraya gittiler, noktayı da kaldırımların kenarına göre ayarladılar.

- Sizi arzuluyorum, dedi Orvert.

- Ben de sizi, dedi kadın. Adım...

Orvert sözünü kesti.

- Fark etmez, dedi. Ellerimle bedenimin öğrenecekleri dışında hiçbir şey bilmek istemiyorum.

- Buyrun, dedi kadın.

- Tabii ki, diye saptamada bulundu Orvert, giysiniz yok..

- Sizin de, dedi kadın.

Orvert onun üstüne uzandı.

- Acele etmemiz için hiçbir neden yok, dedi kadın. Ayaklardan başlayıp yukarı doğru çıkın.

Orvert çok şaşırdı. Söyledi de.

- Böylece, düşünebiliyor musunuz, dedi kadın. Tenimizle araştırıp inceleme yolundan başka, bunu kendiniz de söylediniz, hiçbir inceleme aracımız kalmamış oluyor. Artık bakışınızdan[16] korkmadığımı unutmayın. Erotik özerkliğiniz suya düşmüş durumda. Açık sözlü olalım ve dolaysız konuşalım.

- Güzel konuşuyorsunuz, dedi Orvert.

- "Les Temps Modernes" okuyorum, dedi kadın. Haydi, bir an önce cinsel eğitimime başlayın.

Orvert'in birçok kez ve değişik biçimlerde yaptığı da bu oldu. Su götürmez yetenekleri vardı kadının ve ışığın yanacağı gibi bir korku olmadıkça, olasılıkların alanı bir hayli engin. Hem, eskime olmuyor. Orvert'in, ihmal edilemez değerde iki üç oyun ve ardar-

16) Kırklı yılların felsefe yazılarında önemle işlenen bir temaydı "bakış" (le regard). Kadın-erkek ilişkisindeki yeri açısından (burada az sonra "Les Temps Modernes" dergisinden söz edildiğine de bakılırsa) en çok Sartre'ın "L'être et le Néant" adlı felsefe yapıtındaki bölümler geliyor akla.

da yinelenen bakışık bir birleşmenin uygulanışını öğretmesi, ilişkilerine güven getirdi.

İnsanları tanrı Pan'ın sureti gibi yapan sade ve tatlı bir yaşamdı bu.

III

Oysa radyo, bilim adamlarının olayda düzenli bir gerileme kaydettiklerini ve sis tabakasının günden güne alçaldığını söyledi.

Tehlikle önemli boyutlara ulaştığından, büyük bir kurul toplantısı yapıldı. Ama çabucak bir çözüm bulundu; çünkü insan dehasının binlerce yönü var ve özel bulucu aygıtlarla da gösterildiği gibi, sis dağıldığı zaman, yaşam mutluluk içinde sürebildi. Zira herkesin gözü kör olmuştu.

Çeviren: Sami Altındağ

Kenar Mahalleler

O kış Alvarito, her öğleden sonra beni almaya gelirdi. Antonio parmaklarıyla odamın kapısını tıklatırdı ve ne istediğini sorduğumda hey aynı yanıtı verirdi:

- Senyor Alvarito geldi.
- Nerede?
- Dış kapıda. Sizi sokakta beklediğini söylüyor.

İstemeye istemeye kitapları kapadım. Babam sınıfı geçecek olursam bir Avrupa gezisi için söz vermişti bana ve ben de sınav tarihinin yaklaştığını gördükçe üzülüyordum. Alvarito inekleyen öğrencileri küçümserdi; onun acı alaylarından kurtulmak için gizli gizli çalışmam gerekiyordu. Koridordaki aynanın önünden geçerken saçlarımı biraz dağıttım. Yedi yıllık öğrencilik yaşamım boyunca giyimime kuşamıma pek özen göstermiştim; kravatlara, kozmetiklere, kolalı yakalara duyduğum tiksinti henüz sönmemişti. Alvarito bana kadife bir atkı armağan etmişti, sokağa çıkarken onu sardım boynuma.

- Çabuk atla, dedi arabanın kapısını açarken, karanlık basmadan şehir dışında olayım istiyorum.

Havanın soğuk olmasına karşın arabasının üstünü açmıştı ve yıldırım gibi sürüyordu arabayı. Ensanche'nin can sıkıcı sessizliğinden uzaklaşıp mezarlığa doğru yöneldik. Alvarito çok tedirgin görünüyordu. Cebinde bir şarap şişesi vardı ve direksiyonu bırakmadan bir yudum aldı. Yolu iyi biliyor olmasına karşın, virajları çok dar alıyordu, ama dönemecin birinde az kalsın birkaç yaşlı insanı birden ezecekti.

- Ne oldu sana? diye sordum.
- Hiç sorma.

- Niçin?

- Heyheylerim üstümde çünkü; sevmediğim birini gördüm mü cinler tepeme çıkıyor.

Şişeyi bana uzattı, ben de bir yudum aldım. Alvarito, Gotico mahallesinde küçük bir daire kiralamıştı, çok zaman arabayla şehir dışında dolaştıktan sonra içecek bir şeyler alırdı; birlikte içip içip kafayı bulurduk. Yaşantımızın hiçbir çekici yanı yoktu, unutmak için yeni heyecanlar arıyorduk. Küçük dairede - Alvarito, in derdi buraya - insanlardan uzakta duyumsartık kendimizi, saatlerce kaygılı ve ateşli ateşli konuşurduk. Her şeyi denemiştik: konyak, cin, şarap, anasonlu içkiler. Bir gün Alvarito eczaneden doksan derecelik alkol alıp gelmişti, bir parça suyla karıştırıp içmiştik. Bir başka gün de birlikte üç litre kadar kahve içmiş, ardından bir şişe eter koklayarak kendimizden geçmiştik. Kimi zaman korkunç ve önüne geçilemez bir öfkeye kaptırırdık kendimizi. Escudillers tavernalarında sokak yosmaları ile sarhoşlarla tartışırdık.

- Bunların ellerinden yaşamak hakkını almalı, derdi Alvarito, ya esrar içmeye, ya da intihar etmeye zorlamalı bunları.

Yoksullara Eziyet Günü düzenlemeye, işçi bayramında işçilere kan kusturmaya karar vermiştik.

Baskınlarımızı genellikle limanda ya da Montjuic'de gerçekleştirdik, ama o gün Alvarito mezarlıktan da öteye, Murcia'lıların barakalarını yaptıkları araziye doğru sürdü arabasını.

- Bak. Bir şişko, diye bağırdı parmağı ile uzakları işaret ederek.

- Görüyorum.

- Kaçıp kurtulmazsa ezerim onu.

Yel saçlarını alnına düşürüyordu ve hırsla gaza bastı.

- Piç... Adam birdenbire sıçrayarak kurtardı kendisini.

- Vay canına! dedim. Ya kaçmasaydı...

Alvarito hep aynı oyunu yinelerdi. Ne zaman şişman bir adam (kırmızı yüzlü bir adam, ya da çirkin bir kadın) görse birdenbire hızlanır ve kendisine fırlatılan küfürleri alaylı bir çehreyle dinlerdi.

Sonunda yorulmuş göründü. Heyecan hafifledi. Hızını yavaş

yavaş azalttı. Bir şeyler söyleyecekmiş gibi bir süre göz ucuyla baktı bana. Cebinden içki şişesini çıkardı, yeniden bir yudum içti.

- İşler öylesine arapsaçına döndü ki, içinden nasıl çıkacağımı bilmiyorum.

- Karı kız meselesi mi? diye sordum.

- Hayır, diye işaret etti başıyla. Daha da karışık...

Şehrin dışına çıkmıştık, boş bir arsada durdu. Bulutlar boşandı boşanacaktı ve toprak yağmur kokuyordu. Moloz yığınları arasında bataklık, su birikintileri görüyorduk. Güneş dağın tepesini yalıyordu ve alacakaranlık gökyüzünü kapamak üzereydi.

- Ailemle ipleri tümüyle kopardım.

- Ne zaman?

- Bu sabah. Babamla takıştık, beni kapı dışarı etti.

Boş arsanın az ötesinde demirhane vardı; demir ocağı dışardan görülüyordu. Bir adam, elinde çekiç, demir dövüyordu; bir çırak kapıdan dışarı fırladı, başladı bataklıkta koşmaya. Güneş bakır bir tepsiye benziyordu. Batmadan önce çevreyi kızıl bir renge boyuyordu ve delikanlı güneşin karşısında dans etmeye, tepinmeye başladı.

- Bu yakınlarda ucuz bir otel biliyorum, dedi Alvarito. Otel sahibinin kızı, gelene "git" demeyen cinsten. Bluzuna sığmayan iri göğüsleri var.

Mezarlık duvarının hemen yanında sebze ve çiçek bahçeleri uzanıyordu. İki duvar ustası duvarın dökülmüş sıvalarını onarıyordu. Genç olanı bir teknede harç karıyordu, öteki de mala ile harcı alıyordu. Pek belirgin bir Endülüs şivesi ile konuşuyorlardı ve önlerinden geçerken bize iyi günler dilediler.

- Ne oldu? diye sordum.

Alvarito başı önde yürüyordu ve omuz silkti.

- Öyle karışık ki nereden başlayacağımı bilemiyorum.

- Nereden istersen oradan başla.

Sefil görünüşlü bir binanın önünde durduk. İçi fenerlerle ve bayraklarla süslüydü, tezgâhın arkasında da Sevilla Fuarı'nın bir afi-

şi asılıydı. Alvarito girdi içeri, ben de onu izledim. Bir kız, leğen içinde bardakları yıkıyordu. Alvarito'nun dediği gibi üzerine sıkı sıkı oturmuş ipek bir bluzu vardı, göğüslerinin iri ve çok iyi gelişmiş olduğu anlaşılıyordu.

- Sence nasıl? diye sordu bana.

- Şahane, dedim. Hemen şimdi ona asılmak isterdim.

- Ben de, diye iç çekti Alvarito. İçinde bulunduğum durum olmasaydı...

Patron siparişi almak üzere yaklaştı. Komşu masada bir çift, alçak sesle konuşuyordu. Alvarito ne isteyeceğine karar verinceye dek onları izledim. Kadın bir sürtüğe (ya da bir hizmetçiye) benziyordu, adamın iskemlesine dayanmıştı. Erkek arkadaşı ise, yamru yumru, boksör suratlı, alabros tıraşlı idi, şakağında uzun ve kırmızı bir yara izi vardı. Dirseğini masaya dayamış, kadının elini yakalamaya çalışıyordu. Gözlerini hırs bürümüştü, kekeleyişinden sarhoş olduğunu anladım.

- Cicim...

- Cicin micin yok..

- Bir kez... Yalnızca bir kez...

- Ne bir kez, ne yüz kez...

- Söz vermiştin bana... Beni görmeye geldiğinde...

- Hayır... Buna dayanamıyorum artık..

Patronun kızı ilk kez bize doğru döndü, Avarito ile birbirlerine gülümsediler. Uzun, dağınık saçlarıyla, öne eğik, akça pakça boynuyla gerçekten hoştu.

- Seni tanıyor mu? diye sordum.

- Geçen gün birkaç dakika konuşmuştuk.

Babası elinde iki sürahi kırmızı şarapla geldi. Alvarito kendi bardağına koydu, benimkini de doldurdu. Kızın varlığı açıkça tedirgin etmişti onu ve yerinde otursun mu yoksa kalksın mı karar veremeden iskemlesinde kımıldadı.

- Babam yirmi dört saatlik bir ültimatom verdi bana, dedi sonunda.

- Ne için?

- Karar vermem için. Memé ile durumumu düzeltmemi ve Laura'yı bırakmamı istiyor.

- Durumu biliyor mu?

- Evet. Dün doktorla konuştum.

- Sonuç?

- Yapılacak hiçbir şey yok. Çok geç artık.

- Kaç aylık?

- Bilmiyorum... En az dört aylık.

- Ya baban? Nasıl bir tepki gösterdi?

- Tahmin edebilirsin. Bardağından bir yudum aldı. Benden olmadığı kanısında. Çocuğu tanımamı istemiyor.

- Nasıl olur? Senden değil mi çocuk?

- Laura'nın pek çok delikanlı ile çıktığını, başkasından olabileceğini söylüyor.

- Ona anlattın mı bu durumu?

- Evet.

- Ne diyor?

- Yalan olduğuna yemin etti, çılgın gibiydi...

Bardağıma sürahiden şarap koydu ve içmeye başladı.

- Çocuğu tanımazsam intihar eder sanıyorum.

- Peki ne yapacaksın?

- Bilmiyorum... Kadın olarak Memé daha çok hoşuma gidiyor. Ama onunla yaşamaya aklım bir türlü yatmıyor. Okumayı yazmayı sökmüş, o kadar. Oldukça kaba.

Sürahideki şarabı bitirmişti ve bitkin, eğdi kafasını. Komşu masadaki adam kadının elini yakalamış, öpmeye çabalıyordu.

- Bir kez yalnızca... Işığı söndüreceğim, farkında bile olmayacaksın.

- Bırak beni.

- Karanlıkta yapacağıma söz veriyorum.

- Bırak diyorum sana...

Adamın tüylü kolu güçlü kuvvetliydi, gırtlak çıkıntısı ise boğa-

zı boyunca inip çıkıyordu. Boğulmakta olan bir insanın umutsuz gözleriyle bakıyordu kadına. Sonunda elini çekti, o zaman parmaklarından ikisinin eksik olduğunu gördüm.

- En kötü yanı da, diye sürdürdü Alvarito konuşmasını, Memé olanları anladı ve ne kadar bozuldu bilemezsin...

- Memé mi? diye haykırdım. Ona kim söylemiş?

- Kim söylesin istiyorsun... Babam.

- Çocuk konusunu da mı?

- Çocuk konusunu da. Bu sabah görmeye gittiğimde gözyaşlarına boğulmuştu. Laura ile kendisi arasında bir seçim yapmamı istedi.

- İşler iyice karışık...

Ne demezsin. - Gözlüklerini çıkardı, mendiliyle temizledi Dünden beri her ikisi de günlerini ağlayarak geçiriyorlar ve her ikisini de yatıştırmak elde değil. Laura, kendisiyle Madrid'e gitmemi istiyor, Memé ise yüzüğü ailesine teslim etmemi...

Bezgin bezgin başını salladı- Her ikisini de yüzüstü bırakıp Cochinchina'ya çekip gitmek geliyor içimden.

Patron fiçıları gözden geçiriyordu, kızı da bardan bize doğru bir gülücük fırlattı. Alvarito sürahileri aldı, yeniden doldurması için götürdü. İskemlemde geriye kaykılarak masadaki çift gizlice gözetlemeye başladım. Adam bardağını ağzına dek doldurmuştu. Suratı allak bullaktı, dudakları titriyordu. Kadın aldırmadan saçlarını düzeltti, belli ederek saatine baktı.

- Gidiyorum ben. Çok geç kaldım.

- Bekle. Bir dakika.

- Saat beşten beri sokaktayım. Patronlar aniden gelebilirler, kızsınlar istemiyorum. - Kalkar gibi yaptı ama iskemlesinde oturuyordu yine de- Seni yeteri kadar gördüm.

- Yarın da gelirsin...

- Hep aynı nakarat... Her şeyin bittiğini söyledim sana; bitti her şey...

- Cicim...

- Boşuna. Dünyanın altınını da versen bana, yine gelmem.

Barda, kızla Alvarito hararetli hararetli bir şeyler konuşuyorlardı. Kızın saç tokasını eline almış, geri vermemek için oyun yapıyordu. Kız ise, mutlu sürdürüyordu oyunu. Babası dükkânın arka tarafına geçmişti. Alvarito da giysisinin kolundan yakalamıştı kızı.

- Verin bana tokamı. Yapmayın böyle. Umacıya benzerim sonra.

- Siz mi?

- Evet, ben.

- Bana bir konuda söz verirseniz geri veririm.

- Hangi konuda?

- Alvarito kulağına bir şeyler fısıldadı. Kız düşünür gibi yaptı ve aynı biçimde yanıtladı. Sonra Alvarito sürahilerle döndü masaya, kız ise dalgın, dayanıp kaldı tezgâha.

- Ne dedin kıza?

- Hiç, dedi Alvarito. Saçma sapan şeyler. Sürahiyi dikmişti kafasına ve ekledi: Sen olsan benim yerimde ne yapardın?

- Bilmem ki, dedim- Çapkınlık öykülerine alışmıştım. Ve deneyimlerimle biliyordum ki ne dersen diyeyim o bildiğini okurdu. - Her şey o denli karışık ki...

- Henüz boyunduruk altına girmek istemiyorum... Laura ile yaşamak canımı sıkar, evlilik benim harcım değil.

- Sanırım.

Kızla bakıştılar ve hafif hafif parmaklarıyla tempo tuttu.

- Senin başına gelmiyor mu böyle işler?

- Yoo...

- Özgürlüğümü yitirecek olmak canımı sıkıyor, anlıyor musun? Gözbebeklerindeki ışık sönmüştü ve konuşuyordu. - Bir insan bir kadınla yaşamayı kabul etti mi hapı yuttu demektir.

- Öğrenimini bitirmek istediğini söyle Memé'ye.

Bana baktı. Karşımda gözleri parlıyordu.

- Ya Laura? Onu ne yapacağız?

- Bırak onu.

- Söylemesi kolay...

- Çek git. Valizlerini hazırla. Yolculuğa çık.

Arkamda bir şıngırtı duydum. Adam duvara bir bardak fırlatmıştı. Ateşe tutulmuş gibi kıpkırmızı olmuş suratında kan çanağına dönen gözleri parlıyordu.

- Tamam. Sen nasıl istersen...

Kadına bakmadan, askıdan bir baston aldı, kapıya doğru yürüdü. O zamana dek masadan bedeninin alt kısmı görülmüyordu, bir ayağının olmadığını ürpererek gördüm.

- Ne oldu? diye sordu patronunun kızı adam gittikten sonra.

Kadın da ayağa kalkmıştı, şaşırmış sokağa bakıyordu.

- Kendisiyle çıkmak istemediğim için bozuldu...

Eğildi, yerden cam kırıklarını toplamak ister gibi yaptı.

- Bekle, yardım edeyim sana.

- Hastaneden çıktığından beri hiç kadın bulamıyor, huysuz mu huysuz oldu.

Kız elinde bir süpürge ve bezle geldi, kadın da iskemlesine çöktü. Gözleriyle kapının karanlığını izliyordu, bakışları benimkilerle çakıştı.

- Eskiden çok iyi dosttuk, dedi özür dilercesine. Buraya yakın bir fabrikada çalışırdı, bir kazan patladı...

- Bedeni tüm yanık izi, diye açıkladı kız.

- Dayanılır gibi değil, yapamıyorum... Bir kez denedim, olmadı. Bir kez daha yinelersem ölürüm...

Sürahideki şarabı bitirdim. Kadın susuyordu, kız da yer bezini alıp gitmişti. İşleri iyi gitmediğinde her zaman yaptığı gibi Alvarito gözlüklerini bir çıkartıyor, bir takıyordu ve iskemlesinde sinirli sinirli kımıldayıp duruyordu.

- Baktım ki işler çok berbat, tek çare orduya yazılmak, diye iç çekti.

- Fas'a mı?

- Evet. Askere yazılır, ortadan kaybolursun.

- Yaa sonra ayrılmak istersen, bırakmazlar ki...

- Ne yani? dedi. Afrika kadın açısından buradan farksız.

Orada yaşayan birisini tanıdım, adım başı kadınmış... Düşünebiliyor musun? O biçim kızlar da...

- Çok hastalık vardır, diye karşı çıktım.

- Daha iyi ya. Namuslu ve dürüst kadınlardan bıktım. Bundan böyle rahatça en pespayeleriyle çıkacağım. Bark'ta dişleri dökülmüş birisi var, en az kırk yıldır bu meslekte. Pasaklı, üstü başı yırtık pırtık, tam bir Solana... Pek coşmuş, konuşup duruyordu. Benim şarabımdan bir yudum içti. Hijyen, kentsoylu özentisi.

Başım dönmeye başlamıştı... Fas'a ufak bir gezi beni de hevese getirmiş, heyecanlandırmıştı. Alvarito, Kif'i övdü. Sıcağı, sinekleri övdü, işler daha da karışırsa birlikte askere yazılmaya karar verdik.

Anlaştığımızda saat sekiz olmuştu. Patronun kızı bardakları yıkıyordu. Alvarito saate korkuyla baktı.

- Hay Allah, gitmek zorundayım.

- Nereye?

- Laura'yı sinemaya götüreceğime söz vermiştim.

- Sonra git.

- Olanaksız. Akşam yemeğinden sonra da Memé bekliyor beni.

İstemeyerek ayağa kalktım. Kadın hâlâ kapının karanlığını gözetliyordu, Alvarito da kalktı ve kıza bir yirmi duro uzattı.

- Yann saat altıda randevulaştık, diye fısıldadı kız paranın üstünü getirmeye giderken.

- Atma...

- En kutsal varlığım üzerine yemin ederim. İnanmazsan Bolera'dan beni dikizle.

İnanmıyordum ve ertesi gün oraya gittim. İçkiden ağzımın içi zehir gibiydi, başım patlıyordu ve işe boşvermiştim. Piste yakın bir masaya oturdum, iki cin içtim.

Alvarito'nun kızlar bakımından imrenilecek bir şansı vardı. Hiçbiri bana yüz vermezken, o her gün bir başkasıyla çıkıyordu. Ama

bu kez blöf yaptığından emindim, istemeye istemeye yanıldığımı kabul etmek zorunda kaldım.

Kız tam saatinde geldi, Alvarito biraz daha geç. Bir gece önce Memé ile yemek yemişti (Laura ile yemeğe gittikten sonra) ve birlikte masanın yanından geçerlerken bana göz kırptı.

Bir orkestra bahçede samba çalıyordu ve ben ayrılırken (kafam kazan gibiydi) birbirlerine sıkı sıkı sarılmış dans ediyorlardı.

Askere yazılıp yazılmadığını sordum, yanıt vermedi bana.

Çeviren: Yıldız Canpolat

Onun, Yalnızca Eleni İçin Çarpan Bir Yüreği Vardı

Sabah sessizliğinde evden çıkıyorum. Yağmur yağdı yağacak. Ortalık koyu gri, kasvetli... Ama içim aydınlık. Özgürüm, iki gün de olsa!.. Neredeyse herkesin duyacağı biçimde şarkı söylüyor yüreğim.

Elimde çantam Karaköy'den vapura biniyorum. Haydarpaşa dalgakıranında martılar sıralanmış gelen giden vapurları izliyorlar. Bazıları havalanıp bizi takip ediyorlar, birbirleriyle söyleşerek. Onlar önde, ben arkada iniyoruz.

Gar binasındaki telaşlı kalabalığın arasından sıyrılıp beni küçük bir Anadolu kentine götürecek olan trene biniyorum. Cam kenarındaki tek kişilik koltuğuma oturuyor, kitabımı açıyorum. Tren, kalkışından kısa bir süre sonra duruyor. Gökyüzünün düzgün grisi, doğadaki acı yeşil, pembe, beyaz baharları öne çıkarmak istercesine, hiç kıpırdamıyor. Pencereden dağın tepesinde tek başına ayakta duran ağacı görüyorum. Dışarı atlayıp bir koşu dağa tırmanıyorum. Ağaca, 'elim sende' deyip kendimi aşağı bırakıyorum.

Yuvarlanıyorum, yuvarlanıyorum, nehrin kıyısındaki katır tırnağı ailesine takılıp kalıyorum. Hep birlikte üfledikleri kokularını içime çekiyorum. Sonra yeniden kendimi yokuş aşağı bırakıp yuvarlanıyorum. Pencereden içeri girip yerime oturuyorum. Katır tırnaklarıyla vedalaşıp gözlerimle tepedeki ağaca hoşça kal diyorum.

"Hoşça kal."

Ve onu, arada bir tek başına tren yolculuğuna çıkan kendime benzetiyorum.

Trenin tekdüze sesi, hızla uzaklaşan evler, ağaçlar derken yolculuğum bitiveriyor. Yalnızca kırmızı tuğlalı tek katlı küçük istasyon binası karşılıyor beni. Bir düşü bitirip bir başka düşe başlamak

üzere trenden iniyorum. Çantamı otele bırakıp kentin sokaklarında dolaşmaya başlıyorum.

Tanımlayamadığım bir duygu sokakların arasından çekip bir yerlere götürüyor beni. Tek tük kalmış ahşap evlerin arasında kıvrılan yokuşu çıkıyor, yolun bitimindeki küçük alanda, görkemli taş bina ile karşılaşıyorum. İki yanında yükselen kare kesitli çan kuleleri, taş oymalı, kemerli kapıları ve yapıyı kucaklayan çatısı ile beni büyülüyor. Yüzünde yaşadığı yılların izlerini taşıyan, ama hâlâ güzel, etkileyici yaşlı bir kadın gibi karşımda oturuyor. Sesi de sevecen ve otoriter.

"Nerede kaldın? Ben de seni bekliyordum" diyor bana.

"Ancak gelebildim, özür dilerim."

Pencerelerinin camları kırılmış, duvarlarının pembe boyaları dökülmüş. Birinci kata dışarıdan ahşap bir koridor eklenmiş. Dünün görkemli kilisesi, giriş kapısının iki yanındaki duvarlarına yapıştırılmış afişleriyle, bugün porno filmler oynatan bir sinema olmuş. Binaya yapılan eklemelerin de makine dairesi ve uzantıları olduğunu anlamak güç değil. Bahçesinde, duvarlarında otlar bitmiş. Bahçe kapısında da kocaman asma bir kilit asılı. İçeri kuşlar girmiş, cıvıltılarını duyuyorum. Çocukluğumda, arada bir kaçıp gittiğim kiliseye benziyor.

"Bunun için mi çağırdın beni, bu olumsuz değişiklikleri görmem için mi?"

Hiç ses yok. Sanki az önce bana hesap soran o değil!.. Yoksa bana mı öyle geldi, diye geçiyor içimden. Parlak günlerinde kim bilir ne kalabalık bir cemaati vardı? Onların da ne anıları?.. Yeniden bana dönüp;

"Neden, beni ölüme terk ettiler? Güzel anıları boşluğa bıraktılar? Sıkı sıkı tutunmak yerine, anlayamıyorum..." diyor.

Yanıtlayamıyorum. Hava kararana dek onunla kalıp otele dönüyorum.

Sabah uyanır uyanmaz balkona çıkıyorum. O, bütün hüzünlü gün görmüşlüğüyle karşımda oturuyor. Göz göze geliyoruz, gülümsüyor. Giyinip sokağa fırlıyorum. Bulunduğu yönü kestirmeye çalışarak sokakların arasında dolaşmaya başlıyorum, ama bir türlü varamıyorum. Kaybettiğim her dakika onunla birlikteliğimizden çalınmış bir zaman parçası gibi geliyor. Okula giden öğrencilere soruyorum

"Burada bir sinema olacak, eskiden kiliseymiş. Nasıl gidilir, biliyor musunuz?" Birbirlerinin yüzüne bakıp dudak büküyorlar. Sonra hep bir ağızdan,

"Bilmiyoruz," diyorlar.

Pala bıyıklı orta yaşlı bir adama yaklaşıyorum.

"Buralarda bir sinema olacak, eskiden kiliseymiş. Biliyor musunuz?"

"Öyle bir şey yoktur," deyip dümdüz yürüyor. Arkasından koşar adımlarla gidiyorum,

"Var, dün gördüm," diye üsteliyorum.

Başını iki yana sallayıp uzaklaşıyor.

Karşılaştığım kişilerin yanıldığımı söylemeleri beni de çelişkiye düşürüyor. Acaba böyle bir yapı yok da, düş mü gördüm?

Elinde sefertası işine giden üçüncü bir kişiye aynı soruyu yineliyorum.

"Buralarda bir sinema olacak, eskiden kiliseymiş, biliyor musunuz?"

"Biliyorum" diyor, kesin bir ifadeyle. Doğan Sineması o. Ben de zaten o tarafa gidiyordum."

Temiz giyimli, orta yaşlı adam yanımda yürümemeğe çalışarak hızlı adımlarla önden gidiyor. Yapının önüne geldiğimizde kalp atışlarım hızlanıyor. Bahçe kapısı sonuna kadar açık, asma kilit yok, dün akşamki gibi.

"Demek içini görebilirim!.. Giriş kapısına yöneliyorum. Adam

arkamdan sesleniyor.

"Sakın içeri girmeyin bayan!"

"Neden? Ben içini görmek istiyorum."

"Çünkü sizin için tehlikeli olabilir. Burayı işletenler güvenilmez kişiler. Geceleri açık saçık filmler oynatırlar, yalnız erkekler için." Yeniden yanıma gelip,

"Eskiden aileler gelirdi bu sinemaya. Güzel romantik filmler oynatılırdı," diyor içini çekerek, "Gary Cooper'ları, Henry Fonda'ları, Rita Hayworth'ları hep bu sinemada gördük. Hele gençliğimde bütün artistleri ezbere bilirdim. Bazen bir filmi iki üç kez izlerdik"

Bu kasabada yaşayanlar belli ki yapıyı bugünkü işlevi nedeniyle gözden çıkarmışlar, diye düşünüyorum.

"Bana içini anlatır mısınız?"

"Duvarlarında resimler vardı. Sıvaları dökülünce ya bir çocuk gözü, ya da bir el çıkar alttan. Bu koca çatıyı dört tane ince demir direk tutar. Bunca yıl dayandı. Aileler loca ve balkonlarda otururlardı. Acıklı filmlerde hep birlikte ağlar, komiklerde de bütün salon gülerdik. Sonra da günlerce konuşurduk yeniden gidene dek. Şimdi televizyon var. İnsanlar yalnız..."

Yapıya sessizce yaklaşıp başımı giriş kapısının penceresine dayayıp içini görmeye çalışıyorum. Beynimde onun sözleri çınlıyor. "Romantik filmler oynatırlardı... Şimdi televizyon var... İnsanlar yalnız..."

İçeride karanlık bir koridor ve makine dairesine çıkan merdivenler var. Karanlığa gözüm alışınca da duvarlarda yer alan afişler, uçuşan kuşlar ve merdivenden inen bir karaltı görüyorum. Bu, tanıdık biri, ama kim? Sonra onun, Yanni olduğunu anımsıyorum. Yanıma geliyor.

"Küçük kız, nasıl da büyümüşsün böyle. Neredeyse tanımayacaktım seni. Dün geldiğini söyledi, biliyorsun ya, seni çağıran," diyor.

Başımı sallayıp gülümsüyorum. Bahçedeki taş merdivenlere oturuyoruz.

"Ama nasıl olur? Yanni bu kasabada hiç yaşamamıştı. Çocukluğumdan tanıyorum onu. Ben de bu kasabayı, bu kiliseyi ilk kez görüyorum," diye düşünüyorum. "Nasılsınız?" diyecek oluyorum, Yanni yok olmuş...

Onun zangoçluk yaptığı kilise de kesme taşlardan yapılmış görkemli bir yapıydı. Ayin sırasında içinde kuşlar uçardı. Emekli olduktan sonra, orta halli dindar bir ailenin yaşadığı ahşap evin çatı odasını kiralamış. Babası da Beykoz'un en ünlü işkembecilerindenmiş.

O zamanlar hiçbir yakınının olmadığı söylenirdi. Müslüman ev halkı, bekâr bir adamla aynı mutfak ve tuvaleti kullanmak istemediğinden, Yanni, yaşamını odasındaki ispirto ocağı ve lâzımlıkla sürdürürdü. Onları tedirgin etmemek için olanca çabayı harcar, ortalıklarda kimsenin olmadığı saatlerde lâzımlığını boşaltırdı.

Ara sıra misafir olduğumuz bu evde, biz çocuklar sürekli kilitli olan Yanni'nin odasını çok merak ederdik. Odasının bilinmezliği ve kokusu bizlere korku verirdi. Oda kapısının kısacık süren açılımlarında dışarıya kesif bir sidik ve yağ kokusu yayılırdı. Hem korkup hem de horladığımız Yanni başka bir gezegenden gelmiş gibiydi bizler için. Mahalleli çocuklar sürekli Yanni'yle ilgili öyküler uydururlardı.

Yaşadığı eve daha sık gidebilmek için gerekçeler bulur ve onu izleyebilmek için oyunlarımızı oda kapısının önünde kurardık. Bazen kapı deliğinden, bazen yere yatıp kapısının altından gözetlerdik onu. Ayak sesini duyunca da çil yavrusu gibi dağılırdık. Bize hiçbir zaman kızmadı, ama biz hep korktuk.

Yanni, giysilerinde koyu renkleri yeğler, yalnızca pazar günleri kiliseye giderken beyaz renk gömlek giyer, en üstteki düğmeyi de mutlaka iliklerdi. Boynu yakasının içinde büzüşse de... Aynı mahallede oturan babaannem ve komşuları, onun karşı komşumuz dul Eleni'ye tutkun olduğunu söylerlerdi. Bu aşkı yirmi yıldır içinde saklıymış.

Babaannemde kaldığım bir pazar günü pencereden Yanni'yi

görüp arkasından çıktım. Sokakta birdenbire gençleşti, omuzları kalktı, adımları çevikleşti, çünkü her an onunla karşılaşabilirdi. Kendine güvenli dimdik yürürken, birden onun geldiğini gördü. Eli ayağı birbirine dolaştı, heyecanlandı. Yüreği kendini yerden yere atmaya başladı.

"Merhaba kiriya Eleni. Nasılsınız? İyisiniz inşallah?"

"İyiyim, kiriye Yanni. Ya siz nasılsınız?"

"İyiyim. Çok şükür. Hiç görünmüyorsunuz. Kiliseye gelmeseniz aylarca karşılaşamayacağız."

"Nerede, işten güçten başımı kaldıramıyorum ki. Torunlar da bende biliyorsunuz."

"Olur mu canım, yazık değil mi annelerine? Çocuklarını bırakıp gidiyorlar." Yanni bir yandan konuşuyor, bir yandan da Eleni ve kocasıyla birlikte olduğu günleri düşünüyordu. (O yıllarda Eleni ne güzeldi! Simsiyah saçları, iri zeytin gözleriyle bütün erkekleri etkilerdi. Ben de tığ gibiydim hani... Her karşılaşmamızda heyecanlanır, yüreklerimiz ağzımıza gelirdi. Biz coşku içinde konuşurken yüreklerimiz birbirine gülümserdi. Ayrılırken de isteksizce yerlerine yerleştirirdik onları. Bunca yıl geçmesine karşın benim aşkım tazeleniyor her karşılaşmada. Ve onunla uzun uzun konuşmak istediğim halde kısa kesiyorum. O ise yalnızca eski bir dost gibi görüyor beni. Ne yazık ki...)

"Peki, kiriya Eleni ben izninizle ayrılayım. Kilisenin yeni zangocuna hayırlı olsun diyecektim."

Sonra da söylenirdi kendi kendine... (Bütün zangoçların canı cehenneme, bu da aptal herifin teki. Hiçbiri benim yerimi tutamaz. Ben gelmiş geçmiş en iyi zangoçtum. Çanı konuşturdum, konuşturur. Herkes tanırdı sesinden benim çaldığımı. Eleni de... Yüreğimle çekerdim ipini, elimle değil onlar gibi. İşte, Yanni çalıyor derlerdi!.. Derlerdi ya!..)

Nedenini anlayamıyordu. Eleni'yle her karşılaşmada kafasındaki bütün sözcükler uçuyordu. Bütün bir hafta boyunca düşlerinde, ayna karşısında onunla sohbet eden kendisi değildi sanki...

(Nasılsın Eleni? Bugün çok güzelsin. Her geçen gün gençleşiyorsun. Bir şeye ihtiyacın olursa, torunlarından biriyle haber gönder hemen gelirim, biliyorsun... Ara sıra bir acı kahvemi içmeye beklerim. Beni öyle sevindirirsin ki...)

"Eşek herif, niye bunları unutuyorsun? Belki kadının bir şeye ihtiyacı olur, sen koşarsın. Ya da belki kahve içmeye davet eder, ona biraz yakınlaşırsın. Sen adam olmazsın oğlum Yanni, sen adam olmazsın," diye söyleniyordu kendi kendine. Ama düşündüklerini hiçbir zaman gerçekleştiremiyordu...

Bir pazar günü gene beyaz gömleğini ve takım elbiselerini giyip kiliseye gitti. Çünkü her pazar sevgilisiyle randevusu vardı. Hiç konuşulmamış bir randevu... Kilisenin kapısından girip oturanları gözleriyle taradı, Eleni'yi buldu. Yanının boş olduğunu görüp başkasının oturmasına fırsat vermeden gitti, oturdu. Önce hiç sesini çıkarmadı, başka taraflara baktı. Sonra da dönüp sanki önceden görmemiş gibi,

"A, merhaba kiriya Eleni! Siz burada mıydınız?" dedi.

"Merhaba Yanni. Ne kadar şıksınız böyle. Maaşallah çok da iyi görünüyorsunuz."

Yanni sevindi. Uzun süredir böyle güzel sözler duymamıştı ondan. Belki de gerçekten beğendi, diye düşündü. Eski günlerdeki gibi... Kilisenin içinde kanatlandı sanki. Ayin sırasında arada bir kanat çırpan serçenin peşine takıldı, uçtu. Eleni papazı büyük bir dikkatle dinliyordu. Yanni ise serçenin peşinde oradan oraya konuyor, her açıdan sevgilisini izliyor, onu gözleriyle öpüyor, okşuyordu.

Yerine döndü, yürek çarpıntılarıyla. Bir ara Eleni'nin dalgınlığından yararlanarak çantasından sarkan ipek eşarbı çekip cebine koydu. İşlediği suç nedeniyle kızardı. Ayin biter bitmez kaçarcasına ayrıldı. Eve dönerken, içinden söylediği şarkıya uygun adımlarla yürüyordu.

Sevdikçe seni.. Ömrüm artar ey yar.. Aşkındır bana... Güzelim yâdigar.

Merdivenleri koşar adımlarla çıkıp, odasına girdi, kapıyı kilitledi.

Baş başa kalsak...

Cebinden eşarbı çıkardı. Baktı. Boynuna dolayıp, ceketinin yakasını kaldırdı.

Seninle bir an...Ah!..

Sonra, başkasının görmesinden korkarcasına içine soktu.

Döksem sana içimi kalbim ferahlar...

Aradan günler geçti, Yanni uzun süre dışarı çıkmadı. Biz çocuklar odasından arasıra iniltiler, konuşmalar geldiğini duyup kaçıştık. Bir süre sonra çıktığında gözleri ışıldıyordu. Ev halkı onu hiç bu denli mutlu görmemişti. Aynı şarkıyı mırıldanarak merdivenleri indi.

Sevdikçe seni...

Koynunda eşarp, sokakta kendi kendine konuşuyor, gülüyordu. Onunla sarmaş dolaş yürüyor gibi... Mahalleli, Yanni'nin gün geçtikçe ağırlaşan durumunu kuşkuyla izliyordu. Sonunda bir gün kilise yetkilileri geldiler, emekli zangocu akıl hastanesine götürdüler. Olay mahallede duyulduğunda ilk koşan Eleni oldu.

Kadınlar odasının boşaltılmasına yardım için geldiklerinde, onun yaşadığı karanlık ve siyahlıklar içinde bir tek beyazlık gördüler. Yanni'nin pazar günleri giydiği beyaz gömlek, takım elbisesiyle duvarda asılıydı. Yardıma gelenler şifoniyerin çekmecelerinde armağan edilmek üzere paketlenmiş kadın giysileri buldular. Bu giysilerin kimi o yılların, kimi de on beş yirmi yıl öncesinin modasını yansıtıyordu. Duvarlarda asılı tozlanmış, altın varak çerçeveler içinde aile fotoğrafları vardı. Her fotoğrafta Yanni, kendisini daire içine almıştı.

Yanni'nin yaşadığı kasabadan yüzlerce kilometre uzaklıkta ve onlarca yıl sonra karşıma çıkması beni çocukluğuma götürdü. Kilisenin mermer basamaklarında oturdum kaldım. Elbisemi dizlerimin üstünden geçirip düzelttim. Ayaklarımın dibinde bulduğum mermer parçasını kaydırak yapmak, bir kömür parçasını da yere çizmek için alıp cebime koydum.

Ne kadar bir süre geçti bilmiyorum. Birden bu kasabaya geliş

nedenimi anımsayıp toparlandım. İşlerimi bitirip akşam treniyle dönmek zorundaydım. Sessizce vedalaşıp ayrıldım. Yeniden kendi kendimle kalmak üzere. Yanni yalnız kendisiyle kalabilmek için benim gibi bir yolculuk yapmayı hiç düşünmemiştir herhalde?.. O, zaten yaşamı boyunca tek kişilik bir kompartımanda yolculuk etmişti.

Ve onun, yalnızca Eleni için çarpan bir yüreği vardı...

Prens Genci'nin Son Aşkı

Asya'nın gelmiş, geçmiş en büyük çapkınlarından Ziyabar Genci, hayatının ellinci yılında artık yavaş yavaş ölmesi gerektiğinin farkına varmıştı. Birbiriyle çelişen onca sadakatsizliğin arasında o kadar çok sevmiş olduğu Prenses Menekşe Murazaki ondan daha önce davranarak, şu zorluklarla dolu değişken hayatta aradığını az çok bulmuş ölülerin gittiği o cennetlerden birine göçmüştü. Genci, karısının gülümseyişini, ya da ağlamadan önce yüzünü buruşturmasını hatırlamakta güçlük çektiğinden olacak, azap ve pişmanlık duyuyordu. Tıpkı kendisinin, gençlik yıllarında, babasını yeniyetme bir imparatoriçeyle aldattığı gibi, üçüncü karısı Batı Sarayı Prensesi de onu genç bir akrabasıyla aldatmıştı. Aynı oyun yeniden hayat sahnesindeydi işte: Ancak bu sefer yaşlı rolünden başkasını oynayamayacağını anlamıştı Genci. Yaşlı adam rolündense hayalet rolünü yeğler olmuştu. İşte bu yüzden bütün mallarını dağıttı, hizmetkârlarını savdı ve son günlerini özellikle dağ yamacına yaptırtmış olduğu gözden uzak bir kulübede geçirmek üzere yola düştü. Peşinde onunla birlikte gençliklerinin de elden gittiğini bir türlü kabul edemeyen iki üç dostuyla şehrin sokaklarından geçti.

Sabahın erken saatleri olmasına karşın kadınlar, yüzlerini kepenklerin ince tahtalarına yapıştırmış, yüksek sesle Genci'nin hâlâ güzel adam olduğunu mırıldanıyorlardı. Bu da Genci'ye gitme vaktinin geldiğini bir kez daha hatırlatıyordu zaten.

Vahşi kır manzarası ortasındaki gözden uzak kulübeye üç günde vardı. Kulübe, asırlık bir karaağacın dibinde yükseliyordu. Mevsim sonbahar olduğundan, bu güzel ağacın yaprakları kulübenin samandan yapılma damını örtmüş, silme altından bir çatıya dönüştürmüştü. Yalnızlıklarla geçen bu hayat, fırtınalı gençliğinde,

dış ülkelerde geçen sürgün günlerinden bile daha zor ve basit geldi Genci'ye. Böylece bu kibar adam, çoktandır eksikliğini hissettiği, her şeyden vazgeçmek anlamına gelen o eşsiz lüksü nihayet yaşamaya başlayabildi.

Çok geçmeden ilk soğuklar hissedilir oldu. Dağın yamacı, kışın giyilen vatkalı elbiselerin, enli katları gibi karla örtündü. Sis güneşi sildi. Şafak vaktinden günbatımına kadar Genci, bir maltızın sönük parıltısında Kutsal Yazılar'ı okuyor, bu sofuca ayetlerden en acıklı aşk dizelerinden bile alamadığı tadı alıyordu. Ancak çok geçmeden, - sanki narin gözdeleri için döktüğü bütün o gözyaşları gözlerini dağlamışçasına, görme yetisini yavaş yavaş yitirdiğini anladı. Artık, karanlıkların kendi için ölümden önce başlayacağı gerçeğine katlanması gerektiğini kavramıştı. Ara sıra, başkentten, -soğuk ve yorgunluktan şişmiş yara bere içindeki ayakları üzerinde sürüklenen bir haberci geliyor, önünde saygı ile eğilip, kendisini öbür dünyanın ebedi ve belirsiz dostlarından önce bu dünyada son bir kez görmek isteyen dostlarından haber getiriyordu. Gelgelelim Genci, bundan böyle dostlarının önünde merhamet duyulacak ya da saygı gösterilecek bir kişi olmaktan korkuyor, tiksinmiş olduğu bu iki duygudansa unutkanlığa bürünmeyi yeğliyordu. Bir zamanlar hattatlık ve şairlik yetenekleri dilden dile dolaşmış olan bu ünlü Prens, başını üzgün üzgün sallayarak, gelen haberciyi elinde boş bir kâğıt parçasıyla geri gönderiyordu. Sonra, zamanla başkentle mektuplaşmalar yavaşladı. Mevsim şenlikleri, bir zamanlar tüm bu şenlikleri yelpazesinin tek bir hareketiyle yönetmiş olan Prens'ten uzakta geçip gidiyorlardı. Genci de yalnızlığının elemine kapılıp, göz ağrılarının durmadan artmasına seyirci kalıyordu, çünkü ağlamaktan utanmaz olmuştu artık.

Eski gözdelerinden birkaç kadın, anılarla yüklü yalnızlığını kendileriyle paylaşmasını önermişlerdi. En içli mektuplar da Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı'ndan geliyordu. Bu hanım, orta halli bir aileden gelen, güzel denebilecek eski bir gözdeydi. Genci'nin öbür eşlerine sadakatle nedimelik etmiş, on sekiz yıl boyunca acı

çekmeye inatla katlanarak, Prens'i gönülden sevmişti. Genci, ara sıra ona gece ziyaretlerine giderdi. Bu buluşmalar, yağmurlu bir gecede yıldızlar kadar seyrek olmakla birlikte, Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı'nın küçük hayatını renklendirmeye yetmişti. Ne güzelliğini, ne zekâsını, ne de doğduğu aileyi övünme konusu yapmayan Hanım, onca gözdenin arasında tek o, Genci'ye ılık bir iyilikbilirlikle bağlıydı. Çünkü Hanım, Genci'nin kendisini sevmesini pek doğru bir şey gibi görmezdi.

Mektupları cevapsız kalınca, gösterişi olmayan, zarif sayılabilecek, orta karar bir araba tutarak, gözden uzak yaşayan Prens'in kulübesine vardı. Ağaç dallarından yapılma kapıyı çekine çekine gitti. Alçakgönüllülükle kesik kesik gülerek, orada bulunduğu için özür dilemek istercesine diz çöktü. O zamanlar Genci, ziyaretçilerini yakından da olsa görebiliyordu henüz. Ölmüş günlerin en amansız anılarını çağrıştıran bu kadının karşısında sınırsız bir öfkeye kapıldı ansızın. Bu öfke, kadının bizzat varlığından çok, ölü eşlerinin kullandığı parfümün kol yenlerine sinmiş olmasından ileri geliyordu. Kadın, onu hiç olmazsa hizmetçi olarak yanında alıkoyması için yalvardı. Genci, hayatında ilk kez merhametsiz davranarak kovdu onu. Gelgelelim kadının, Prens'in hizmetindeki ihtiyarlar arasında hâlâ birkaç dostu kalmıştı ve bu dostlar ilk kez zalimliğe başvurarak, âşığını görmeye can atan bir kadının iyice gece olmasını beklemesi gibi, uzaktan uzağa Genci'nin körlüğündeki gelişmeleri izlemeye başladı.

Tamamıyla kör olduğunu öğrenince de, şehirde giydiği yabanlıkları üzerinden atarak, genç köylü kızlarının giydiği türden kaba saba, kısa bir entari geçirdi sırtına; saçlarını köylü kızlar gibi ördü; kumaş ve köy pazarında satılan türden çanak çömlekle dolu bohçasını yüklendi. Bu gülünç kılığa bürünüp, kendi öz iradesiyle sürgün olan Prens'in ormandaki tavuskuşları ve karacalarla birlikte yaşadığı yere gitti. Çamur ve yorgunluk, oyununu daha iyi oynamasına yardımcı olsunlar diye, yolun son bölümünde arabadan inerek yürüdü. İlkyazın sevecenlik dolu yağmurları, grubun son ışıltı-

larını da silerek yumuşacık dökülüyorlardı. Vakit, Genci'nin üzerinde ağırbaşlı keşiş entarisiyle, hizmetkârların o tökezlemesin diye çakıllarını ayıkladıkları patika boyunca ağır ağır yürümeye çıktığı vakitti. Gelecek yaşlılık yıllarının ve körlüğün donuklaştırdığı silik ve umursamaz yüzü, bir zamanlar güzelliğe benzer bir şeylerin yansımış olduğu sırrı dökülmüş, kurşunu ortaya çıkmış bir aynayı andırıyordu. Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı onu böylece görünce, yalancıktan ağlamak zorunda kalmadı.

Bu dişil gözyaşlarının sesi Genci'nin yüreğini sızlatmıştı. Gözyaşlarının geldiği yöne döndü ağır ağır:

- Kimsin sen kadın? dedi merakla.

- Çiftçi So-Ey'in kızı Ükifün'üm ben, dedi Dökülmüş Çiçekler-Köyü Hanımı. Köyün kendine özgü vurgulamasını unutmamıştı konuşurken. Annemle şehre, çanak çömlekle kumaş almaya gitmiştik. Çünkü Efendim, beni bir dahaki aya evlendiriyorlar. Ve işte gördüğünüz gibi dağlarda yolumu kaybetmiş bulunuyorum. Ve işte şimdi de ağlıyorum. Çünkü yaban domuzlarından, gözü dönmüş erkeklerden ve ölülerin hayaletlerinden korkarım ben. Prens,

Sırılsıklam olmuşsun genç kız, dedi elini Hanım'ın omzuna bastırarak.

Gerçekten de ıslanmıştı. Onca iyi tanıdığı bu elin dokunuşu, saçının telinden çıplak parmak uçlarına kadar ürpertmişti Hanım'ı. Ama Genci onun soğuktan titrediğini sandı tabii. Sonra baştan çıkarıcı sesiyle,

- Kulübeme gel, diye üsteledi Prens. Kömürden çok külle dolu bile olsa, ateşimden ısınabilirsin istersen.

Hanım, bir köylü kadının sıradan yürüyüşünü taklit etmeye özen göstererek, Genci'nin peşinden gitti. Birlikte, hemen hemen bütünüyle sönmüş ateşin önünde diz çöktüler. Genci ellerini ateşe doğru uzatıyor, ama Hanım, bir köylü kızında fazla narin kaçan ellerini gizliyordu.

- Körüm, diye iç geçirdi Genci bir zaman sonra; giysilerini hiç sıkılmadan çıkarıp ateşimin önünde dilediğin gibi ısınabilirsin.

Hanım, köylü kadın giysilerini usulca çıkardı. Ateş, puslu bir amberden oyulmuş gibi duran bedenini pembeleştirmişti. Genci, ansızın,

- Seni aldattım genç kız, dedi. Ben hepten kör değilim. Seçebiliyorum seni. Gördüğüm buğu, seni saran bir hale belki, ama yine de seçebiliyorum. Bırak, hâlâ ürperen şu kolunun üzerine koyayım elimi, bırak...

İşte böyle... Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı, on sekiz yılı aşkın bir süre yazgısına katlanarak, kendince sevmiş olduğu Prens Genci'nin yeniden gözdesi oldu. Aşkı yeni tadan bir genç kızın gözyaşlarıyla utangaçlığını taklit etmeyi de unutmadı. Bedeni şaşılacak kadar genç kalmıştı; öte yandan Prens'in zayıflayan görme yetisi, kadıncağızın saçlarındaki birkaç tel beyazı görmeyi engellemişti.

Okşamalar sona erince, Hanım, Prens'in önünde diz çöküp şöyle dedi:

- Seni aldattım Prens. Ben çiftçi So-Ey'in kızıyım, evet, ancak dağlarda yolumu yitirmiş değilim. Genci'nin ünü bizim köye ulaşınca, kendi isteğimle kalkıp senin kollarında aşkı tatmaya geldim.

Genci, rüzgârın ve kışın darbesiyle iki yana yatan bir fıstık çamı gibi sallana sallana doğruldu bacakları üzerinde. Sanki bir şeyleri ıslıklayan sesi ile,

- Her gece hayali yüzünden uykularım kaçan o ışıl ışıl gözlü Prens'in anısını hatırlattın bana. Lanet olsun, çek git hadi.

Ve Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı, yaptıklarından bin pişman olarak ayrıldı yanından.

Bunu izleyen haftalarda Genci yalnız kaldı. Acı çekiyordu. Bıkkınlıkla şu dünyanın tuzaklarına bir kez daha düşmüş olduğunu, öbür dünyanın temiz sadeliğine ve dipdiri tazeliğine pek de o kadar hazırlıklı olmadığını anlamaya başlıyordu. Çiftçi So-Ey'in kızının ziyareti, ince bilekleri, külah biçiminde iri göğüsleri, uysal ve dokunaklı gülüşleri olan yaratıklara beslediği iştahını bir kez daha kabartmıştı işte. Kör olmaya başladığından beri, dünyayla tek iliş-

kisi dokunma duyusu olmuştu. Ardında gizlenmeye geldiği manzara onu avutmaya yetmiyordu artık. Çünkü bir ırmak gürültüsü, bir kadın sesinden daha tekdüzedir; bulutların perçemleriyle tepelerin eğrileri, görenler için yapılmıştır. Bütün bunlar bizden çok uzaklarda uçup süzülmekle yetinirler; bırakmazlar okşayalım.

Aradan iki ay geçince, Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı ikinci bir girişimde bulundu. Bu kez, titizlikle giyinip kokular süründü. Gelgelemi, üzerindeki giysilerin kesiminde şıklıktan uzaklaşmayan, ancak kendisini çekingen ve ince gösterebilecek birtakım ayrıntıların bulunmasına mümkün olduğunca dikkat etti. Ölçülü ancak sıradan parfümünün, saray çevresini tanımamakla birlikte, saygın bir taşra beyliğinden gelen hayal gücü kıt bir kadını çağrıştırmasına da özen gösterdi.

Bu özel gün için, gösterişli fakat şehrin son moda inceliklerinden yoksun bir tahtıveranla taşıyıcılar kiralandı. Genci'nin kulübesine gece yarısına doğru varmak için önlem aldı. Yaz mevsimi dağlarda ondan önce davranmış, Genci'ye kendisinden daha çabuk ulaşmıştı. Genci, karaağacın dibine oturmuş ağustosböceklerini dinliyordu. Hanım, yüzünün yarısını yelpazesinin arkasına gizleyerek Genci'ye yaklaştı ve rahatsız etmek istemeyen sıkılgan sesi ile fısıldadı.

Ben Şüjo'yum, Sükazü'nün karısı Şüjo. Yamato bölgesinde yedinci dereceden bir soyludur kendisi. İze tapınağını ziyarete gitmek için yola çıkmış bulunuyorum. Az önce taşıyıcılarımdan biri ayağını burktu. İşte bu yüzden yoluma şafaktan önce devam edemeyeceğim. Hizmetkârlarımı yatırabileceğim ve söze gelmeden kalabileceğim bir dağ evi gösterebilir misiniz bana?

- Genç bir kadın, kör bir ihtiyarın evinden başka nerde daha iyi korunabilir söze gelmekten, dedi Prens acı acı. Kulübem hizmetkârlarını barındırmak için çok küçük; onlar bu ağacın altında yatarlar, ama çilehanemin tek döşeğini sana verebilirim istersen.

El yordamıyla kadına yolu göstermek için yerinden kalktı. O ana kadar gözlerini çevirmemişti ona. Birden onun artık tamamıy-

la kör olduğunu anladı kadın. Kuru yapraklardan döşeğin üzerine uzandığında, Genci alıp yeniden kulübesinin önündeki hüzün dolu nöbet yerini aldı. Üzgündü. Üstelik bu genç kadının güzel olup olmadığını bilmiyordu.

Gece sıcak, aydınlıktı. Ay, kör adamın yeşim taşından oyulmuş gibi duran göğe yönelmiş yüzüne ölgün bir ışık tutuyordu.

Bir hayli bekledikten sonra Hanım, kuru yapraklardan yapılma döşeğinden kalktı; gelip eşiğine oturdu. İç geçirerek:

- Güzel güzel, benim de uykum yok. İzin ver, yüreğimi kabartan şu şarkılardan bir tanecik söyleyeyim, dedi.

Ve sorunun cevabını beklemeden, Prens'in genç karısı Menekşe Murazaki'den sık sık dinlemiş olduğu, bu yüzden de pek sevdiği bir şarkı söyledi.

Genci hüzünlenerek meçhul kadının yanına kaydı:

- Gençliğimin sevilen şarkılarını tanıyan genç kadın, nereden gelirsin? Eski zaman şarkıları çalan harp, bırak dokunduraym ellerimi tellerine... diyerek, Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı'nın saçlarını okşadı. Daha sonra,

- Ne yazık ki kocan benden daha yakışıklı, daha genç, öyle değil mi Yamato ülkesinin genç kadını? diye sordu.

- Kocam senden daha yakışıklı değil. Üstelik senden yaşlı gösteriyor, diye cevap verdi Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı.

Böylece Hanım, yepyeni bir kılıkla Prens Genci'nin sevgilisi oldu. Sabahleyin sıcak çorba hazırlanırken Genci'ye yardım etti. Genci ona,

- Sevecen, becerikli ve uysalsın genç kadın, dedi. Eminim, aşkta onca mutluluk tatmış olan Prens Genci bile senin kadar tatlı bir sevgiliye sahip olmamıştır.

- Prens Genci'nin adını bile duymuş değilim, dedi Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı başını sallayarak.

- Ne? diye ansızın bir çığlık koyverdi Genci; bu kadar çabuk mu unutuldu adı.

Sonra da bütün gün somurttu durdu. O zaman kadın, bu sefer

de yanılmış olduğunu anladı. Gelgelelim, Genci onu kovacağına dair tek söz etmiyor, Hanım'ın ipekli elbisesinin otların arasındaki hışırtısını dinlemekten de pek hoşlanır görünüyordu.

Dağdaki ağaçları altın sarısıyla eflatuna bürünmüş peri kızlarına dönüştürerek geldi sonbahar. Fakat peri kızlarının yazgısında ilk soğuklar başlarken ölmek de vardır. Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı Genci'ye kızıl kahverengileri, morumsu kahverengileri, kül rengine çalan kahverengileri anlatıyor, bütün bunlara yeri gelmişken değiniyormuş gibi görünmeye de özellikle özen gösteriyor, ona yardım elini uzattığını açık saçık ortaya koymaktan her seferinde kaçınıyordu. Bulup buluşturduğu çiçeklerden yapılma usta işi gerdanlıklar, daha hafif olsun diye özen göstere göstere daha da kusursuzlaşan seçkin yemeklerle, eskinin buruk, hüzünlü şarkılarına yakıştırdığı yeni sözlerle Genci'nin aklını başından alıyordu. Bir zamanlar Genci'nin onu ziyarete geldiği Beşinci Gözde Köşkü'nde de aynı işveleri yapmıştı. Fakat o zamanlar, aklı başka sevdalarla dolu olduğundan bunlara pek aldırmamıştı Genci.

Sonbahar bitiminde bataklıkları bir ateştir aldı. Pis kokan havada haşerat kaynıyordu. Alınan her soluk, zehirli bir kaynaktan içilen bir avuç su gibi idi. Genci hastalandı. Bir daha hiç kalkamayacağını bildiği kuru yapraklardan döşeğine yattı. Hanım'ın karşısında böylesine zayıf ve halsiz kalmış olmaktan, hastalık gereği katlanmak zorunda kaldığı özel bakımdan utanıyordu. Gelgelelim ömrü boyunca, her aşk deneyiminde, yürek parçalayıcı, iç kemirici, eşsiz bir taraf bulmaya çalışmış olan bu adam, bundan böyle iki insan arasındaki bu yepyeni beraberliğin, aşkın kısıtlı huzuruna olan katkısını kabullenmek durumundaydı.

Hanım'ın bacaklarını ovduğu bir sabah, Genci dirseklerinin üzerinde doğrularak ve el yordamıyla Hanım'ı kollarından yakalamaya çalışarak mırıldandı:

- Şu ölen adama bakan genç kadın, kandırdım seni. Ben Prens Genci'yim.

Sana geldiğimde cahil bir taşralıydım, dedi Hanım. Prens

Genci'ni kim olduğunu bilmiyordum. Şimdi erkeklerin en yakışıklısı, en çekicisi olduğunu biliyorum; hem, senin sevilmek için Prens Genci olmaya ihtiyacın yok ki.

Genci bir gülümsemeyle teşekkür etti. Gözleri sustuktan beri, bakışları dudaklarına yerleşmiş gibiydi.

Yakında öleceğim, dedi bitkin sesiyle. Hep çiçeklerle, böceklerle, yıldızlarla paylaştığım şu bahta küsmüş değilim. Her şeyin bir düş gibi gelip geçtiği bir dünyada küsmek, küfretmek yakışmaz insana. Nesnelerin, varlıkların, yüreklerin dayanıksız olmalarından yakınmıyorum; yakınmıyorum çünkü kıran, eşsiz, tek olmaları. Eskiden hayatın her ânında bir daha ele geçmeyecek olan fırsatı kaçırmayıp, yeni bir esin bulmak gerektiğine inanırdım. Bu inanç, gizli zevklerim içinde en güçlü olanıydı. Oysa şimdi, sadece bir kereliğine verilen muhteşem bir ziyafete tek başına katılan bir ayrıcalıklı gibi ölüyorum... Sevgili nesneler, ölen bir körden başka tanık yok size. Benim sevdiğim kadınlar kadar güzel, güler yüzlü başka kadınlar gelip çiçeğe duracaklar, ama gülümseyişleri farklı olacak ve bir zamanlar beni tutkuyla coşturmuş olan benleri, akamberden yanaklarında çok az, -bir atomluk- değişmiş olacaklar. Dayanılmaz bir sevdanın yükü altında başka kalpler kırılacak, fakat bu kalplerin gözyaşları bizim gözyaşlarımız olmayacaklar. Arzuyla terleyen eller, çiçek açmış bademliklerin altında kenetlenmeyi sürdürecekler. Ama, insan mutluluğu üzerinden taş yaprağı sağnağı bir kez geçer, ikincisi yoktur. Ah, sel sularında sürüklenenlere benzetiyorum kendimi. Suyun geçtiği yerden geri, hiç olmazsa bir parça toprak, -birkaç sararmış mektubun, ya da solmuş birkaç yelpazenin bırakılabileceği bir parça toprak - kalsın isteyen bir insan gibi hissediyorum. Bana olan sevgisini, ölümünün ertesi günü anladığım ilk karım Mavi Prenses'in anısı üzerine titreyen ben buralardan gidince, senin halin nice olacak? Ya sen, Sarmaşıklı-Köşk Hanımı, sen ki kollarımda kıskanç bir rahibenin beni başkasıyla paylaşmamakta diretmesi yüzünden boynu bükük öldün. Senin anın nice olacak? Ve siz benim gencecik karıcığım, siz benim gü-

zel üvey anacığım: Bir sadakatsizliğin hem kurbanı, hem suç ortağı olmanın acı tadını, sizin tuzağa düşürücü o anılarınız öğretti bana.. Ya sen Bahçe - Böceği Hanımı, sen ki utancından silinip gittin, ve ben senin kadınca gülümseyişinin niteliklerini taşıyan çocuksu yüzlü erkek kardeşimle avundum; senin anın nice olacak. Ve sen Uzun-Geceler Hanımı'nın sevgili anısı; evimde ve kalbimde üçüncü sırayı almaya katlanan ve onca yumuşak olabilen sen; senin anın nice olacak? Ve sen çiftçi So-Ey'in kızının kırsal anısı, sen ki yalnız geçmişimi sevdin... Hele sen, bir anı bile olmaya vakti bulunmayan sen; sen, şimdi ayaklarımı ovan Şüjo'nun sevgili anısı... Seni daha önceden tanımış olmayı bilsen ne kadar isterdim, fakat bir meyvenin son güzler için bekletilmiş olması daha doğru belki...

Hüzünle esriyerek başını sert yastığa bıraktı yeniden. Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı, Genci'nin üzerine eğildi ve bütün bedeniyle titreyek sordu.

- Sarayında bir başka kadın yok muydu? Adını söylemediğin bir başka kadın... Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı hani... Ah, hatırla hele...

Ama Prens Genci'nin yüzünü yalnız ölülere nasip olan o huzur örtmüştü artık. Son bulan acılar, yüzünden bütün doygunluk ve ızdırap çizgilerini silmiş ve onu on sekiz yaşında bir delikanlı olduğuna inandırmış gibiydi. Dökülmüş-Çiçekler-Köyü Hanımı kendini daha fazla tutmaya dayanamayarak yere kapandı. Tuzlu gözyaşları, fırtınalı havalarda yağan yağmur gibi kamçılıyordu yanaklarını. Tutam tutam dökülen saçları, ipek kozaları gibi uçuşuyorlardı. Genci'nin unutmuş olduğunu tek isim onunkiydi.

Çeviren: Hür Yumer

Yıldızımdır Dünyanızda Hep

Çok uzakların da ötesinden geldim ben.
Bu yorgunluğumun görünen kısmıyla alay edebilirsiniz, ancak fevkâlade bir yanlışın içine gömülürsünüz;
tabii ki anlıyorsunuz.
Hiç dokunulmamış boyun uçlarının "yurdundan" size yakın yazabiliyor muyum?
Konuşabiliyor muyum sizin gibi? Karşıdan bakınca orada olduğunu hissettiğimiz yerlerden. Bahçelerden.
Ama önce ben geldim, sonra ben, şimdi yine ben. Baktığımızda her tarafı aydınlatan, badem yeşili, nar kırmızısı mevsimin baharından geldim.
"Kimse geldiği yeri unutmaz," dersiniz siz.
Unutulmuş zannedilen dudaklarınızın,
unuttuğunuz dudaklarınızın
dikkatinizden kaçan
öpülmemiş beyazlığından geldim.
Baktığınızda yüreklerinizi ağlatan
bomboş dünyanıza geldim.
Mutsuzluğunu kaybetmeyen kızların kapıldıkları plastik melankolisinin işlendiği laboratuvarlardan geldim.
Şu yanımda duran çantayı aç –haydi aç çantayı!
Çantayı açar, içinden bir koku çıkarır burnuma sıkarsın ya işte o ânın gönlü mesut eden sevincinden geldim.
Çantada bir okyanus dolusu menekşelerin bıraktığı kokudan yerinde hiç durmayan küçük kızın topunun çocukluğundan.
Yalnızlıktır can sıkıcı olan,
sevmek bir anlıktır

geldiğinde sonsuzluk.
Ellerinden güzelini görmedim dünyada.
Hiçbir el seninki gibi değil,
hiçbir insan böyle değil.
O değil, bu değil, şu değil.
Klasikleşmiş bir oyundan soneler,
ayrılıklarla oynanan vodvil,
küçük sahneler
sıradan heyecanlar
boş demiştim ya! Öylesinedir yaşam!
Kumlarla örtülmüş sarayının bahçesinde
yalnız erkeklerin ürkek çekingenliğinde
avını bekleyen bilgidir aşk.
Yani böyle, işte.
Vatkaların, balinaların, beyaz gömleklerin
iki çift kol düğmesiyle değişildiği
zamanlar gibi, parıldayan gülümseyişlerin...
Bahsedermiş gibi yapıp da hiç anlatamadığım sokakların,
kiremitle kaplanmış çatıların,
Bizans çığlıklarıyla onarılmış su borularının
içindeki yankılardan geldim.
Dinlen yıldızım
bahar yakın.
Bahar yıldızım
yakın dinlen.
Bir ay geçer, tatile çıkarlar, aralarında sanki hiçbir şey olmamış gibi bakışıp kumsalda karşılaştıklarında,
bunu hangi bilgiyle yaptıklarını çözmek için uzaklaştıklarında,
biraz yakınlaştıklarında,
bir kamelyada gecenin kayan yıldızının kızarıklığı kurtarmıştır
yanaklardaki, yanaklarındaki utanç çizgisini;
o yıldız ki, bu kayan yıldızın topu o uzaklardan gelen.
Bindokuzuyüzdoksanyedi'nin üçüncü ayının onunda kayan,

bizlere şans dağıtan yıldız olduğunu anladığında, yanında
sana bir şeyler anlatıyor olacağım,
palavradan
şeyler!
Nedeni yoktur bazı şeylerin dediğimiz, bir mabedin
insanlık olsun diye dağıtılan
bilgisinin verdiği terbiyeyle hafifçe haykırıyorum.
Ellerin çok güzel!
Öptüğüm ellerin güzelliği bu, döktüğüm gözyaşlarının,
içime atıp da yatıştırdığım sinirimin. Çok güzellere açtığım kalbimin güzelliği.
Çok güzel ellerini gördüğümde, sadece bu elleri gördüğümde, eldivenli bir ortamda karşılaşmadığımıza sevindim.
Başkaları ne der bilmem, bu ellerden umulacak
başka ne olabilir.
Düz mantık ne der: "Eller konuşmaz, çalışmaktan
başka ne işe yararlar."
Öylesi güzelliklerin arasından kaçıp tüm
evreni nazikçe kavrayan eller.
Denize girmek istiyor birden, gidip giriyorlar
bir yıldızdan diğerine.
Hayatın anlamını bilmek istiyor;
şimdi el diyor,
sonra bel diyor.
Birazdan göreceği ilk görüntüyü
tekrar hayatına sokuyor.
Bir sürelik de olsa mutlu oluyor
yine oluyor, sık sık oluyor,
oluyor.
Ne oluyor!

Aşkın Hücumu

Bu kadar lafı edilen, şairlerin hemen biricik konusu olan aşk nedir acaba? diye düşünüyordu Anastasio. Çünkü o, âşıkların aşk dediklerine benzer bir şey hissetmemişti ömründe. Sadece bir kuruntu muydu aşk, yoksa zayıf kimselerin hayatlarındaki boşluğa veya kaçınılmaz can sıkıntısına karşı korunmak için kullandıkları itibari bir yalan mı? Anastasio'nun duygusuna göre hayattan daha boş, daha sıkıntılı, daha anlamsız, daha saçma bir şey olamazdı çünkü.

Zavallı Anastasio acınacak bir hayat sürüyordu; bomboş ve gayesiz bir hayat sürüyordu ve içinde zayıf bir ümit, zayıflığına rağmen bütün hayal kırıklıklarına meydan okuyan bir ümit taşımayıp da sonunda elbet bir gün aşkın kendisine geleceğinden emin olmasaydı, şimdiye kadar yüz kere canına kıyardı şüphesiz. Ve Anastasio boyuna seyahate çıkıyor, aşkı aramaya yollara düşüyor, bir yol kavşağında ansızın aşkın hücumuna uğrayacağına inanıyordu adeta.

Mütevazi, ama ona yetip de artan bir servetin sahibi olduğu için ne para ne şöhret, ne şeref hırsı taşıyor, ne de mevki, ikbal peşinde koşuyordu. İnsanları, kuvvetlerinin, geliştirilmesine sevk eden nedenlerden hiçbiri ona kendi enerjisini dağıtmaya değer görünmüyor; ne bilimde, sanatta, ne de siyaset hayatında, öldürücü can sıkıntılarına en ufak bir teselli bulamıyordu. Ve Anastasio, geçireceği son tecrübeyi, aşkı beklerken "Davud oğlu Vaiz'in, Sözleri"ni okuyordu.

İsim yapmış erotik yazarların hepsi, seksüel aşk çözümleyicilerini incelemek gelmişti aklına; aşk romanı namına her ne varsa hepsini okuduktan sonra, henüz tam erkek olmamışlarla, bir bakıma artık erkek olmaktan çıkmışlar için yazılmış o pek biçare eser-

lere kadar indi; baldırbacak edebiyatının en azgın örneklerine kadar alçaldı. Tabii bütün bunlarda aşk adına bulduğu şey, hemen hemen bir hiçten ibaret kaldı.

Ve Anastasio'nun eti kanı günahta yüzde yüz bir erkekten başka türlü olduğu da sanılmasın hani! Başka erkekler nasılsa o da öyleydi işte; ama aşkı hissetmemişti, aradaki fark işte buydu sadece. Heyecanın temeli olan kadına ait hemen hiçbir hatıranın kalmadığı, gelip geçici bir kan tazyikine aşk diyebilmek imkânsızdı doğrusu. Bu heyecandan korkunç bir intikam Tanrısı, bir hayat tesellisi, her şeye kadir bir gönül Tanrıçası yaratmak Anastasio'ya bir cürümden farksız görünüyordu. Ona göre oburluğa bir kudsiyet vermekten ayrı bir şey değildi bu. Hazım hakkında bir şir, küfür değil de nedir?

Hayır, zavallı Anastasio için şu dünyada aşk yoktu hâsılı.

Anastasio, Tristan'la Isolde efsanesini okudu, bir daha okudu. Portekizli Camilo Castello Branco'nun o korkunç romanı "A mulher fatal", Anastasio'yu derin derin düşündürdü. "Ben de mi böyle olacağım?" diye düşündü. "Meşum kadın, aşkı hiç düşünmediğim bir anda peşinden mi sürükleyecek beni?" Ve Anastasio, bu kaderi aramaya, seyahat üstüne seyahate çıktı.

"Bir gün gelecek ki," diyordu içinden. "Aşkı bulacağım diye beslediğim o cılız ümit de sönüp gidecek bir gün! Ya gençliğimi yahut hiç değilse olgunluk çağımı anlayıp tadamadan ihtiyarlık gelip çatarsa nice olur benim halim? Ya gün gelip de ne yaşadım, ne de bundan sonra yaşayabileceğim demem gerekirse? Ben korkunç bir şanssızlığın mı kurbanıyım, yoksa bütün insanlar birlik olmuşlar da yalan mı söylüyorlar?" Ve Anastasio kötümser oldu.

O güne kadar ne bir kadın onun gönlünde bir aşk uyandırmıştı, ne de o bir kadının gönlünde bir aşk uyandırmış olduğunu biliyordu. Ona göre işin asıl korkunç tarafı sevilmemiş olmaktan çok sevememiş olmaktı şüphesiz; aşk şairlerin terennüm ettikleri şeyse şayet! Peki, Anastasio, o güne kadar bir kadın kalbinde bir gizli sevda ateşi tutuşturmamış olduğunu nerden biliyordu? Güzel bir

heykel de aşkı tahrik edebilirdi pekâlâ! Bir heykel olarak bakılırsa cidden güzeldi Anastasio. İçlerinde esrarlı bir ateş yanan o siyah gözleri, arzuyla dolu bir can sıkıntısının bezgin derinliklerinden bakıyor gibiydi. Acıklı bir susuzluk duyuyormuşçasına hafif aralıktı ağzı. Halinde tavrında korkunç kaderine karşı bir ürperiş vardı adeta.

Ve Anastasio ümitsiz, perişan boyuna seyahat ediyor, ordan oraya kaçıyordu. Tabiatın, sanatın harikalarına bir göz atıp geçiyor, sanki şöyle demek istiyordu: "Bütün bunlar neye yarar?"

Sonbaharda aydınlık, sessiz bir öğle üstü. Sararmış yapraklar ağaçlardan kopup, ılık, hafif rüzgârda çayırlardaki çimenlerin arasına düşüyordu. Güneş, yavaş yavaş kopup parçalanan bir bulut kümesi gerisine gizlenmişti. Anastasio, pencereden kayıp giden tepeleri seyrediyordu. Trenin bir öğlen yemeği yemeye yetecek kadar oyalandığı Aliseda'da vagondan indi; bavullar, valizlerle dolu istasyonun yemek salonuna gitti.

Dalgın dalgın oturdu, çorbayı bekledi. Başını kaldırıp da bakışlarını yolcu dizlerinde üstünkörü gezdirince bir kadın gördü; kadın o sırada büyücek, terütaze ağzına bir elma dilimi götürüyordu. İkisi de göz göze geldiler. Ve sarardılar. Karşılıklı sarardıklarını görünce daha da sarardılar. Göğüsleri kalkıp kalkıp iniyordu. Anastasio, vücudunun ağırlaştığını duyuyor, uzuvlarını saran soğuk bir karıncalanmadan rahatsız oluyordu.

Kadın, başını sağ omzuna dayamıştı, bir baş dönmesine tutulmuş gibiydi adeta. Çevresinde olan şeyler içinde artık bir onu gören, yemek salonunda başka ne varsa gözlerinden silinip gittiğini hisseden Anastasio ayağa kalktı, titreyerek ona yaklaştı; kurumuş, susuzluktan kavuşulmuş, titrek bir sesle kadının kulağına fısıldadı:

"Neniz var? Rahatsız mısınız?"

"Bir şeyim yok, hayır, teşekkür ederim... Bir şey değil!"

"Müsaade buyurun!" Ve Anastasio, titreyen parmaklarıyla, nabzına bakmak için, genç kadının bileğini tuttu.

O anda birinden ötekine bir ateş seli boşandı sanki. Birbirleri-

nin sıcaklığını hissettiler. Yanakları alev gibi yanıyordu.

"Ateşiniz var..." diye kekeledi Anastasio, ancak işitilebilir bir fısıltı halinde.

Bir başka dünyadan geliyora benzeyen bir sesle cevap verdi kadın: "Ateş bana senden geçti!"

Anastasio oturmak zorunda kaldı. Çılgınca çarpan kalbinin ağırlığı altında dizlerinde derman kalmamıştı.

Adeta otomatik bir sesle: "Yolculuğa devam edemezsiniz." dedi Anastasio.

"Evet, ben burda kalacağım!" cevabını verdi kadın.

"Biz burada kalacağız!" diye düzeltti Anastasio.

"Evet, biz... Ve ben sana anlatacağım! Her şeyi anlatacağım!" diye ilave etti kadın.

Valizlerini aldılar, bir arabaya bindiler, istasyona beş kilometre uzaktaki Aliseda'ya gittiler. Ve arabada karşı karşıya oturmuş, diz dize sıkışmış, bakışları iç içe geçmiş bir halde kadın, Anastasio'nun ellerini avuçlarına aldı ve ona kendi hikâyesini anlattı. Bu Anastasio'nun kendi hikâyesiydi, tıpatıp aynı hikâye! Kadın da aşka seyahat ediyordu. Kadın da aşkı itibari bir yalan, hayatın sıkıntısını gidermek için bulunmuş bir çare olarak görüyordu.

Karşılıklı itiraflarda bulundular; birbirlerine içlerine döktükçe, kalpleri o nispette sükûna kavuştu. İlk anın acıklı perişanlığını, kurtuluşa benzer bir büyük gönül rahatlığı takibetti. Birbirlerini çoktan beri, daha doğmadan önce tanıyorlardı sanki; ama bir taraftan da geçmiş günlere ait bütün hatıralar hafızalarından silinmişti; zamansız ebedi bir "şimdi" içinde yaşıyor gibiydiler.

"Ah ben seni neden daha önce görmedim. Eleuteria!" dedi Anastasio.

"Niçin böyle söylüyorsun Anastasio?" diye cevap verdi Eleuteria. "Birbirimizi daha önce görmemiş olmamız daha iyi!"

"Ya kaybettiğimiz zaman?"

"Birbirimizi aramakta harcadığımız, beklemekle, özlemekle geçirdiğimiz zaman, sence kaybolmuş bir zaman mı?"

"Ben seni bulmaktan yana bütün ümidimi kesmiştim artık..."

"Hayır! Ümidini sahiden kesmiş olsaydın intihar ederdin."

"Doğru!"

"Ben de aynı şeyi yapardım."

"Ama şimdi Eleuteria, bu günden itibaren...

"Gelecekten bahsetme Anastasio, sana şimdi kâfi değil mi?"

İkisi de sustular. Sarıldıkları büyü içinde, dipsiz derinliklerde akan suların garip şırıltısı işitiliyordu. Acıklı, durgun satıhta yüzen şey ne bir sevinçti, ne de bir haz.

"Geleceği düşünmeyelim!" diye söze başladı kadın, yeniden. "Geçmişi de keza. İkisini de unutalım daha iyi. Birbirimizi bulduk, aşkı bulduk, bu yeter bize. Eee Anastasio, şairler hakkında düşüncen nedir şimdi?"

"Onlar yalancıymışlar Eleuteria, hepsi de yalancı. Fakat eskiden zannettiğim gibi değil, bir başka şekilde yalancı hepsi. Ne olursa olsun hepsi de yalancı! Aşk onların terennüm ettikleri şey değil..."

"Haklısın Anastasio! Aşkın terennüm edilemeyeceğini ben şimdi hissediyorum."

Tekrar bir sessizlik başladı, uzun süren bir sessizlik; el ele tutuşmuş, kaderlerindeki esrarı derinlerde arıyormuşçasına göz göze bakışarak bu sessizliği yaşadılar. Sonra titremeye başladılar.

"Titriyorsun Anastasio?"

"Ya sen, Eleuteria?"

"İkimiz de titriyoruz."

"Neden?"

"Saadetten."

"Evet, bu saadet korkunç bir şey; ben buna dayanabilecek miyim acaba?"

"Daha iyi ya! Bu demektir ki saademizi bizden daha kuvvetli."

Derme çatma bir otelin küflü bir odasına kapandılar. Ertesi günün tamamını, daha ertesi günün bir kısmını bu odada geçirdiler. Sağ mıdırlar, öldüler mi, dışarıya ses seda sızmıyordu. Sonunda otelci huylandı, vuruşlarına bir cevap alamayınca kapılarını kırıp

odalarına girdi. Otelci onları yan yana, soğuk ve kar gibi beyaz, yatakta çıplak yatar buldu. Çağırdığı doktor intihar etmediklerini, kalp sektesinden öldüklerini söyledi.

"Nasıl, ikisi de mi?" diye haykırdı otelci.

"İkisi de!" diye cevap verdi doktor.

"Demek bulaşıcı..." Ve otelci, kalbinin bulunduğunu tahmin ettiği sol göğsünü tuttu. Otelinin adı kötüye çıkmasın diye olayı örtbas etmeye çalıştı ve her ihtimale karşı odayı tütsülemelerini emretti.

Her iki ölünün kimlikleri tesbit edilemedi. İkisini de mezarlığa götürdüler, nasıl buldularsa öyle, çıplak ve beraber, bir mezara gömdüler; üzerlerini toprakla örttüler. Bu topraktan otlar bitti, bu otlara yağmur düştü. Onları ölüme sürükleyen gökyüzü, mezarları başında ağlayan tek kişi oldu.

Aliseda otelcisi, bu inanılmaz olay karşısında çeşitli tahminler yürüttü: "Yaşadığımız şu hayatta neler olmuyor, neler!" dedi; sosyal-sıhhî bir karakter taşıyan şu sonuca vardı: "Ah bu balayları! İki kalp hastasının evlenmesini yasak etmeli, yasak!"

Çeviren: Behçet Necatigil

Otostop Oyunu

1

Benzin göstergesinin ibresi birdenbire sıfıra doğru gitti ve spor arabanın genç sürücüsü arabanın amma da benzin yediğini söyledi. "İnşallah geçen seferki gibi benzinimiz tükenmez," diye belirtti genç kız (aşağı yukarı yirmi iki yaşındaydı) ve sürücüye bunun daha önce nerelerde başlarına geldiğini anımsattı. Genç adam bundan kaygı duymadığı karşılığını verdi, çünkü onunla birlikte başına gelen her şey onun için bir serüvenin çekiciliğine sahipti. Genç kız bu görüşte değildi: Bir anayolda ne zaman benzinleri tükense, hep kendisi için ve yalnızca da kendisi için bir serüven oluyordu, çünkü genç adam gizleniyor ve genç kadın da dişiliğin verdiği çekiciliği kötü yolda kullanmak zorunda kalıyordu; el sallayarak bir arabayı durduruyor, kendini en yakın benzin istasyonuna götürtüyor, sonra bir başka arabayı durduruyor ve bir kutu benzinle dönüyordu. Genç adam onu arabalarına alan sürücülerin çok antipatik olmuş olmaları gerektiğini, çünkü görevinden bir angaryaymış gibi söz ettiğini belirtti. Genç kız (beceriksiz bir cilveyle) sürücülerin bazen çok sempatik olduklarını, ama yanında benzin kutusu olduğundan ve hiçbir şey yapmaya girişemeden onlardan ayrılmak zorunda bulunduğundan bundan hiç yararlanamadığı karşılığını verdi. "Domuz," dedi genç adam. Kız, eğer bir domuz varsa, bunun kendisi değil, o olduğu yanıtını verdi. Arabasında tek başına olduğunda yollarda Allah bilir kaç kadın durdurmuştu onu! Genç adam arabayı sürerken, kolunu kızın omzuna attı ve onu alnından nazikçe öptü. Kızın kendisini sevdiğini ve kıskandığını biliyordu. Kıskançlık pek hoş bir karakter özelliği değildir, ama aşırıya

kaçılmazsa (ve yanında alçak gönüllülük de olursa), bütün sakıncalarına karşın, dokunaklı bir yanı vardır kıskançlığın. En azından böyle düşünüyordu genç adam. Yalnızca yirmi sekiz yaşında olduğu için, kendini yaşlı biri olarak görüyor ve bir erkeğin kadınlar üzerine bilebileceği her şeyi bildiğini düşünüyordu. Yanında oturan genç kızda değer verdiği şey, gerçekte, şimdiye değin kadınlarda en ender olarak bulduğu şey, yani: saflıktı.

Genç adam yolun sağında beş yüz metre ötede bir benzin istasyonu olduğunu gösteren levhayı fark ettiğinde, ibre sıfıra gelmişti bile. Kız gönlünün ne kadar rahatladığını henüz söylememişti ki, genç adam sola sinyal verdi ve arabayı benzin pompalarının bulunduğu toprak sekiye doğru sürdü. Ancak pompaların önünde büyük bir petrol tankeri duruyor ve geniş çaplı bir hortumla pompaları dolduruyordu. "Beklememiz gerekecek," dedi genç adam ve arabadan indi. "Çok vakit alır mı?" diye bağırdı benzinci çırağına. "Bir-iki dakika," diye karşılık verdi benzinci. "Biliriz biz bu bir-iki dakikaları," dedi genç adam. Dönüp yeniden arabada oturmak istiyordu, ama genç kızın öteki kapıdan inmiş olduğunu fark etti. "Şöyle bir tur atacağım," dedi kız. "Nereye gidiyorsun?" diye sordu genç adam, onu kasten güç duruma düşürmek için. Onu tanıyalı bir yıl olmuştu, ama genç kız önünde hâlâ kızarırdı ve onun bu utangaç halinden çok hoşlanıyordu; öncelikle, bu utangaç halleri onu daha önce tanıdığı kadınlardan ayırdığı için, ikinci olarak da, kızın utangaçlığını bile kendisi için değerli kılan evrensel gelip geçicilik yasasından haberli olduğu için.

2

Genç kız ona bir ağaç kümesi önünde durmasını rica etmek zorunda kalmaktan (birkaç saat boyunca durmadan araba sürüyordu) nefret ediyordu. Adam, yapmacıklı bir şaşkınlıkla, niçin durması gerektiğini sorduğunda, hep kızıyordu. Utangaçlığının gülünç ve modası geçmiş olduğunu biliyordu genç kız. İşinde birçok kez utangaç-

lığı yüzünden onunla alay ettiklerini ve onu kasten kırdıklarını gözlemlemişti. Yüzünün kızaracağı düşüncesine kapılır kapılmaz yüzü hemen kızarıveriyordu. Arkadaşlık ettiği kadınların çoğunun başardığı gibi, kendini gövdesinde kaygı tasa duymadan rahat hissetmeyi arzu ediyordu. Hatta kendince, özgür bir kendini inandırma yöntemi, bulgulamıştı: Her insanın doğuşta tıpkı büyük bir binadaki yüzlerce odadan kendine ayrılmış olan bir tanesini alması gibi milyonlarca mevcut gövdeden birisini aldığını yineliyordu kendi kendine. Demek oluyor ki gövde rastlantısal ve kişisel olmayan bir şeydi; ödünç alınan hazır giysi gibi bir şeydi. Bunu kendine bin bir biçimde durmadan yineleyip duruyor, ama böyle hissetmeyi bir türlü başaramıyordu. Şu ruh ve gövde ikiliği ona yabancıydı. Gövdesiyle o denli çok bir aradaydı ki onu kaygı duymadan hissedemiyordu.

Aynı kaygıyı, bir yıldır tanıdığı ve birlikte mutlu olduğu genç adamın yanında bile duyuyordu; hiç kuşkusuz bu mutluluk, adamın onun ruhunu gövdesinden hiç ayırmamasından ve kendisinin de onunla gövde ve ruh bir bütün olarak yaşamasından ileri geliyordu. Mutluluk ikiliğin olmamasındaydı, ancak mutlulukla kuşku arasında öyle pek çok uzaklık yoktur, ve genç kız kuşkularla doluydu. Söz gelimi, aklına çoğu kez daha çekici kadınların olduğu (bunlar kaygı duymuyorlardı) ve bu tür kadınlardan birini tanıyan ve tanıdığını da gizleyemeyen genç adamın günün birinde bunlardan biri için kendisini terk edeceği geliyordu (Elbette, genç adam, bu tür kadınlardan yaşadığı yıllar boyunca yeterince tanıdığını belirtiyor ama genç kız onun sandığından daha da genç olduğunu biliyordu.) Onun tümüyle kendisinin olmasını istiyor ve kendisini bütün varlığıyla ona vermek istiyordu, ama ona her şeyi vermeye ne kadar çok çabalarsa, pek derin olmayan, yüzeysel bir aşkın ya da flört etmenin gerektirdiği şeyleri genç adamdan esirgediği duygusuna da o kadar çok kapılıyordu. Kendisini ciddiliği hafiflikle birleştirememekle kınıyordu.

Ama şimdi kaygılanmıyor ve böyle düşünceleri aklına hiç getirmiyordu. Kendini iyi hissediyordu. Tatillerinin ilk günüydü (bü-

tün bir yıl boyunca düşleyip durduğu on beş günlük tatil), gök maviydi (bütün yıl kaygıyla göğün gerçekten mavi olup olmayacağını merak etmişti) ve genç adam onunla birlikteydi. Adamın, "Nereye gidiyorsun?" demesi üzerine, yüzü kızardı ve tek bir sözcük söylemeden arabayı terk etti. Anayolun kenarında tam bir yalıtılmışlık içinde bu bulunan benzin istasyonunun çevresini dolaştı; yüz metre kadar ötede (daha sonraları gidecekleri doğrultuda) bir koru vardı. Bu yöne doğru atıldı ve kendini bir huzur duygusuna bırakmış olarak, bir çalının ardında gözden kayboldu. (Sevilen kişinin varlığının verdiği sevinci bile, bütünlüğü içinde, duymak için yalnız olmak gerekir.)

Derken korudan çıktı ve yeniden yolda yürümeye başladı; bulunduğu yerden, benzin istasyonu görünüyordu; koca petrol tankeri gitmişti bile. Spor araba benzin pompasının kırmızı şeridine doğru ilerledi. Genç kız yol boyunca yürüyor ve zaman zaman da arabanın gelip gelmediğini görmek için arkasına bakıyordu. Sonunda arabayı, fark etti; durdu ve meçhul bir arabaya el sallayan bir otostopçu gibi elini salladı. Spor araba fren yaptı ve tam kızın yanında durdu. Genç adam cama doğru eğildi, camı aşağı indirdi, gülümsedi ve "Nereye gidiyorsunuz, küçükhanım?" diye sordu. "Siz Bystrica'ya mı gidiyorsunuz?" diye sordu kız da cilveli bir gülümsemeyle. "Lütfen binin," dedi adam, kapıyı açarak. Genç kız bindi ve araba yola koyuldu.

3

Genç adam kızın keyifli olduğunu görmekten her zaman hoşnutluk duyuyordu; bu pek sık olmuyordu; kızın oldukça ağır işi (hoş olmayan bir ortam ve ücret almadan yaptığı, saatler süren fazla mesailer) ve üstelik evde hasta bir annesi vardı. Çoğu kez yorulduğu için, sinirleri sağlam değildi, güven duygusu eksikti ve kendini kolaylıkla korkuya ve iç sıkıntısına kaptırıyordu. Bu nedenle genç adam onun her neşe belirtisini bir ağabeyin sevecen ilgi-

siyle karşılıyordu. Ona gülümsedi ve "Bugün talihliyim. Beş yıldır araba kullanıyorum, ama böylesine güzel bir otostopçuyu hiç arabaya almadım," dedi.

Genç kız arkadaşından gelen en küçük iltifatı minnet duygusuyla karşılıyordu; bu duygunun sıcaklığını biraz olsun muhafaza etmek için,

- Yalan söylemeyi iyi biliyorsunuz, dedi.

- Yalancıya benziyor muyum ben?

- "Kadınlara yalan söylemekten hoşlanır gözüküyorsunuz," dedi ve farkında olmadan sözlerine eski kaygısından bir şeyler karıştı, çünkü arkadaşının kadınlara yalan söylemekten hoşlandığına gerçekten inanıyordu.

Kızın kıskançlık nöbetleri çoğu kez canını sıkıyordu, ama bu kez sözlerini kolayca duymazdan geldi, çünkü bu söz ona değil meçhul bir sürücüye yönelmişti. Beylik bir soru sormakla yetindi: "Canınızı mı sıkıyor bu?"

- "Kız arkadaşınız olsaydım canımı sıkardı," dedi. Sözleri genç adam için incelikli ve öğretici bir mesaj içeriyordu; ancak sözünün sonu yalnızca meçhul sürücüye yönelmişti: "Canımı sıkmıyor, çünkü sizi tanımıyorum."

- Bir kadın yabancı biri hakkında bir şeyi, kendi erkek arkadaşı hakkındaki bir şeyden her zaman daha kolayca bağışlar." (bu da genç adamın kıza verdiği incelikli ve öğretici mesajdı), "Birbirimize yabancı olduğumuza göre iyi anlaşabileceğiz demektir."

Genç kız bu sözdeki örtülü didaktik nüansı anlamamış gibi yaptı ve sözünü yalnızca meçhul sürücüye yöneltmeye karar verdi. "Birbirimizden birkaç dakika sonra ayrılacağımıza göre, neye yarar bu?"

- Neye yaramayacakmış? diye sordu genç adam.

- Bystrica'da ineceğimi pekâlâ biliyorsunuz.

- Peki ya sizle birlikte inersem?

Bu söz üzerine genç kız gözlerini genç adama doğru kaldırdı ve onun en yürek parçalayıcı kıskançlık saatlerinde kafasında canlandırdığı gibi olduğunu fark etti. Adamın kendisine (meçhul otos-

topçuya) karşı takındığı ve kendisini o denli çekici kılan gönül okşayıcı tavırdan ürküntüye kapılmıştı. Bu nedenle meydan okuyan bir kışkırtıcılıkla karşılık verdi:

"Beni ne yapacağınızı çok merak ediyorum?"

"Bu kadar güzel bir kadınla ne yapacağımı çok düşünmem gerekmez," dedi adam çapkınca ve bu kez de sözünü otostopçudan çok genç kıza yöneltir gibiydi.

Bu gönül okşayıcı sözler onun için genç adamı suçüstü yakalamış olmak gibi, ağzından hileyle bir itiraf koparmak gibiydi, kendini ani ve yoğun bir nefret duygusuna kaptırdı ve: "Kendinizden biraz fazla emin değil misiniz siz?"

Adam genç kızı inceliyordu: Genç kızın inatçı yüzü büzülmüştü; onun için garip bir acıma duydu ve onun her zamanki bildik yüz ifadesini (çocuksu ve saf dediği yüz ifadesini) yeniden bulmasını diledi. Ona doğru eğildi, kolunu omzuna attı ve oyuna bir son vermek istediğinden yavaşça adını söyledi.

Ama genç kız kendini adamın kolundan kurtardı ve: "Biraz fazla ileriye gidiyorsunuz!" dedi.

"Afedersiniz küçükhanım," dedi adam, terslenmiş bir halde. Sonra, tek sözcük söylemeden gözlerini önündeki yola dikti.

4

Genç kız kendini bu kıskançlıktan ona kaptırdığı kadar çabuk kurtardı. Bütün olup bitenlerin bir oyundan başka bir şey olmadığını bilecek kadar sağduyu sahibiydi; hatta arkadaşını bir kıskançlık nöbeti yüzünden terslediği için kendini biraz gülünç bile buluyordu. Arkadaşının bunun farkına varmasını istemiyordu. Bereket versin ki, eylemlerinin anlamını eylem olup bittikten sonra değiştirebilmek gibisinden mucizevi bir yeteneğe sahipti ve bu yeteneği kullanarak genç adamı kızgınlıktan değil de, gelgeç; yani tatillerinin ilk gününe böylesine uyan bir oyunu sürdürebilmek için terslemiş olduğu hükmüne vardı.

Böylelikle, yeniden, az önce fazla atak sürücüyü terslemiş olan, ama bunu sırf ele geçirilmeyi geciktirmek ve onu daha heyecanlı kılmak için yapan otostopçu kimliğine büründü. Genç adama doğru hafifçe döndü ve gönül alıcı bir sesle: "Sizi kırmak istememiştim, beyefendi," dedi.

"Bağışlayın, bundan sonra size dokunmayacağım, diye sürdürdü sözünü.

Kendisini anlamadığı ve onu arzuladığı anda kendisi olmaya karşı çıktığı için genç kıza kızıyordu adam. Kız rolünü sürdürmekte ısrar ettiği için de, adam öfkesini genç kızın temsil ettiği otostopçudan çıkardı; birdenbire kendi rolünün gerektirdiği kişiliğe büründü: Genç kızın hoşuna gitmek için dolambaçlı bir biçimde söylediği çapkınca sözlerden vazgeçti ve kadınlarla ilişkilerinde, irade gücü, sinizm, kendine güven gibi erkekliğin en kaba yanlarını vurgulayan sert erkeği oynamaya başladı.

Bu rol genç kız için duyduğu sevecen ilgiyle tümüyle çelişiyordu. Şu bir gerçek ki, onu tanımadan önce, kadınlara karşı incelikten çok kabaca davranmıştı, ama o zaman bile katı ve şeytani fikirli bir adam olmamıştı, çünkü ne bir irade gücü ne de acımasızlık göstermişti. Bununla birlikte, bu tip bir adama benzemiyorsa da, eskiden, bu tip bir insana benzemeyi çok arzu etmişti. Bu kuşkusuz oldukça naif bir arzuydu, ama elden ne gelirdi: Çocukça arzular yetişkin zihninin bütün tuzaklarından kaçarlar ve kimi zaman yaşlılığın geç dönemlerine değin sürerler. Bu çocukça arzu da kendisine sunulan rolde cisimleşme fırsatını yakalamıştı.

Genç adamın alaycı mesafeliği kıza çok iyi uyuyordu; bu mesafelilik onu kendisinden kurtarıyordu. Çünkü kız, her şeyden önce, kıskançlığın ta kendisiydi. genç adam yalnızca kapalı çehresini göstermek üzere baştan çıkarıcılık yeteneklerini sergilemeyi bıraktığı an, kızın kıskançlığı yatıştı. Kendini unutabilir ve rolüne verebilirdi.

Rolü? Rolü neydi onun? Kötü edebiyattan çıkarılmış bir rol. Arabayı durdurmuştu, ama şuraya ya da buraya gitmek için değil, direksiyonda oturan adamı baştan çıkarmak için durdurmuştu; çe-

kiciliklerinden yararlanmayı ustalıkla bilen adi bir otostopçudan başkası değildi. Genç kız, bu gülünç roman kahramanının kimliğine kendisini de şaşırtan ve büyüleyen bir kolaylıkla bürünüverdi.

Böylelikle birbirlerinin yanındaydılar: bir sürücü ve bir otostopçu; yani, birbirlerini tanımayan iki kişi.

5

Genç adamın hayatta bulamadığına en çok yerindiği şey, tasasızlıktı. Hayat yolu acımasız bir kesinlikle çizilmişti: İşi günde sekiz saatini almakla kalmıyor, toplantıların ve ev çalışmasının neden olduğu zorunlu sıkıntı da günün geri kalan saatlerine sızıyordu; hatta bu sıkıntı, çok sayıda meslektaşının bakışları altında, hiçbir zaman gizli kalmayan ve birçok vesileyle de dedikodulann ve tartışmaların hedefi olan özel hayatına ayırdığı sınırlı zamana da sızıyordu. İki haftalık tatil bile hiçbir kurtuluş ya da serüven duygusu sağlamıyordu; sıkı sıkıya planlar yapmanın gri gölgesi buraya da düşmüştü; tatil yerlerinin azlığından ötürü, Tatras'daki bir odayı altı ay önceden tutmak zorunda kalmış ve bunun için de, her yerde varolan ruhu bütün yapıp ettiklerini izlemekten bir an bile geri kalmayan çalıştığı firmanın sendika komitesinden bir tavsiye mektubu alması gerekmişti.

Sonunda bütün bunları kabullenmişti, ama kimi zamanlar gözlerinin önüne, bütün bakışlar altında takip edildiği ve hiçbir zaman uzaklaşamadığı bir yolun korkunç görüntüsü geliyordu. Şu anda bu görüntü yeniden belirdi ve garip bir fikir çağrışımıyla, düşsel yol onun için arabasını sürdüğü gerçek yolla karıştı; bu garip ve kısa çağrışım onu aniden çılgınca bir davranışa sürükledi:

- Nereye gittiğinizi söylemiştiniz?
- Bystrica'ya.
- Peki, orada ne yapacaksınız?
- Randevum var.
- Kiminle?
- Bir beyle.

Spor araba büyük bir kavşağa yaklaşıyordu. Genç adam işaret levhasını okuyabilmek için yavaşladı; sonra sağa saptı.

"Peki randevunuza gitmezseniz ne olur?"

- Bu sizin hatanız olur ve benimle ilgilenmeniz gerekir.

- Nove Zamky yoluna saptığımı görmediniz mi?

- Doğru mu bu? Aklınızı mı kaçırdınız siz!

- Korkacak bir şey yok! Sizinle ilgileneceğim," dedi genç adam.

Oyun birdenbire yeni bir nitelik kazandı. Araba yalnızca düşsel hedeften -Bystrica'dan- değil, sabahleyin gitmek üzere yola çıktığı gerçek hedeften de uzaklaşıyordu; yani Tatras'tan ve ayırtılmış olan odadan. Böylece kurmaca yaşantı gerçek yaşantının sınırlarını aşıyordu. Genç adam hem kendinden hem de hâlâ hiç sapmamış olduğu o acımasız düz yoldan uzaklaşıyordu.

- "Ama bana Tatras'a gittiğinizi söylemiştiniz," dedi kız şaşırarak.

- "Gitmek istediğim yere giderim ben, küçükhanım. Özgür bir insanım ve istediğimi ve hoşuma gideni yaparım."

6

Nove Zamky'ye vardıklarında gece olmaya başlıyordu.

Genç adam daha önce burada hiç bulunmamıştı ve kentin yollarını öğrenmesi biraz vaktini aldı. Yoldan gelip geçenlere otelin nerede olduğunu sormak için birkaç kez durdu. Sokaklar kazılmıştı ve birçok kez yanlış sokaklara saptıktan ve yollarını yitirdikten sonra -kendilerine soru yöneltilen yoldan geçenlere inanılacak olursa- aslında oldukça yakın olan otele sonunda varmaları bir çeyrek saatlerini aldı. Otelin çekici hiçbir yanı yoktu, ama kentteki tek oteldi ve genç adam da araba sürmekten bıkıp usanmıştı. Kıza: "Beni burada bekleyiniz," dedi ve arabadan dışarı çıktı.

Arabadan bir kez çıkınca, yeniden kendisi oldu. Birdenbire, hiç mi hiç aklına getirmediği bir yerde kendini bulmak canını sıkıyordu; bunu yapmaya onu hiç kimse zorlamadığı ve doğrusunu söylemek gerekirse bunu kendisi de istemediği için can sıkıntısı daha

da artıyordu. Yaptığı çılgınca davranış için kendisini kınıyordu, ama bir süre sonra artık kaygılanmamaya karar verdi: Tatras'daki oda ertesi güne kadar bekleyebilirdi ve tatillerinin ilk gününü biraz alışılmadık bir şeyle kutlamada da hiçbir kötülük yoktu.

Dumanlı, kalabalık ve gürültülü yemek salonunu geçti ve danışma masasını sordu. Ona, merdivenin yanındaki, holün sonunu gösterdiler; burada anahtarlarla kaplı bir levhanın altında solgun sarı saçlı bir kadın oturuyordu. Güç bela son boş odanın anahtarını elde edebildi.

Genç kız da, bir kez yalnız kalınca, rolünden sıyrıldı. Ama o bu yol değişikliğine kızmış değildi. Arkadaşına öylesine bağlıydı ki, onun yaptığı hiçbir şeyden kuşkulanmıyor ve yaşamının her anını ona güvenle veriyordu. Derken, genç adamın yolculukları sırasında karşılaştığı başka genç kadınların onu, şimdi kendisinin yaptığı gibi, bu arabada beklemiş olduklarını aklından geçirdi. Gariptir ki, bu düşünce onu üzmüyordu; gülümsüyordu; bu kez, bu yabancının kendisi olması, güzel bir şey gibi gözüküyordu ona. O kadar kıskandığı, şu sorumsuz ve uygunsuz yabancı kadınlardan birisiydi kendisi şimdi. Böylelikle onları yenilgiye uğrattığına, silahlarını eline geçirme fırsatı bulduğuna ve onun da erkek arkadaşına, ona vermeyi henüz başardığı şeyleri: Yani hafifliği, tasasızlığı, töretanımazlığı verdiğine inanıyordu. Bütün kadınların yerine yalnızca kendisinin geçebileceğini ve böylelikle de sevdiğinin bütün dikkatini (yalnızca kendisinin) üstüne çekip onu tümüyle kendine saklayabileceğini düşününce ilginç bir tatmin duyuyordu.

Genç adam arabanın kapısını açtı ve genç kızı otelin yemek salonuna götürdü. Gürültü patırtının, kirin pasın ve sigara dumanlarının ortasında, bir köşede, boş olan tek masayı fark etti.

7

"Bakalım şimdi benimle nasıl ilgileneceksiniz?" diye sordu genç kız, kışkırtıcı bir ses tonuyla.

- Bir aperatif alır mıydınız?

Genç kız alkole pek düşkün değildi; arasıra biraz şarap içiyor ve porto şarabını çok seviyordu. Ama bu kez mahsus: "Votka" dedi.

- "Mükemmel", dedi genç adam, "umarım sarhoş falan olmazsınız."

- Peki ya olursam? dedi genç kız.

Genç adam karşılık vermedi ve garsonu çağırdı, iki votka ve iki biftek sipariş etti. Birkaç dakika sonra, garson iki bardak getirdi ve bardakları önlerine koydu.

Genç adam bardağını kaldırdı ve: "Şerefinize!" dedi.

"Daha esprili bir kutlama bulamaz mıydınız!"

Genç kızın oyununda, onu kızdırmaya başlayan bir şeyler vardı; şimdi yüz yüze otururlarken, onu bir yabancıya dönüştüren şeyin yalnızca *sözleri* olmadığını, onun *bütün kişiliğinin* davranışlarına ve mimiklerine varıncaya değiştiğini anladı. Çok iyi tanıdığı ve bir çeşit tiksinti duyduğu şu tür kadınlara, yerinilesi bir tıpatıplıkla benziyordu genç kadın.

Bu nedenle (bardağı ileriye uzattığı elinde hâlâ tutarak) kutlama sözünü değiştirdi: "Pekâlâ, size içmiyorum, dedi "ama hayvanların en iyi niteliklerini insanların en kötü nitelikleriyle birleştiren sizin türünüze içiyorum."

- Benim türümden söz ettiğinizde, bütün kadınlardan mı söz etmek istiyorsunuz? diye sordu genç kız.

- Hayır, yalnızca size benzeyenlerden.

- Ancak, bir kadını bir hayvana benzetmek bana pek esprili bir şey gelmiyor.

- "Pekâlâ", diye karşılık verdi genç adam, bardağını hâlâ ilerde tutarak, "o zaman sizin benzerlerinize değil, sizin ruhunuza içeceğim; kabul mü? Kafanızdan karnınıza indiğinde yanıp tutuşan ve karnınızdan kafanıza tekrar çıktığında sönen ruhunuza."

Genç kız bardağını kaldırdı. "Kabul, karnıma inen ruhuma."

"Küçük bir düzeltme daha yapmak istiyorum, dedi genç adam. "Daha çok ruhunuzun indiği karnınıza içelim."

- "Karnıma," dedi genç kız, ve karnı (onu adıyla andıklarında) bu çağrıya âdeta karşılık verdi; genç kız karnının her bir santimini hissediyordu.

Derken garson biftek getirdi. İkinci bir votka ve soda sipariş ettiler (bu kez genç kızın göğüslerine içtiler) ve konuşmaları bu garip ve ciddilikten uzak minvalde sürüp gitti. Genç adam arkadaşının hafif meşrep bir kadın gibi davranmayı *bu kadar iyi başarmasına* gitgide daha çok kızıyordu; bunu böylesine iyi yapabildiğine göre, diyordu kendi kendine, gerçekte *kendisi* de onlardan biri. Aslında, içine sızmış olan, bir yerlerden çıkıp gelmiş bir başkasının ruhu değildi; genç kızın böylelikle cisimleştirdiği kişi, kendisiydi; ya da en azından varlığının kilit altında tutageldiği ama bu oyun bahanesinin kafesinden çıkardığı parçasıydı. Kuşkusuz bu oyunu oynarken kendini *yadsıdığına* inanıyordu; ama aslında olan bunun tam tersi değil miydi? Onu kendisi kılan, onu kurtaran bu oyun değil miydi? Hayır, onun karşısında oturan, arkadaşının gövdesini taşıyan bir başka kadın değildi; arkadaşının ta kendisiydi, oydu tamı tamına. Ona gitgide artan bir tiksintiyle bakıyordu.

Ama bu yalnızca tiksinti değildi. Genç kız erkek arkadaşına zihnen ne kadar yabancı olursa, genç adam fiziksel olarak onu o kadar çok arzuluyordu. Kızın ruhunun yabancılığı dikkatleri onun kadın gövdesine çekiyordu. Dahası, bu yabancılık gövdesini, sanki bu gövde şimdiye kadar onun için yalnızca acıma, sevecenlik, ilgi, sevgi ve heyecan sisi içinde varolmuş gibi; sanki bu sis içinde yitip gitmiş gibi (evet, sanki gövdesi *yitip* gitmiş gibi!) yeniden bir gövde kılıyordu. Genç adam hayatında ilk kez kız arkadaşının gövdesini *gördüğüne* inanıyordu.

Sodalı üçüncü votkadan sonra, genç kız kalktı ve cilveli bir gülümsemeyle: "Affedersiniz," dedi.

- Nereye gittiğinizi sorabilir miyim, küçükhanım?

- "İzin verirseniz, işeyeceğim," dedi ve masaların arasından geçerek restoranın dibindeki kadife perdeye doğru yöneldi.

8

Genç kız adamı ağzından çıkan bu sözcükle -elbette oldukça zararsız ama genç adamın şimdiye değin onda hiç işitmediği bu sözcükle- afallatmış olmaktan memundu. Oynadığı kadının kişiliğini hiçbir şey bu sözcüğün üzerine cilveyle konulan vurgu kadar dile getirmiyordu; evet, memnundu, keyfi yerindeydi; *oyun onu büyülüyordu;* ona şimdiye değin hiç duymadığı yepyeni heyecanlar veriyordu; sözgelimi, *sorumsuz bir tasasızlık duygusu.*

Atacağı her adımda kendini hep tedirgin hisseden o, birdenbire tümüyle rahatlamış duyuyordu kendini. Kendini aniden dalmış bulduğu bu başkasının hayatı edep duygusundan uzak, yaşamöyküsel özellikleri olmayan, geçmişsiz ve geleceksiz, bağlanmasız bir hayattı; görülmedik biçimde özgür bir hayattı. Otostopçu olunca, her şeyi yapabilirdi; *her şeye izin vardı onun için;* her şeyi söyleyebilir, her şeyi yapabilir, her şeyi duyabilirdi.

Salonu geçerken bütün masalardan kendisini gözledikleri dikkatini çekti; bu da tanımadığı yeni bir heyecandı: *Gövdesinin ona verdiği edep dışı zevkti bu.* Şu ana değin, göğüslerinden utanan ve onların gövdesinde bir çıkıntı yaptıklarını ve görülebilir olduklarını düşününce hoş olmayan bir terbiyesizlik duygusuna kapılan on dört yaşında bir yeniyetme olma kimliğinden kendini hiçbir zaman tümüyle kurtaramamıştı. Güzel olmaktan ve biçimli bir vücuda sahip olmaktan gururlandığı halde, bu gurur edep duygusuyla hemen bastırılıyordu: kadın güzelliğinin her şeyden önce cinsel kışkırtma gücüyle harekete geçtiği çok iyi hissediyordu ve bu da onun için hiç hoş olmayan bir şeydi. Gövdesinin yalnızca sevdiği adama hitap etmesini diliyordu: Erkekler sokakta göğüslerine baktıklarında, ona bu bakışlar yalnızca kendisine ve sevdiğine ait olan en gizli yakınlık duygusunu biraz lekeliyormuş gibi geliyordu. Ama şimdi, otostopçuydu, yazgısı olmayan kadındı; kendinin aşkının sevecen zincirlerinden kurtarmış ve gövdesinin bilincine yoğun biçimde varmaya başlıyordu. Onu gözleyen bakışlar kendisi-

ne ne kadar yabancı olurlarsa, bu gövde de o kadar kışkırtıya kapılıyordu.

Son masanın yanından geçiyordu ki, hiç kuşkusuz insan sarraflığa gösteriş yapmak isteyen sarhoş bir adam, ona Fransızca olarak: "Küçük hanım, kaça?" diye seslendi.

Genç kadın bu sözün ne anlama geldiğini anladı. Göğüslerini ileriye doğru çıkardı ve kalçalarını bir o yana, bir bu yana sallayarak bu ânı yoğun biçimde yaşadı ve sonra da perdenin ardında kayboldu.

9

Garip bir oyundu bu. Gariplik de, sözgelimi, genç adamın meçhul sürücü rolünü çok iyi oynamasına karşın, bir an olsun kız arkadaşında otostopçuyu görmekten kendini alamamasından ileri geliyordu. Gerçekte dayanılmaz olan da buydu. Kız arkadaşını bir adamın baştan çıkarmakla meşgulken görüyor ve bu sahneye katılmanın; kendisini aldatırken (ve ilerde aldatacağı zaman) neye benzeyeceğini, neler söyleyeceğinin yakından görmenin hüzünlü ayrıcalığını yaşıyordu. Kız arkadaşının sadakatsizliğine kendisi de bir bahane olmanın çelişkili onurunu duyuyordu.

İşin kötüsü, genç adam onu sevmekten çok ona tapıyordu. Kendine hep genç kızın sadakat ve saflık sınırları içinde bir gerçekliği olduğunu ve bu sınırların ötesinden hiç var olmadığını söyleyip durmuştu, bu sınırların ötesinde o, suyun kaynama noktasında su olmaktan çıkması gibi, kendisi olmaktan çıkardı. Onun bu korkunç sınırı bu kadar doğal bir zarafetle aşışını görürken, öfkesinin kabardığını hissediyordu.

Genç kız tuvaletten döndü ve: "Adamın biri bana; küçükhanım, kaça?" dedi, diyerek yakındı.

- Bunda şaşılacak bir yan yok! Bir fahişeye benziyorsunuz siz.

- Bana vız geldiğini biliyor musunuz bunun?

- O zaman gidin o adamla!

- Ama burada sizinle olduğuma göre.

- Onun yanına daha sonra gidebilirsiniz. Gidin de anlaşın onunla.

- Hoşuma gitmiyor o.

- Ama bir gecede birkaç adama sahip olmak sizi hiç rahatsız etmez ki.

- Niçin etsin? Eğer yakışıklı adamlarsa onlar.

- Onlara ard arda mı, yoksa hepsine bir arada mı sahip olmayı yeğlersiniz?

- Her ikisini de yeğlerim.

Konuşma gitgide kabalaşıyordu; kız buna biraz şaşırmıştı, ama karşı çıkmıyordu. *İnsan oyunda bile özgür değildir,* oyuncu için oyun bir tuzaktır. Eğer yalnızca bir oyun söz konusu olsaydı ve onlar da birbirleri için iki yabancı kişi olsaydılar, otostopçu çoktan kendini hakarete uğramış hisseder ve çekip giderdi; ama bir oyundan kaçmanın çaresi yoktur. Bir takım, maçın sonundan önce sahadan kaçamaz, satranç tahtasındaki taşlar tahtanın karelerinden dışarı çıkamazlar; oyun sahasının sınırları saptanmıştır. Genç kız, sırf bir oyun söz konusu olduğu için, her şeyi kabul etmek durumunda olduğunu biliyordu. Oyun ne kadar öteye götürülürse, oyunun o kadar oyun olacağını ve kendisinin de bu oyunu uslu uslu oynamak zorunda kalacağını biliyordu. Aklı yardıma çağırıp şaşkına dönmüş ruhunu oyuna mesafe koymak ve onu ciddiye almamakla uyarmak da hiçbir işe yaramıyordu. Bu bir oyun olduğu için, ruhu korkuya kapılmıyor, kendini savunmuyor ve kendini bir uyuşturucuya bırakır gibi oyuna bırakıyordu.

Genç adam garsonu çağırdı ve parayı ödedi. Sonra, kalktı ve: "Gidelim," dedi.

- Nereye gideceğiz? diye sordu kız, anlamamış gibi yaparak.

- Soru sormayı bırak da gel!

- Benimle nasıl konuşuyorsun böyle!

- Bir fahişeyle böyle konuşurum."

10

İyi aydınlatılmamış merdiveni çıktılar; sahanlıkta, biraz çakırkeyif bir grup adam tuvaletin önünde bekliyordu. Genç adam kolunu uzatıp kızı arkadan kavradı, öyle ki eliyle kızın bir göğsünü avucunun içine aldı. Tuvaletin yanındaki adamlar bunu fark ettiler ve açık saçık sözler fısıldaşmaya başladılar. Genç kız kendini arkadaşının kolundan kurtarmak istedi, ama genç adam ona: "Sakin ol!" diye bağırdı. Adamlar bu durum karşısında hep birlikte bir şamata koparıdılar ve genç kıza ağza alınmayacak birkaç laf attılar. Genç adamla kız birinci kata vardılar. Adam odanın kapısını açtı ve ışığı yaktı.

İçinde bir masa, bir sandalye ve bir de lavabo bulunan iki yataklı küçük bir odaydı. Genç adam kapının sürgüsünü itti ve genç kıza doğru döndü. Genç kız adamın karşısında, gözlerinden küstahça bir şehvanîlik pırıltısıyla, meydan okuyan bir tavırla duruyordu. Genç adam ona bakıyor ve bu şehvet düşkünü yüz ifadesinin ardında, sevecenlikle sevdiği o bildik yüz çizgilerini keşfetmeye çabalıyordu. Bu aynı objektiften iki görüntüye bakmak gibiydi, birinin arasından öbürünün görüldüğü üst üste konulmuş iki görüntü. Üst üste konulmuş bu iki görüntü ona arkadaşında *her şeyin* bulunabileceğini ruhunun korkunç derecede amorf olduğunu, bu ruhta sadakatsizlik kadar sadakatin, masumluk kadar ihanetin, iffetlilik kadar hoppalığın yer alabileceğini söylüyordu. Bu vahşi karışım ona bir çöp yığınında bulunabilecek alacalı renkler kadar iğrenç geliyordu. İki görüntü hâlâ birbirinin içinde görünmeyi sürdürüyor ve genç adam arkadaşı ile öteki kadınlar arasındaki farkın tümüyle yüzeysel bir fark olduğunu, ve arkadaşının, gönlünün ta derinliklerinde, bütün düşünceleri, bütün duyguları, olası bütün kötü yanlarıyla öteki kadınlara benzediğini anlıyordu. Bu ise gizli kuşkularını ve kıskançlık nöbetlerini doğruluyordu. Kimi dış çizgilerin onun kişiliğini dışa vurur gibi bir izlenim yaratması, ona bakan başka bir kimsenin, yani kendisinin kapıldığı bir yanılsamadan başka bir şey değildi. Sevdiği kadın arzularının, soyut düşüncelerinin,

beslediği güvenin yalnızca bir ürünüymüş gibi geliyordu ona; oysa, şimdi önünde duran *gerçek* kadın, insanı umutsuzluğa sürükleyecek kadar başka, insanı umutsuzluğa sürükleyecek kadar *yabancı ve çokbiçimliydi*. Ondan nefret ediyordu.

"Ne bekliyorsun? Soyunsana!" dedi.

Genç kız cilveyle başını eğdi ve; "Gerekli mi bu?" diye karşılık verdi.

Bu sözü söyleyişindeki ton kulağına çok bildik geldi, sanki başka bir kadın bu sözü ona yıllar önce söylemişti, ama artık kim olduğunu anımsamıyordu. Onu aşağılamak istiyordu. Otostopçuyu değil, onu, arkadaşını. Oyun sonunda hayatla karışıyordu. Otostopçuyu aşağılamayı oynamak; artık arkadaşını bir aşağılama bahanesinden başka bir şey değildi. Bunun bir oyun olduğunu unutmuştu. Önünde duran kadından nefret ediyordu. Gözlerini ona dikmişti, derken, cüzdanından elli kronluk bir banknot çıkardı ve onu kıza uzattı. "Yeter mi?"

Genç kız elli kronu aldı ve "Pek cömert değilsiniz," dedi.

"Daha fazlasına değmezsin, diye karşılık verdi genç adam.

Kız kendini genç adama yasladı: "Bana karşı iyi davranmıyorsun. Daha kibar olman gerek. Biraz çaba harcasana!"

Genç kız kollarını adamın omuzlarına attı ve dudaklarını onun dudaklarına götürdü. Ama genç adam parmaklarını ağzına koydu ve onu yavaşça itti. "Ben yalnızca sevdiğim kadınları öperim."

- Peki beni sevmiyor musun?
- Hayır.
- Kimi seviyorsun?
- Seni ilgilendirir mi bu? Soyun!

11

Daha önce hiç böyle soyunmamıştı. Utangaçlık, panik duygusu, başdönmesi, genç adamın önünde soyunduğunda duyduğu (ve karanlıkta gizleyemediği) her şey kayboluvermişti. Onun

önünde kendinden emin, küstah, ışıklara bürünmüş bir halde duruyordu ve o zamana değin bilmediği yavaş, kışkırtıcı bir soyunmanın jestlerini böyle birdenbire keşfetmiş olmasına şaşırmıştı. Gözlerini adamın gözlerinden ayırmadan, giysilerini tutkulu bir tavırla bir bir çıkarıyor ve bu soyunma eyleminin her bir aşamasının tadı çıkarıyordu.

Ama sonra, genç adamın önünden birdenbire çırılçıplak kaldığında, kafasından bu oyunun daha fazla sürdürülmeyeceğini; üstündeki giysileri çıkarmakla maskesini de çıkarmış olduğunu ve çıplak kaldığı düşüncesi geçti; bu da artık kendisi olduğu ve genç adamın şimdi ona doğru bir adım atıp, bir el hareketi, her şeyi silecek ve kendisinden sonra yalnızca en mahrem sevişme anları gelecek bir bir el hareketi yapması gerektiği anlamına geliyordu. Böylelikle onun önünde çıplaktı ve oyun oynamayı bırakmıştı; kendini utanmış hissediyordu ve yüzünde şimdi gerçekten kendisine ait olan gülümseme, utangaç ve şaşkın gülümseme belirdi.

Ancak genç adam kımıldamadan duruyordu, oyunu ortadan kaldırmak için hiçbir jest yapmıyordu. Genç kızın bu denli bildik olan gülümsemesini görmüyor; önünde yalnızca nefret ettiği duygularını her türlü duygusallık kılıfından arıtıyordu. Genç kız ona yaklaşmak istedi, ama adam ona: "Olduğun yerde kal, seni iyice görmek istiyorum," dedi. Genç adam şimdi yalnızca tek bir şeyi, ona bir fahişeymişçesine davranmayı arzuluyordu. Ama şimdiye değin hiçbir fahişeyle ilişkisi olmamıştı ve fahişeler üzerine edindiği bilgileri de okuduğu kitaplardan ve şurdan burdan elde etmişti. Bu nedenle gözünün önüne gelen ilk görüntü, bir piyanonun parlak kapağı üzerinde dans eden, siyah iç çamaşırlı çıplak bir kadın oldu. Otel odasında hiç piyano yoktu, yalnızca duvara dayalı ve üstü örtülü küçük bir masa vardı. Genç adam arkadaşına oraya çıkmasını emretti. Genç kız yalvarır gibi bir hareket yaptı, ama adam ona: "Sana para ödedik," dedi.

Genç kız arkadaşının bakışlarında okuduğu sarsılmaz karar önünde, oyunu sürdürmeye çabaladı, ama artık bunu yapamıyor

ve nasıl yapacağını da bilmiyordu. Yaşlı gözlerle, masanın üstüne çıktı. Masa ancak bir metreye bir metre boyutlarındaydı ve topaldı; bu masanın üstünde ayakta dururken, dengesini yitirmekten korkuyordu.

Ama genç adam bu çıplak gövdeyi önünde dikilir görmekten memnundu ve kızın utangaç güvensizliği adamı daha da buyurgan kılıyordu. Başka adamların da gövdeyi görmüş olduklarını ve göreceklerini aklından geçirdiği için, kızın gövdesini tüm pozisyonlarda ve tüm açılardan görmek istiyordu. Kaba ve şehvet düşkünüydü. Genç kıza daha önce ağzından çıktığını hiç işitmediği sözler söylüyordu. Genç kız direnmek, oyundan kaçmak istiyordu. Onu ilk adıyla çağırdı, ama genç adam kendisiyle böyle senli benli konuşmaya hakkı olmadığını söyleyerek kızı susturdu. Genç kız sonunda çılgına dönmüş bir halde ve gözlerinde yaşlar boyun eğdi. Öne doğru eğildi ve adamın arzusuna göre çömeldi, asker selâmı verdi, sonra bir twist numarası yapmak üzere kalçalarını bir o yana, bir bu yana salladı; ama yaptığı ani bir hareketle masa örtüsünü yere kaydırdı ve az daha düşüyordu. Adam genç kızı yakaladı ve yatağa sürükledi.

Onunla cinsel ilişkide bulundu. Genç kız bu talihsiz oyunun sonunda bitmiş olduğunu, yeniden önceki gibi olacaklarını ve birbirlerini gerçekten seveceklerini düşününce sevindi. Dudaklarını adamınkine bastırmak istedi, ama genç adam onu itti ve yalnızca sevdiği kadınları öptüğünü yineledi. Genç kız hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Ama adam ağlamasına bile izin vermedi, çünkü adamın gitgide artan öfkeli tutkusu, kızın sonunda ruhunun iniltilerini boğan gövdesini yavaş yavaş ele geçiriyordu. Kısa bir süre sonra yatağın üzerinde, birbiriyle mükemmelen birleşmiş, şehvetten kıvranan ve birbirine yabancı iki gövde vardı. Şimdi olup bitenler, dünyada her şeyden çok korktuğu, her zaman kaygı duyarak kaçınmaya çalıştığı şeydi; duygu ve sevgi olmadan sevişmek. Genç kız yasak sınırı aştığını ve bu sınırın ötesinde bundan böyle en küçük karşı koyma duygusuna kapılmadan ve tam bir ruh birlikteliğiyle iler-

lediğini biliyordu. Yalnızca zihninin uzak bir köşesinde, şimdiye değin böylesine bir zevki, bu seferki kadar yoğun bir zevki duymadığını düşününce bir çeşit dehşet duygusuna kapılıyordu.

12

Derken her şey bitti. Genç adam kendini kızdan uzaklaştırdı ve yatağın üzerinde asılı duran uzun kordonu çekerek ışığı söndürdü. Kızın yüzünü görmek istemiyordu. Oyunun sona ermiş olduğunu biliyordu ama, her zamanki ilişkilerinin dünyasına geri dönmeyi hiç mi hiç arzu etmiyordu. Bu dönüşten korkuyordu. Kızın gövdesiyle her türlü temastan kaçınarak, onun yanında karanlıkta yatıyordu.

Bir süre sonra boğuk hıçkırık sesleri işitti; genç kızın eli, çekingen çekingen, çocukça bir tavırla, kendi eline dokundu. Kız elini geri çekti, tekrar dokundu ve sonra yalvarıp yakaran, hıçkırıklara boğulan ve onu ilk adıyla çağırarak: "Ben benim, ben benim..." diye bir ses işitildi.

Genç adam susuyor, kımıldamıyor ve arkadaşının iddiasındaki bilinmeyenin yine bir bilinmeyenle tanımlandığı hüzünlü dayanıksızlığı gayet iyi anlıyordu.

Hıçkırıklar yerini uzun bir ağlamaya bıraktı; genç kız gene uzun zaman bu: "Ben benim, ben benim, ben benim..." diyen heyecan verici totolojiyi yineleyip durdu.

Derken adam genç kızı avutabilmek için yardıma acıma duygusunu çağırdı (bu duyguyu uzaktan çağırması gerekmişti, çünkü elinin altında, yakınlarda hiçbir yerde yoktu). Önlerinde hâlâ on üç günlük bir tatil vardı.

Çeviren: Serdar Rifat Kırkoğlu

Ay Büyürken Uyuyamam

Ah o taşra geceleri! O küçük kıyı kentinde akşam oldu mu işleyen saatler dururdu sanki.. Akşam karanlığından gözü uyku tutuncaya kadar geçmek bilmez bir süre uzanırdı önünde. Evliler, yerli arkadaşları çeker giderlerdi evlerine. Mermer masalı bir lokantada, çoklukla yalnız, iştahsız iştahsız yerdi yemeğini. Bazı geceler üç beş arkadaş toplanır, içerler, poker oynarlardı. Gösterilen film iyi mi kötü mü diye düşünmeden kentin tek sinemasına giderler, filmden çok sinemaya gelen kadınlar kızlarla ilgilenirlerdi. Ama çoğu geceler şaşırıp kalırdı ne yapacağını. Dükkânları erkenden kapanan, ıssızlaşan, susan kentin küçük alanında, lokantadan çıkınca tek başına bulurdu kendini. Bazan yalnız, bazan karşılaştığı bir tanıdıkla rıhtım boyunca yürürdü hava açıksa.

Rıhtımda doktorun evi önünden geçerken ilk gençlik çağlarının heyecanlarına kapılırdı elinde olmadan. Doktorun kızını balkonda görebilirse kızın kısa bir bakışı ile adımları birbirine dolanır, yüreğinin vuruşları hızlanıverirdi. O kısa bakış o gece için yeterdi ona. Aşksızlığını unutur, türlü umutlar, düşlere kapılırdı uyuyuncaya kadar! Kızı balkonda göremediği geceler, sanki büyür, üstüne yıkılır gibi olurdu gecenin karanlığı. Günün işinden, dolaşmaktan, yorgun bacaklarının ağrısını acıyla duyar, içinde, bir eziklik, boşluk, uykudan, yatağından kaçan insanın bütün sıkıntıları, isteksiz adımlarla dönerdi kiraladığı odaya.

Yatağında bir türlü özlemlerinden, sıkıntısından kurtaramazdı kendini. Sağa döner, sola döner, gözlerini sıkı sıkıya yumar, sayı sayar, başını yastığa gömer, neden sonra güç belâ uyur kalırdı.

Aylı geceler, büyüyen ayla birlikte daha da uzardı uykusuzlukları! Odasına dolan ayışığı, aşksızlığını, yalnızlığını ansıtır, bütün

özlemlerini uyarır, bütün anılarını karanlıktan aydınlığa çıkarırdı sanki. Geçmişte tanıdığı kadınların kızların kendisini çağıran bakışları canlanırdı ayışığında. Onur sorunu yaptığı ilişkileri, algınanlıkları, cesaretsizliği, kaçışları, sırasında yer, sırasında zaman bulamadığı için değerlendiremediği fırsatlar, hızla birbiri üstüne geçer dururdu gözünün önünden. Bir kez olsun elini bile tutmadığı bütün kızlar, kadınlar, ettiler, dudaktılar, beldiler, kokuydular şimdi belleğinde! Ah, nasıl geri dönmek, yine yaşamak isterdi o günleri! Ah, nasıl, istekle, özlemle, pişmanlıkla arıyordu o elleri dudakları!

Ay dolanırdı odasında: "Hani bir Türkân vardı?" derdi. Gene aylı bir gece, bir açık hava bahçesinde dansa kaldırmıştı Türkân'ı. Daha masasına doğru ilerlerken ne çabuk kalkmıştı Türkân yerinden! Nasıl uçar gibi yürümüşlerdi el ele piste doğru? Daha dansın ilk adımında nasıl atılmıştı kollarına? Sokuluşundaki değişiklikle ne dediğini daha iyi anlıyordu şimdi Türkân'ın! Saçlarının kokusunu daha kuvvetle duyuyordu. Düşünde soyuyor, öpüyor, öpüyor, öpüyordu Türkân'ı. Oysa hiç öpüşmemişlerdi Türkân'la...

Ay dolanırdı odasında: "Ya Nihal?" derdi. "Az mı üzdün kızı? Bütün o karşılaşmalarımızı ayarlayan kimdi? Kız, salt sana yakın olsun, seninle beraber olsun diye bütün yazını Ankara'da halasının yanında geçirmedi mi?.. An Nihal! Sokulgan, uysal, iyi huylu, tatlı Nihal! Yine görebilsem seni!.."

Ay, dolar taşardı odasında: Daha Nihal'i düşünürken, Sevil'in yüzüne vururdu. "Sevil'i unuttun mu?" derdi. "O güleç, o canlı Sevil'i." Sinemalara giderlerdi. Eline aldığı eli, avucunun parmaklarının arasında durmadan yer değiştirir, gezer dolaşır, neler neler anlatırdı ona film boyunca. Parklarda, pastahanelerde buluşurlardı. Karanlık saatlerde, arka sokaklarda, faytonlarda dolaşırlar, öpüşürlerdi.

Ay dolanırdı odasında, bir başka kadının yüzünü aydınlatırdı. Soran bakışlarıyla Suna'yı görürdü karşısında: "Nerelerdesin? Neye uğramıyorsun kaç gündür?" dediğini duyardı. Suna'nın kulaklarında kalan sesi, apaçık anlamıyla çınlar dururdu beyninde? Ah

bir kadın bu sesle, bu türlü "Nerelerdesin?" derse ne demeye gelmez ki o söz?.. Nerelerde olacak? Sevişeceğine, gençliğinin hakkını vereceğine, İstanbul'un hay huyuna kapılmış, çoğu evli, kendisinden beş on yaş büyük tanıdıklarıyla sanat, toplum sorunlarını tartışmakla geçirirdi saatlerini...

Ay dolanırdı odasında! Tanıdıklarından, bir lokantada, vapurda, durakta karşılaştığı, uzun uzun bakıştığı kızlara kadınlara kadar belleğinde kalan yüzleri bir aydınlatırdı uykusuzluğunu uzatarak. Sonunda doktorun kızına takılırdı düşleri. Taşranın kadın erkek arasında her yakınlığı yasaklayan baskısı altında, doktorun kızı ile nasıl ilerletebileceğini düşünürdü aşkını. Bir ara, sabırsızlığı artar, cesaretlenir, yarın her ne olursa olsun doktorun kızına telefon edip açılmaya karar verdi. Böyle böyle saatler geçer, uyuyamazdı bir türlü. Özlemlerden, isteklerden, pişmanlıklardan sinirleri yorgun düşünce, düşleri bir yerde kopar, dalar giderdi.

Ayın erkenden doğduğu bir gece, her akşamkinden daha yalnız kaldı. Yemekte iki kadeh rakı içti. Bakışları, evlerin inik perdelerine vuran kadın karaltılarında, rıhtım boyunca yürüdü. Bir aydır geceleri, doktorun kızına yarın telefon ederim diye kazandığı bütün cesaretini, nedense gün ışığında yitiriveriyordu! Doktorun evi karanlıklar içindeydi. Belki sinemaya gitmişlerdir diye düşündü. Şehir kulübüne döndü. Oyun seyretti. Sinemanın dağılacağı saatte kulüpten çıktı. Sinemadan çıkanlar arasında doktorlan göremedi. Birkaç daha rıhtım boyunca yürüdü:

Öyle aydınlıktı ki kentin sokakları, denizi, evlerin yüzlerini ışığa boğmuştu ay. Ah, ay her yerde sevişenler için doğar! Her yerde eşit saçar ışıklarını! Bu küçük kenti de, kadınlarla erkeklerin birbirlerinin bellerine dolanarak özgür dolaştıkları kentlerden ayırmaz o! Bu yüzden, yalnızlarla birlikte yalnız görünür o küçük kasabaların göklerinde ay!

Gece yarılanırken gidecek başka bir yer bulamayarak, biraz yorgun, oda kiraladığı eve döndü. Kapıyı gürültüsüz açtı. Alt katta, bir oturma, bir yemek odası, bir sofa vardı. Pencerelerden sızan

ayışığı sessizliğini bozuyordu sanki sofanın. Evin, üst katında, denize bakan yönündeydi odası. Evin karaya bakan yönünde iki oda daha vardı. Birini yaşlı bir öğretmen kiralamıştı. Öbüründe evini kiraladığı kadın kendi oturuyordu.

Üst kata çıkan merdivenlere bir türlü gitmiyordu ayakları. Konuşmak, dertleşmek, eski aşklarını anlatmak, yaşamak istiyordu kısacası. Bir kımıldama oldu sofada. Hiç dikkat etmemişti, baktı, denize bakan pencerenin kenarında birinin oturduğunu gördü. Karaltı ayağa kalkınca tanıdı: Evin kadınıydı.

Kadın yavaşça:

- Benim, dedi. Sinemaya mı gittin?

Kadına doğru yaklaştı:

- Dolaştım. Sinemaya gitmedim.

- İyi etmişsin...

Üç aydır evinde oturuyordu. İlk kez dikkatle baktı kadına. Kırkını aşkın olmalıydı. İlk görüşünde yaşlı demiş, evin yıllanmış masalarından, sandalyelerinden biri kadar eski görmüştü kadını. Hiç de yaşlı sayılmazdı kadın. Alnında, ağzının iki yanındaki çizgiler, belki de boya, şu bu kullanmadığı için o kadar belirgin görünüyordu kendisine. Kadının göğüslerinin, kalçalarının, bacaklarının diriliği ilk kez o gece çarptı gözüne.

- Uykum yok da... diye mırıldandı.

Kadın, aklından geçenleri anlamış gibi gözlerinin içine bakıyordu:

- Benim de yok! Saat kaç?

- On iki olmalı...

- Ben daha erken sandım, hiç uykum yok...

Odasına çıkması, kadını rahat bırakması gerektiği kanısına kapıldı.

- Benim de.. dedi.

Merdivene doğru dönecekken birden cesaretlendi:

- Bana bir kahve pişirebilir misin?

Kadın gülümsedi, birden canlandı:

Elbette..

- Odada mı içeceksin?

Yüreği hızla vurmaya başladı. Yutkundu:

- Odamda..

- Sen çık, ben getiririm odana...

"Odana gelirim" gibi bir deyişle söylemişti bu sözü kadın. Kadına hoşlandığını belli etmek istedi:

- Gecikme..

- Hemen getiririm..

Merdivenden çıkmadan önce gene durdu. Mutfağa doğru giden kadını tam yanından geçerken elinden tutup durdurdu. Öbür kiracıyı sordu.

Kadın, onun elini hafifçe sıktı:

-Asım Bey uyudu mu?

- Sen merak etme. O bu saate kalır mı?

Odasına her zamankinden daha gürültüsüz çıktı. Denize bakan penceresini açtı. Ceketini çıkardı. İçeriye dolan ay ışığında, uykusuz gecelerinde yatağında sağa sola dönerek düşlediği kadınlardan herhangi biri kadar özlemle beklemeye başladı kadını.

Yavaşça kapının açıldığını duydu. Kadın, elinde kahve fincanı kapının eşiğinde duruyordu. Yaklaştı, kahve fincanını alırken, boş kalan eliyle kadının yine elini tuttu:

- Geçsene..

Kadın, üst sofanın karşı ucunda öbür kiracısının kapısına doğru baktı:

- Yavaş konuş.

Kadını hafifçe elinden çekerek içeriye aldı. Kapıyı kapattı. Kahve fincanını masanın üstüne bıraktı. Kadına yatağının üstünde yer gösterdi:

- Otursana..

Kadın güldü:

- Niyetin ne?

Daha fazla sabredemedi. Bileğinden yakaladı kadını. Yatağının

üstüne oturttu. Sarıldı. Öpmeye başladı. Kadın kurtulmak için en küçük bir karşı koymada bulunmadı:

- Az çapkın değilsin, dedi gülerek.

Üç aydır kadın eline değmeyen elleri titriyordu sevişmelerinin başlangıcında. Kahvesi masanın üstünde soğudu kaldı. Gövdeleri yanyana sırtüstü yatağa düştüğü sırada hiç de çirkin olmadığını düşünüyordu kadının.

- Bu aylı geceler deli ediyor beni, dedi..

Kadın iç çekti:

- Kimi etmiyor ki?

- Ay büyürken uyuyamıyorum! Silip alıyor gözümden uykuyu..

Kadın daha uzun bir iç çekti:

- Hep öyle..

Dalgaların hafif hafif kıyıya çarptığı duyuluyordu pencereden. Köpek ulumaları duyuluyordu. Bir köpek uzun uzun uludu.

Kadın:

- Aya uluyor! dedi.

O, biraz şaşkın karşıladı bu sözü:

- Aya mı?

- Aya elbet! Bu ay hangi canda rahat bırakır?

Kadını yeniden kucakladı, susuzlukla öpmeye başladı.

Kadın:

- Bu ay yalnız kimi olsa ulutur, köpekleri bile! dedi. Gövdesinin bütün sıcaklığıyla kollarına sokuldu.

İstanbul Agapi Mu

Dar odanın loşluğunda yorgundular. Günün, yolculuğunun, hazzın sonunda. Çekili perdenin aralığından donuk bir ışık vurdu. Kadının yanık teni balkıdı bir an, gövdesi ağardı. Adam yanında yatan bu çıplak, Akdenizli gövdeyi unutamayacağını, bitimsiz yaz günleri boyunca kumsalda, kentin rüzgârlı serin kahvelerinde, gece uykuya varmadan önce ve düşlerle, karabasanlarla bölünen uyku süresinde hep bu gövdenin yokluğunu yaşayacağını düşündü. Tuhaf bir yalnızlık duydu. İsteğin, acının ötesinde; derinden vuran, alıp götürmeden saran dalga gibi güzel bir yalnızlık. Işık kadının terli gövdesinden adamın yüzüne, oradan da duvara yürüdü, gece lambasının tozlu karpuzunu aydınlattı. Bir süre sonra da, akşam rüzgârı perdeyi kımıldamaya başlar başlamaz, kaybolup gitti.

Dar yatağın karanlığında yan yanaydılar. Adam lambayı yakmak için elini uzattı, sonra vazgeçti. Bir süre, kararsız, havada kaldı eli. Parmaklarına baktı. Tırnakları yerli yerindeydiler. Ölen dostlarını toprak altında artık uzamayan tırnaklarını düşündü. Yitirdikleri geldi aklına. Yaşlanmış, kederli yüzler, gevşeyip çözülen ten. Giden kadınlar, ayrılıklar, erken ölümler. Birden, yanında yatan gövdenin dirimselliğinden kuşkuya düşmüşcesine, kadının kalçalarını kavradı. Tenin ürperişini duydu parmak uçlarında. El yordamıyla bulduğu ıslak, kaygan yarığa girmeden önce kadının soluk soluğa, o her zamanki yabancı sözleri kulağına fısıldadığını duydu. Kenetlendiler.

Uyandıklarında oda karanlıktı. Kentin uğultusu duyuluyordu açık pencereden içeriye. Korna, fren, insan sesleri, işportacıların haykırışları, güvercinlerin kanat vuruşlarıyla vapur düdükleri, her şey her şey birbirine karışıyor, giderek yoğunlaşan belli belirsiz bir ses karmaşası, bir uzak uğultu halinde varlıklarını kuşatıyordu.

Kadın beraberliklerini düşündü. Batıyla doğu arasında üç denizle çevrili, başka hiçbir kente benzemeyen, insanları, gecekonduları, inişli çıkışlı dar sokaklarıyla engebeli bir alana yayılan, yayıldıkça da âsileşip kafa tutan bu gürültülü kentte, okul kitaplarından "Constantinople" adıyla anımsadığı yeniyle eskinin, geçmişle şimdinin birbirine karıştığı bu Ortadoğu kentinde rastladığı adamla birlikte olduğu günleri belleğinde canlandırmak istedi. Bazı silik görüntülerden başka pek bir şey anımsayamadı. Oysa yıllardır düşünü kurmuştu bu yolculuğun. Atalarının bin yılı aşkın bir süre kaldıkları İstanbul'u imgeleminde yaşatmış, kent hakkında duydukları ve okuduklarıyla yarı gerçek yarı düş bir mit yaratmıştı.

Önce sürekli biçim değiştiren, renkten renge girerek zihninin derinliklerine doğru kayıp giden bir bulutun, ayrışıp çökelen bir tuhaf sızının belleğine yayıldığını duyumsadı. Sonra bulut dikey ve yuvarlak çizgilerle bölünüp netleşti. İnce uzun minareleri, oyulumlu kubbeleri, burçları, surları, kuleleri ve birkaç gökdeleniyle kentin silueti biçimlendi. Bozbulanık duvarları, güvercinleri, bir cami avlusunun yanında oturup çay içtikleri kahvenin serinliğini anımsadı. Haliç'te yüzen bir kedi leşini, çamurlu suyun katran kıvamındaki tortusunu gördü yeniden. Yüzü tiksintiyle buruştu. Denizi, açıkta demirlemiş gemilere vuran gün ışığını anımsayınca rahatladı. Boğaz'ın Karadeniz'den Marmara'ya akan suları damarlarında dolaşıyormuş gibi bir serinlik sardı gövdesini.

Bir taksideydiler. Derin, lâcivert su akıp gidiyordu yanıbaşlarından. Yol daraldıkça ağaçlar çoğalıyordu. Bir kent büyüklüğünde gemiler, martıları peşlerine takmış hızla geçip gidiyorlardı. Köprüler kalıyordu arkalarından. Kayıklarla karabataklar suya bir dalıp bir çıkıyor, bembeyaz köpüğe kesiyorlardı. Cumbalı ahşap evlerle beton yapılar içiçeydiler. Arada bir aşı boyası dökülmüş eski bir yalının karanlık pencereleri geçiyordu camdan. Sonra yüksek bahçe duvarları, denize inen daracık sokaklar, ağaçlar... ağaçlar. Güneşte kuruyan balık ağlarıyla vapurlar geçiyordu. Küçük, beyaz vapurlar, balıkçı tekneleri. En umulmadık anda, bir köşeyi döner ya da bir

sokağı diklemesine keserken gömütler çıkıyordu karşılarına. Görkemli taş kavukların altında eski harfler incelip uzuyor, kıvrılıyordu. Derken bir iskeleye varıyorlar, erguvan rengi bulutların suya vuran gölgesinde bir ulu çınarının altına oturuyorlardı.

Bir sokakta eleleydiler. Dimdik aşağıya iniyordu sokak. Onlan da sürüklüyor, alıp götürüyordu. Tahtaları çürümüş derme çatma evlerin boş arsaların önünden geçiyorlardı. Pencerelere dizilmiş başörtülü yaşlı kadınlar sardunya ve fesleğenlerin arasından kedileri gözlemekteydiler. Denize inen sokak nedense bir bostana çıkarıyordu onları. Domates sırıklarıyla dev fasulyelerin arasında şaşkınlıktan ne yapacaklarını bilemiyorlar, tutkuyla birbirlerine sarılıyorlardı.

Gürültülü bir caddeydiler. Kaldırımdan taşan kalabalığın arasından kendilerine bir yol bulmaya çalışırken yitiriyorlardı birbirlerini. Neden sonra buluştuklarında, üzerlerine devrilecekmiş gibi duran uğultulu taş yapılar boyunca yürüyor, caddenin daraldığı yerde bir kilise avlusuna zor atıyorlardı kendilerini. Avlunun sessizliğinde yüreklerinin tek bir yürekmiş gibi aynı anda çarpışını dinliyorlardı. Avludan, taşları yosun tutmuş bir merdivenle sarnıca iniyorlar, eski Bizans duvarlarından sızan suyun serinliğinde uzun uzun öpüşüyorlardı.

Kadın odanın karanlığında kentin izlenimleriyle başbaşaydı. Sokaklarında gezdiği, çarşı ve caddelerinin kalabalığına karışıp çınarlarının gölgesinde dinlediği, vapurlarına taksilerine homurtulu otobüslerine bindiği bu tuhaf kenti şimdi yanında yatan, az önce içine girip onu doyuma vardıran adamla birlikte keşfettiğini, bir kıyıdan bir başka kıyıya savrulur, bir camiden bir kiliseye, bir müzeden ötekine koştururken onun da yanında olduğunu unutmuş gibiydi. Dolambaçlı sokakları, su kemerleri, altı üstlü geçitleri ve yer yer yıkılmış surlarıyla dişiliğini sarıp sarmalıyordu kent. Onu kıskıvrak ele geçiriyor, üzerine abanıyordu. Kulelerle minarelerin tenine battığını, ince bir sızının tüm gövdesine yayıldığını duyumsuyordu.

Adam:

- Gerçekte istediğin ben değildim, dedi.

Kadın cevap vermedi. Renkleri solmuş eski bir ikonun görüntüsü çaktı belleğinde. Atina'da, büyükannesinin başucunda duran ikonu andırıyordu. Meryem'in ince, uzun yüzü kederliydi. Kucağında İsa'yı tutuyordu. Kendi gövdesinden, kendi canından bir parça olmayan çocuk İsa'yı. Bizanslı melekler Ayasofya'nın duvarlarında uçmaya hazırdılar. Mavi pırıltılar vardı korkunç bakışlarında. Kuytu bir manastırın avlusundan yaşlı papaz tavada balık kızartıyordu. Una bulanmış allı pullu balıkların yandaki havuza sıçrayıp suda kayboluklarını hayretle gördü. Top sesleri geliyordu surlardan.

Adam:

- Geceler boyu sevip okşadığın ben değildim, diye devam etti.

Kadın susuyordu. Kendi dilinde konuşmayan bu yorgun, yabancı adama cevap vermek gelmiyordu içinden. Perdeleri çekili odanın ötesindeki yaşamı, dışarda çoğalan akşam kalabalığını düşündü. Kent, sokaklan, caddeleri, caddelerinde vızır vızır işleyen taşıtlarıyla, duvarları, evleri, odaları, odalarında sevişen çıplak insanlarıyla bir ışık denizi içinde akıp gidiyormuş gibi geldi ona. Kendini bu akışa bırakamayacağını biliyordu.

Adam:

- Gemi yarın çok erken kalkıyor, hazırlanmalısın, dedi.

Hazırlanmak, bavula katlayıp koymak her şeyi. Bu dağınık yatağı, otel odasını, dışarda akıp giden kenti. Yıllardır varlığının bir parçası olmuş, bilinçaltına yerleşmiş, kendinden saydığı birşeylerin gövdesinden yavaşça çözüldüğünü, ellerinin arasından kayıp gittiğini anladı.

- İstanbul agapi mu! diye fısıldadı adama. Yeniden kenetlendiler.

1985

İstiyorum

Saat 03.00 da telefon çalar.

- Alo. Samim evde mi?
- Yok.
- Ne zaman gelir?
- Birazdan gelir herhalde.
- Sen öyle san! (Çat!)

Telefon kapanır. Hırsla yerine yerleştirilen iki ahizenin, iki ucunda, ayakta dikilmiş iki kadın da aynı anda sigara paketlerine ellerini atarlar ve sigaralarını yakıp derin birer nefes çekerler. Yine aynı anda biri manikürlü, öbürü kemirilmiş tırnaklarıyla masaya vurmaya başlar. Tıkır tıkır tıkır...

Birazdan kemirilmiş tırnaklı kızın banyosundan göbeğinin altına sıkıştırdığı havlusu, suları süzülen ayaklarıyla Samim çıkar. Tırnakları kemirilmiş kız, ihtirasla yerinden kalkıp havluyu çeker ve... uzunca sevişip yorgun ama kısa ve derin uykularına dalarlar...

Saat 4.30 sıralarında Samim kalkıp aceleyle giyinir ve telefonun diğer ucundaki; aşağı yukarı dokuz koyun sürüsü sayarak yatakta sızıp kalan tırnakları manikürlü kadının yanına döner. Sıcak yatağa girer ve hemen, üstelik sanki hiçbir şey olmamış, sanki gerçekten yorucu bir toplantıdan dönüyormuş gibi pervasız bir uykuya dalar. Aldatılan kadın burnunda mandalla uyumaktadır. Menapoza girdiğinden bu yana kendisinden salgılandığını sandığı kokulara çözüm olarak bu yöntemi geliştiren kadın, burnuna ettiği eziyetin farkında bile değildir. Aslında yaşlanıyor olmasının acısını çıkarmaya, ne küveti kremle doldurup içinde saatlerce yatması ne de gençlik resimlerini minik parçalar halinde doğraması yetmektedir. Mandallar, bigudiler, düdüklü tencere, dergiler, hayatı öylesine saçmasa-

pan kurgularla donatılmıştır ki, artık zamanı geri çevirmek şöyle dursun, onun akışına bile yetişemeyecek kadar farkındasızdır. Aslında yavan arkadaşlıkları ve Samim'le katıldıkları birtakım eğlenceli, sanat etkinlikleri de vardır renksiz yaşamında ama aldatılan kadın olmanın üzerinde yarattığı ağırlık, gittiği her yere bedenini bir kuş gibi değil de, bir demir yığını gibi sürüklemesine neden olmaktadır. Tokalaştığı herkes ona "Ayy, üşüdün mü? Buz gibisin" der. Samim böyle bir soruyu Nadide'ye hiç sormamıştır. Nadide'nin vücut ısısından haberi varmış gibi davranmasına rağmen aslında ona iki yıldır elini sürmemektedir.

Samim ve karısının eskiden klasik denebilecek bir hayatları vardı. Karısı bankada çalışır, Samim de ticaretten fırsat buldukça karısını aldatırdı. Sonra ona pahalı hediyeler alır, barışırlar, güzel bir kadın ağına düşünce Samim dayanamaz ve yine Nadide'yi aldatırdı. Üstelik zavallı Nadide bu aldatmaların pek çoğundan habersizdi. Bir iki kere şüphelenir gibi olmuştu. Altı ay içerisinde Adana'ya 600 parça buji başı satmak için 60 kere gidip gelmesi Nadide'yi işkillendirmişti, ama sonra Samim Adana'da bayilik açınca yatışmıştı.

Samim'in en büyük fantazisinin iş gezilerinde yattığı fahişeler olduğu aklına gelecek en son şeydi, çünkü onunla zorla evlenmiş ve iyi bir evlilik yaptığı için sevinen ailesine, biraz da nikahtaki keramete kanıp girmişti bu hayata. Gençti o zamanlar, güzeldi de ve tabii saftı Nadide. Uzun yıllar çocukları olmadı. 20 uzun yıl. Nadide doktorlara güvenmediğinden, Samim de bir fahişeden çocuk sahibi olmaya ceserat edemediğinden sorunun kimde olduğu anlaşılmadı.

Evlilikleri yirmili yıllarına gelip de, kadın gençliğinin, güzelliğinin giderek yakalayamayacağı kadar uzaklaştığını kavramaya başladığı sıralarda, yakın bir dostun ölümü de üzerine tuz biber ekince, bir de karabasan gibi çöken menapoz yüzünden her şey başkalaştı ve hayatları giderek iyice çekilmez bir hal aldı.

Erkekler nedense yıllarla baş etme sorunu yaşamıyorlar. Hangi yaşta olurlarsa olsunlar, horoz gibi çöplük eşeleyip ağızlarına göre

bir parça bulabiliyorlar. Kadınlar bu konuda örgütlenmeli. çok merak ediyorum 'Evli Erkeklerle İlişkisi Olmayan Kadınlar Derneği' kurulsa kaç üyesi olur acaba?

Evli bir erkekle çıkmakta olan tırnakları kemirilmiş kız, üniversitede Arap Dili ve Edebiyatı okuyordu. Esmer, kara kuru bir şeydi. Kirli renginde bir pantolonu vardı. Bazı eskimiş kotlar renklerini karaktersizce kaybederler ya, kızın pantolonu da öyleydi. Boynuna, eskicinin birinden özenle seçip, bazı anlamlar yükleyerek aldığı liflerine ayrılmış ipek bir eşarbı doluyordu her zaman. Kısa siyah saçları vardı, yağlıydılar. Şimdi il ünvanı kazanan eski kasabalardan birinde liseye başladığı yıl halasının oğlunun tecavüzünden geçmiş, ağladığı karanlık uykularına rağmen gündüzlere inatla uyanmıştı. Erkeklerse onun için kocaman birer hiçtiler. Evlenmek mi? Kadınlara ilgi duymaya başlamıştı bile. Yurtta, yatakhane kalabalığının neden olduğu yakınlaşan uykuların soluğu, bacakaralarında oluşan rüyalara eklenince önceleri suçluluk uyandıran günlerin ardından bir çeşit koyvermişlikle sürdürmüştü öğrenciliğini. Derslerine çalışıyordu ve günün birinde bir petrol kralının karısı olabilmeyi düşlüyordu.

Samim son 'kırığı' Gülden'le bir meyhanede tanıştı. Gülden, Samim'in bir arkadaşının arkadaşıyla gelmişti yemeğe ve gecenin sonunda öyle sarhoş olmuştu ki, Samim'le kaldı. Seviştiler. Gülden halasının oğlundan sonra ilk defa bir erkekle sevişmişti. Sonraki günler, hayatında her şey, bir süre kısa devre yaptı. Arap Dili de, Edebiyatı da, dünya da, anlam da; her şey. Bir yanıyla artık aynı evi paylaştığı kız arkadaşıyla süren eşcinsel yaşantısı yüzünden yeterince masum görünmüyor, bir yandan da Samim'in evli olması erkeklere duyduğu intikam duygusunu kamçılıyordu. Bir ara Nadide'nin yerinde olabilmeyi de istedi. Bu yüzden kıskançlık krizleri geçirmesini 'Ateşlenme' olarak yorumlayan Samim'e hem kızıyor, hem de ateşlendiğini fark eden erkeğin üzerine bir panter gibi atlıyordu. Sevişmekten konuşmaya fırsat bulamıyorlardı. Oysa Nadide şüphelenmeye başlamıştı işte. Samim boşanmaya razı ol-

muştu artık. Aklı, yıllar sonra üniversiteli bir genç kızın yeniden kendine hatırlattığı özgürlük fikirlerine takılmıştı. Kendisine güzel bir üniversiteli daha bulabilirdi pekala. Bir tane bulmuştu ya.

48 yaşındaydı, zımba gibiydi. Yıllarca çalışmış ve iyi de para kazanmıştı. Artık pahalı yerlerde gezebiliyor, istediğini alabiliyordu. Ara sıra ilk para kazandığı gün nasıl bir oturuşta üç kilo muz yediğini hatırlar, hüzünlenirdi. Şimdi gittiği eğlencelerde masaya ateşli meyvalar hazırlatıp, dansözlerin üzerinden gül yaprakları serperek tatmin oluyordu. Böyle küçük mutlulukları vardı. Dışarıya gitmek istiyordu artık. Araba yedek parçalarını yurdun çeşitli yerlerine pazarlamak için şehirler arasının bozuk yollarında sürünmekten usanmıştı. Hem artık şirketine birçok bayiliklerin yanısıra, ikincisini de eklediğine göre hiç değilse tatillerde Paris'e ya da Singapur'a gidebilmeliydi. Pantolonunu çekti. Zımba gibiydi.

Nadide ise boşanmaya yanaşmıyordu. Gülden'in Nadide'ye duyduğu kıskançlık giderek yerini öfkeye bıraktı. Artık bitmiş bir evlilik görüyordu ve bir kadının bunu fark etmemesine anlam veremiyordu. Samim'e olan ateşi küllenmeye başladığında kadınlardan yana olan tarafı açığa çıktı ama yeterince eğitilmemiş kişiliği başka yol bulamadığından bir gece Samim'den habersiz Nadide'ye telefon açıp sevişme seslerini dinletti. Samim sevişirken kişnerdi ve Nadide bunu çok iyi biliyordu.

Bir kadın, yıllarca emek verdiği ilişkisinin vefasızlık yüzünden, üstelik ona en çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde bittiğini fark edince delirir. Ama Samim de pek insafsız sayılmazdı kendince. Evet evlilikleri zamanla tükenmişti ve boşanmak istiyordu, ama karısını ortada bırakacak biri de değildi. Nadide'nin üzerine iki ev, iki arazi, bir araba, bir o kadar da para yapmıştı. Herhangi bir kadını mutlu edecek kadar çoktu bütün bunlar. Ama Nadide herhangi bir kadın değildi ve yüzüstü bırakılmayı bir türlü onuruna yedirmiyordu. Yıllarca kocasının çaplıklıklarına katlanmakla kalmamış, ona hayatlarının dönüm noktası olacak bir iyilikte de bulunmuştu. İyilik yerini buldu gerçi, ama hayatları dümdüz sürdü gitti.

Nadide altı yıl önce Samim'e böbreğinin birini vermişti. Tahliller, hastane, tedavi derken çok romantik bir zaman dilimi geçirdiler, ama bir süre sonra her şey eski halini aldı. Samim sağlığına kavuştuktan hemen sonra yirmiüç yaşında bir kızla çıkmaya başlamıştı. Nadide kırkbeş yaşına bastığı gün pastayı üfledi ve Samim'in suratına geçirdi. Boşanma konusu da böylece açıldı, aralarındaki uçurum da. Onun yaşamındaki kısa devre kırkbeşine rastlamıştı. Boşanmayı bir türlü kendine yediremiyordu.

Bir gün Nadide, kırışmış ellerine bakmamaya gayret ederek tırnaklarını törpülerken daldığı düşüncelerinden, başparmağından akan kanlarla uyandı. Büyük bir kini kovalayan düşünceleriyle öylesine derinlere dalmıştı ki parmağının birinci boğumuna kadar törpülemişti kendini. Akan kanla, eroini bırakma aşamasında enjektöre yalnız kanlarını çeken eroinmanlar gibi rahatladığını hissediyordu. İntikamı acı olacaktı. Onun derdi para, ev gibi ıvır zıvırla deva bulacak gibi değildi çünkü. Gençliğinin bedelini istiyordu.

O akşam, süsünü mumlarla tamamladığı bir masa hazırladı. Samim'e telefon açıp boşanmaya razı olduğunu söyledi. Konuşmak için yarattığı loş ortamın son rötuşlarını atarken Samim geldi. Kapıyı açtığında onun gömleğinin yakasında, belirgin parlayan ruj lekesini ve ceketinin arkasına özenle yapıştırılmış bir tutam esmer saçı görmezden geldi, masaya oturup konuya girdiler. Samim, karısının önüne sürdüğü kağıtta sıralanan maddeleri şaşırarak okumaya başladı, bitirince dili tutuldu. Nadide, evlerden yalnız birini, paranın da sadece küçük bir kısmını istiyordu. Arazi ve arabaları ona bırakmıştı. Ama boşanmaları tek bir koşula bağlıydı. Samim'in böbreği. Hayır, kendine ait olan böbreği değil, öbürü, sol böbreği, Nadide'nin Samim'e verdiği böbrek. Nadide onu geri istiyordu. Üstelik oldukça ciddiydi. O kadar ki, eğer Samim önündeki kâğıdı imzalamazsa elinde tutuğu et bıçağıyla böbreği hemen orada alıvereceği hissediliyordu. O gece Nadide'yi gören herhangi biri düşündüğünü hiç tereddütsüz yapabilecek durumda olduğunu kolayca anlayabilirdi. Yaptı da. Ama daha henüz işe girişmişti ki te-

lefon çaldı. Samim ıskalanmış bıçağın yaraladığı sol yanından akan kanı içeriye doğru bastırmaya çalışarak bir yandan bir yardım umuduyla telefona yelteniyordu ki Nadide ahizeyi kaptı.

- Alo Samim evde mi?
- Evde.
- Alabilir miyim?
- Hangi parçasını?

Ikey'in Aşk İksiri

Mavi Işık Eczanesi kentin aşağı kesiminde, Bowery ile Birinci Cadde'nin birbirlerine en yakın oldukları yerdedir. Mavi Işık, eczacılığı kokular, şuruplar, dondurmalarla süsleyen yerlerden biri değildir. Ağrı kesici bir ilaç istediğimizde, orada size bir şeker çıkartıp vermezler.

Mavi Işık, çağdaş eczacılığın, mekanikliğinden de nefret eder. Kendi esrarını kendi hafifletir, uyuşturucu ilaçlarını kendi afyon ruhu ile yine kendi hazırlar. Haplar yüksek tezgâhın ardında ilkel yöntemlerle hazırlanır, parmaklar arasında yuvarlanıp, kalsiyumlu magnezyum içinde, yuvarlak karton kutularda sunulur. Eczane, çocukların terli terli koşup oynayıp da içerde kendilerini bekleyen öksürük şuruplarına aday oldukları bir köşe başındadır.

Ikey Schonstein, Mavi Işık'ın gece kalfası ve müşterilerinin candan bir dostuydu. Eczacı kalbinin buz gibi donmamış olduğu Doğu'da bu hep böyledir. Her zaman olması gerektiği gibi eczacı orada danışman, günah çıkartıcı, öğüt verici, bilgisine saygı gösterilen, becerikli bir misyonerdir. Çoğu zaman da ilacı ağza konulmadan çöplüğe atılır. İşte bu yüzdendir ki, Ikey'ın uzun ve gözlüklü burnu ile dar, bilgi ile ağırlaşıp öne doğru eğilmiş vücudu Mavi Işık çevresinde iyi tanınır, öğütleri tutulurdu.

Ikey, iki köşe aşağıda Bayan Riddle'ın pansiyonunda otururdu. Bayan Riddle'ın Rosy adında bir kızı vardı. Aslında boş yere girdik bu dolambaçlı sözlere... artık herhalde anlamışsınızdır. Ikey Rosy'ye tutkundu. Kız onun aklından hiç çıkmıyordu ki. Rosy, kimyasal açıdan saf olan her şeyin süzülmüş bir özüydü. Koskoca eczanede bile onun değerinde bir şey yoktu. Ancak Ikey çok çekingen olduğu için, umutları korkularının içinde erimiyordu bir türlü.

Tezgâhının ardında özel bilgisinin ve değerinin farkında olan üstün bir varlıktı, ama dışarda korkak, yarı kör, sürekli olarak sürücülerin küfürleriyle karşılaşan bir yaya idi. Vücuduna iyi uymayan lekeli elbiseleri hep amonyak kokardı.

Ikey'in midesini bulandıran tek şey, Chunk McGowan'dı.

Bay McGowan'da Rosy'nin çevresine saçtığı gülücüklere erişme emelinde olan bir kişiydi. Ama Ikey gibi bu işin yabancısı değil, epey eski bir kurttu. Üstelik Ikey'in hem dostu hem de müşterisiydi. Bowery'de iyi bir gece geçirdikten sonra, morarmış gözünü ya da patlamış dudağını sardırmak için Mavi Işık Eczane'sine sık sık damlardı.

Bir öğleden sonra, McGowan sessizce gelip bir iskemleye oturdu.

Arkadaşı da elinde havanıyla bir maddeyi toz haline getirmeye çalışarak karşısına oturunca, "Ikey," dedi. "İyi dinle beni. Belki senin ilaçlarına ihtiyacım olacak."

Ikey, Bay Gowan'ın yüzünde yeni bir kavganın izlerini boş yere arandı. Sonra, "Ceketini çıkar," dedi. "Sana bir gün gelip bıçaklanacağını kaç kere söyledim. O İtalyanlar senin hakkından gelecekler sonunda.

Bay McGowan gülümsedi. "Hayır hayır, onlar değil. Ama yine de hastalığın yerini iyi anladın. Doğru, ceketimin altında, kaburgalarımın yanındadır. Bana bak Ikey, Rosy ile bu akşam kaçıp evleneceğiz."

Ikey'in sol elinin işaret parmağı, dik durmasını sağlamak için havanı kenarından sıkıca kavramıştı. Havanelini tüm gücüyle parmağına indirdiği halde duymadı bile. Bu arada Bay McGowan'ın gülümsemesi şaşkın bir üzüntüye dönüşmüştü.

"O saate kadar fikrini değiştirmezse yani... İki haftadır kaçış planımızı hazırlıyoruz. Bir gün evet diyor, aynı akşam olmaz diyor. Bu akşam için karar verdiğimizden bu yana iki gün geçti. Rosy hâlâ olumlu kararında ısrar ediyor. Ama yine de akşama kadar beş saat var, hiç kuşkum yok yine cayacaktır."

"İlaç istediğini söylemiştin," dedi Ikey.

Bay McGowan her zaman olduğundan çok başkaydı bu gün, yorgun ve sıkıntılı görünüyordu. Bir ilaç broşürü alıp, dikkatsizce parmağının çevresine sardı.

"Bu gece yanlış bir adım atmak istemem. Harlem'de masasında krizantemleri, ocağında kaynamaya hazır tenceresi olan bir evim var. Saat dokuz buçukta da evde olması için bir papaz ayarladım. Bu iş bu gece mutlaka sona ermeli artık. Eğer Rosy yeniden fikir değiştirmese..." McGowan kuşkularının pençesinde kıvranarak sustu.

"İyi ama ilacın ne için olduğunu hâlâ anlayamadım ben.

"Riddle moruğu beni hiç sevmez. Bir haftadır Rosy'nin benimle çıkmasına bile izin vermiyor. Odanın boş kalacağından korkmasalardı, beni çoktan kapı dışarı ederlerdi. Oysa haftada tam yirmi dolar kazanıyorum, Rosy benimle evlendiğine hiç pişman olmayacak."

"Bana izin ver Chunk," dedi Ikey. "Acele yapılması gereken bir reçetem var."

McGowan birden başını kaldırdı. "Bana bak, bir kızın ilgisini sürekli çektirecek bir ilaç yok mudur?"

Ikey'in alt dudağı üstünlüğünü gösterircesine kıvrıldı, ancak onun cevap vermesine fırsat kalmadan McGowan sözünü sürdürdü:

"Tim Lacy bana, bir kere birinden bazı haplar satın alıp sevgilisine içirdiğini söylemişti. İlk haptan sonra kız artık başkasına bakmaz olmuş; iki hafta sonra da evlenmişler."

Chunk McGowan böylesine güçlü ve basit bir insandı işte. Ikey'den daha iyi bir insan sarrafı olan bir kimse, Chunk'ın bu kaba saba görünüşünün altında ince duygulan olduğunu fark ederdi. Düşman toprağını işgale hazırlanan iyi bir general gibi, her türlü başarısızlık olasılığına karşı her şeyi önceden düşünüyordu.

"Eğer bu gece yemekte Rosy'ye o haplardan bir tane verebilseydim, belki de kararını kesinleştirmesinde yardımcı olurdu diye

düşünüyordum," diye Chunk devam etti. "İlacın iki saatlik bir etkisi olsaydı, yeter de artardı bile."

"Bu deliliği kaçta yapacaksın?" diye sordu Ikey.

"Saat dokuzda. Akşam yemeği yedididir. Saat sekizde, Rosy başının ağrıdığını söyleyip yatmaya gidecek. Dokuzda, yaşlı Parvenzano avlusundan Riddle'ların arka bahçesine geçmeme izin verecek. Rosy'nin penceresinin altına gidip, yangın merdivenlerinden inmesine yardım edeceğim. Papaz çok beklemeyeceği için çabuk olmalıyız. Rosy kararından caymazsa kolay bir iş aslında. Bana o haplardan yapabilir misin, Ikey?"

Ikey Schonstein ağır ağır kaşıdı burnunu.

"Chunk, bu tür ilaçlarda eczacılar çok dikkatli olmalıdırlar. Bütün tanıdıklarım içinde böyle bir ilacı ancak sana emanet edebilirim. Bu iyiliği yapacağım senin için, göreceksin Rosy sana karşı nasıl değiştirecek tavırlarını."

Ikey tezgâhın ardına geçti, içinde morfin bulunan iki tableti iyice ezip toz haline getirdi, buna biraz şeker katarak beyaz bir kâğıda sardı. Bu toz en az birkaç saatlik ağır bir uyku sağlardı. Paketi mümkünse bir bardak su içinde eritip içirmesini söyleyerek McGowan'a verdi. Arka avlu Romeo'su, arkadaşına nasıl teşekkür edeceğini bilemiyordu.

Ikey'in davranışındaki kurnazlık, bundan sonraki adımından açıkça anlaşılmaktadır. Bay Riddle'a bir çocuk gönderip, McGowan'la kızının o geceki planlarını açıkladı.

İriyarı İrlandalı, "Teşekkür ederim," dedi. "Vay tembel İrlandalı, vay! Benim odam Rosy'ninkinin tam üstündedir. Yemekten sonra tüfeği doldurur beklerim. Eğer arka bahçeye gelirse, gelin arabası yerine cankurtaranla dönecek herif!"

Rosy, uyku tanrısı Morpheus'un kollarında derin bir uykuya dalmış, kana susamış babası da silah elde beklerken, Ikey rakibinin yakın bir yenilgi karşısında bulunduğunu düşünüyordu.

Mavi Işık Eczanesi'nde sabaha kadar beklediyse de hiçbir haber alamadı.

Sabah sekizde gündüz kalfası gelince, Ikey durumu öğrenmek üzere koşa koşa dışarı çıkarken, yüzünde zaferli bir gülümseme, bir mutluluk pembeliği ile Chunk McGowan tramvaydan atladı.

"Başardım, Ikey. Rosy saniyesi saniyesine tuttu sözünü. Dokuz buçukta papazın önündeydik. Şimdi onu eve bıraktım. Bu sabah üstünde mavi kimonosu olduğu halde bana bir yumurta pişirdi. Ne kadar da talihliymişim! Bir gün mutlaka bize yemeğe gelmelisin, Ikey. Köprünün yanında yeni bir iş buldum, şimdi oraya gidiyorum."

"Peki... peki ya toz ne oldu?" diye kekeledi Ikey.

Chunk'un gülümsemesi kulaklarına kadar yayıldı. "Ha, o verdiğin ilaç mı? Bak ne oldu, anlatayım da dinle. Dün gece Riddle'larda yemeğe oturunca kendi kendime dedim ki, bunun gibi iyi bir kıza karşı böylesine namussuzca bir hareket çok ayıp olur. Senin verdiğin kâğıdı da cebimden bile çıkarmadım. Ama sonra birden aklıma birşey geldi; şu Riddle moruğu damadına hiç de iyi davranmaz, dedim. Onun için bir fırsat kollayıp, o tozu kayınpederin kahvesine boca ediverdim işte."

Çeviren: Mehmet Harmancı

Silvia'yı Sevmek

"Biz dünya gaddar zevklerinin farkına varsın diye yaratıldık; aşk da gövde yeryüzünü inletecek kadar sevilsin diye yaratıldı.

Djuna Barnes

Aşk da gövde yeryüzünü inletecek kadar sevilsin diye yaratıldıysa eğer, bu en çok, ağızlarımızın alevler saçtığı, suların gövdelerimizi söndüremediği, hazzın doruklarına tırmandığımız zamanlarda karşılığını bulur. Bir bumerang gibi dönüp gelen yüzün. Onca şeyden sonra, seni bana geri getiren, şehvetin arzuladığım kırbacıyla birlikte, ciğerimi yakan sigaraların dumanı. Şimdi, zaman adlı salıncakta, nerede yaşıyorsan yaşa, kurumuş ağzın susuzluğun hangi çeşmesinden sulanıyorsa sulansın, şunu bilmeni isterim ki, bütün güzelliğinle erişilmez bir yerde, bir hayal sevgili gibi duruyorsun, ve ben seni bulunduğun yerden çekip çıkarmak için imkânsız olanı deniyorum. Ayrıldığımız en son karede, duşun altında, uzun siyah saçlarınla bana bak ve gülümse. Sınırlarının ötesine geçmeye çalışan gözaltındaki adamı anla. Yokluğunda yeryüzünün değilse bile, neyin, nelerin inlediğini daha iyi anlıyorum.

Bana öyle geliyor ki, acemisi olduğumuz yabani zevkleri, sokaklardan alanlara, gündüzlerden gecelere, yağmurlardan boranlara, başından sonuna kadar yaşayabileceğimizi gövdelerimizin dili söylemişti. Ama şu hayat dediğimiz, pek sevdiğimiz, çok kızdığımız, yediveren gül, yedi canlı canavar, yoksul ruhlarımızı buluşturup ayrı köşelere bırakmayı kafasına koymuş bir kere, ne çare! Hazzın dorukları avuçlarımızdan nasıl da kayıp gitti! Aynaları terleyen odalar şimdi ne kadar uzak! Senden geriye kalan, varlığımı

hissettiren, beni sımsıkı saran kolların, içime işleyen sesinle konuşmaların, dahası gözlerin, hayatım boyunca beni izleyeceğimi söyleyen gözlerin. Gözyaşlarını silerken, sigaramın dağılan dumanında karşıma çıkıyorsun.

Gövdenin sonsuzluğa açılan kapılarını seninle araladım, sevişmenin derinliklerinde boğulmayı senden öğrendim! Uzaklardan gelip kentlerin alanlarında, sinema önlerinde buluşurduk. Çok değil, elli yüz metre ötede odalar beklerdi bizi. Hasretle kucaklaştığımız buluşma noktalarını geride bırakır, dönerli büyük kapılardan geçer, heyecandan titreyen gövdelerimizi geniş yataklara bırakırdık. Kışsa deri yeleğinin, balıkçı kazağının, yazsa gömleğinin, elbisenin altından memelerini bulurdum. Sıralı sırasız, üzerimizde fazlalıkların nasıl olup da kısa sürede atıldıklarının farkına varmadan, yatakların çıplak denizine bırakırdık kendimizi. Kollarımızın arasına kitaplar girmemiş, farklı yönlere fırlatılmamış olurdu. Koltuklar *Ayakizlerinde Adımlar*'ı, aynalar *Uzun Bir Ayrılık İçin Kırk Kısa Şiir*'i beklerdi. Çok geçmez, bir sigara molasında sayfaları karıştırılmak üzere kitaplar gidecekleri yerlere giderlerdi. Çok geçmezdi, çünkü kasıklarıma doğru uzanan ıslak ağzınla birlikte inlemelerim başlardı, ve senden uzakta, sigaramdan derin nefesler çektiğim anlardaki sessiz inlemelerine benzemezdi. Bir miydi, iki üç daha fazla, beş altı mıydı, gelir gelirdim, alev alev yanarak, titreyerek, terleyerek gelirdim. Ağzımdan çıkanları kulaklarım duymakta zorluk çekerdi. Son gelişlerimde 'Ölüyorum' derdim ölmezdim, iflas ederdim de etmezdim. Çatlamanın eşiğinde bir yerde imdadıma mandalinalar yetişirdi, susuzluğumu bir parça portakallar alırdı. Dirilir, maraton koşmaya hazırlanırdım. Bu kaçıncı cenneti aramamdı, cehennemin dibine kadar yolum olduğunu bilirdim.

Bir dinsel töreni izler gibi aynalarda sevişen ikizlerimizi izliyorum! Yaz kış terlerdim. Yüzümden akan sular, kollarımdan, göğsümden akan sularla birleşir, kasıklarımın altında çağlayanlara dönüşürdü. Altın bir tepsi içinde en mahrem yerini sunardın, gülümseyerek, çocuksu bir edayla. Baştan çıkardım, gizli kapından içeri

girmek için can atardım da sana kıyamazdım. Mandalinaları, elmaları, portakalları yerdim, çilekleri, kirazları, can erikleri yerdim de aklım karpuzlarda kalırdı. *Derin Derin Senin Derin* hikâyesini anımsardım, "Lütfen yapma!" diyen kadın kahramanı. Benim kahramanın sendin. Duvarlardan duvarlara, odalardan odalara benimdin. Sen "Yapma!" demezdin. Dönüp koklaşan iki sokak köpeğiydik, beyaz çarşaflarda ateşten bir top gibi dönen soluk soluğa iki köpek; öpüşürken dillerimiz uzar, ağızlarımız alevler saçardı. Kafalarımıza, cinsel organlarımıza inen sopalar bizi birbirimizden ayıramazdı. Yumuşak tepelerinin arasında eriyip tükenir, uçurumlara düşerdim.

"Adını koyalım, yaptığımız bir aldatmadan, başka bir şey değil, hiç değilse bunu kabul edelim," diyordun. Bir balıkçı lokantasında binbir kasvetle kıvranıyorduk. Hafif bir rüzgâr esiyordu, fırtınaya dönüşeceğini çok sonra anlayacaktık. Adını ne koyarsan koy, seni seviyordum, aşkın suç ortaklığına hazırdım. Kusurlarımızla, kamburlarımızla yasaklara başkaldırdığımızı, engelleri aştığımızı düşünüyordum. Alışkanlıklardan inançlara, birbirini yineleyen gövdelerden sıkışıp kalınan evlere bir başkaldırıydı bu. Gövdemin, ruhumun isyanıydı! Sınırın, duvarın, düzenin, gerçeğin ötesinde ne var diye merak ediyor, özgürlüğe doğru tünel kazıyor duygusuna kapılıyordum. Gövdemin akreple yelkovanı sana doğru akarken, insanlarıyla, nesneleriyle durgun bir zamanı hızlandırıyorum gibi geliyordu bana. Düzeni sevişerek değiştiriyorduk! İnsan ruhunun sesine kulak vermeden yol alamaz! İnsan günah işlemeden bunları bilemez! Birlikte günah işliyorduk, sen benim vazgeçilmez ortağımdın. Geceleri gündüzlere, gövdemin gövdene karıştığı saatlerde biz içeride, çocuklar, arkadaşlar, dostlar, kullarıyla Tanrılar dışarıda oluyordu. 'İhanet', 'aldatma' gibi sözcükler ait oldukları kişilerin sözlüklerinde. Biz içeride, ben senin içinde. Ben papaz, sen rahibe, bizdik kilise. Sen rahibe olmayan rahibeye günah çıkartır, itiraflarda bulunurdum. Yataklarımızda, kollarımızda acıyla, hazla yırtılırken dünya, ben papaz olmayan papaz kabarırdım, günah

dosyam kabarırdı.

Aşk da gövde yeryüzünü inletecek kadar sevilsin diye yaratılmış, inandım, aşkın rüzgârında savruldum. Yokluğunda yeryüzünün değilse bile, neyin, nelerin inlediğini daha iyi anladım. Bu yüzden sigaraya yeniden başladım. Dumanı elimden tutsun da gözlerini benden kaçıran kadına götürsün diye. Sevdiğim baksın baksın da, kaçıran kadına götürsün diye. Sevdiğim baksın baksın da, bakışları beni uzun cümlelere, canlı resimlere taşısın diye. Ölüm gelecek biliyorum, aşksız ölüm nasıl gelirse gelsin, beterin beterine razıyım. Artık saklanma, bana kızıp yüzünü kaçırma öyle. Duşun altında beyaz ay gibi yüzünle gülümse. Ben bir suç işledim, fani dünya işlerinde parçalandım. Çaldım çalındım, başkasına ait bir kadının yoldaşı oldum, kıskançlığın labirentlerinde kayboldum. Sen çocuk doğurdun, belki tarhana çorbası da yaptın. Yoksullaştım, birbiri ardınca gelen kadınlarla ilgilenemez, gökyüzüne uzanamaz, geceleri uyuyamaz oldum. Bir bedel ödediğimi sandım. Dilimi, organlarımı kaybettim. Affettim, "Affet Silvia!" dedim, adını sayıkladım. Kim bu Silvia diye sormadım, neden Silvia diye sormadım hiç. Belki seni ben yarattım, belki iki kişilik bir hücreden çıktın, seni hep gizledim, ama seni unutamadım, yazdım, senin için, canımın içi, Silvia'm, senin için yazdım.

Silvia, senden bana kalan, *Silvia'yı Sevmekten* daha fazlası!

Muazzez Hanım'ın Âşıkı

Derede boş bir sandal bulundu.

Muazzez Hanım erken uyanır. Bahçede, sarı gül fidanlarının yanındaki salıncaklı iskemlede sallanarak gazeteleri okumak, her sabah onun ilk zevkidir. Teknesi beyaz bir köpük yığınında kaybolmuş, şişkin yelkeniyle yana eğilmiş, ıslak kürekleri sudan çıkarkan kırmızı kırmızı ışıldayan bir küçük yelkenli kayığı seyretmek, Muazzez Hanım'ı bazen gazetesini okumaktan da vazgeçirir. Çam ve ıhlamır kokusu getiren rüzgâr, ağır ağır yürüyen deniz, kalın bir sis tabakası altında silinen karşı kıyı, kayıkhaneye giren suların gizli, müphem, garip uğultularıyla Boğaziçi, Muazzez Hanım'ın ilk mahmurluğunu hemen dağıtır!

Az sonra rıhtımın önünden tirşe kadifeli, pembe bir sandal geçecek. Bu sandalın genç sahibi, harpte ölen binbaşının oğludur. O semtte söylendiğine göre, bu yetim delikanlı, Muazzez Hanım'ı her sabah görmeden edemez. Uzun boylu, esmer, çok esmer, zayıf, gözlerinden başka yüzünün her yeri donuk, saçları siyah ve boynu azıcık bükük bir çocuk ki her sabah, Muazzez Hanım'ın rıhtımına sandalını yanaştırıyor, utangaç bir eda ile bahçeye atlıyor, Muazzez Hanım'ın salıncaklı iskemlesine kadar, ürkek adımlarla yürüyerek birkaç mühim kelime söylüyor, orada, ayakta, hareketsiz, artık gevezeliği tutan Muazzez Hanım'ı saatlerce dinliyor, sonra yine sandalına atlayarak, kırmızı meşrûta yalının köşesinden dönerek gözden kayboluyor.

Bu böyle ne kadar sürdü? Meçhul. Fakat herkes diyor ki Hüseyin, Muazzez Hanım'a âşıktır, on seneden beri iffetli tanınan bu genç kadından hiç kimse şüphelenmiyor, zaten, dedikodudan kur-

tulmak için, bir kere namuslu tanınmış olmak kâfirdir.

Fakat, bir sabah, yine böyle, Hüseyin sandalını Muazzez Hanım'ın rıhtımına yanaştırdı, hep o utangaç edası, ürkek adımlarıyla salıncaklı iskemleye yürüdü, boynunu pek bükerek yalvardı.

- Dereye kadar sandalımla gelir misiniz?

Muazzez Hanım, ihtiyar dadısına yeldirmesini ve baş örtüsünü getirdi. Hüseyin'in çelimsiz ellerinin yardımıyla sandala atladı, rüzgârın köpük gibi kabarttığı beyaz, ince, ipek yedirmesiyle tirşe kadifeye yaslandı, ilk defa olarak Hüseyin'e, samimi, tahakkümsüz, arkadaşça bir tebessümle baktı ve güldü:

Hüseyin'in ince elleri, birden küreklerin sapına yapışarak, sandalı bir kâğıt gibi uçurdu.

Güneş daha yoktu, gece yeni çekiliyordu, sular kara, küreklerin yaptığı köpükler nefti, karşı kıyılar sisli idi. Muazzez Hanım söyledi:

- Bu sabah, denize pek erken çıktınız.

Çocuğun cevap veremediğini görünce:

- Ama, pek iyi oldu... dedi.

Hüseyin, hiçbir kelime söyleyemiyordu. Bir eytâm-ı şühedâ sünnet düğününde, geceleyin, Muazzez Hanım'la konuştuğu zamandan beri, bu kadının karşısında, diline garip bir felç geliyor, söz söylerken dudakları titriyor, göz kapakları, ağrıklı bir göz hastasında olduğu gibi, ihtilâçtan kurtulmuyordu. Fakat ne zarar? Pek iyi hissediyordu ki Muazzez Hanım, kendisinin bu kısır talâkatından hoşlanıyor... olabilir ki, genç dullar, beceriksiz delikanlıları sevimli bulurlar. Belki böyle erkeklerde, başkalarında olmayan asil bir hicap için...

Sandal dereye girdi, köprüleri geçti, gittikçe darlaşan kıyıların sazlıkları arasında durdu. Yeni doğan güneş, Hüseyin'in tâze yüzünün çıkıntı yerlerinde pembe lekeler yaptı, Muazzez Hanım Hüseyin'e bakıyordu.

Uzun, nihayeti keşfedilemeyen bir sükût... Hüseyin kürekleri bırakmış, Muazzez Hanım sandalına daha iyi yaslanmıştı, ikisi de

hareket etmiyorlardı. Hüseyin'in gözleri, sahilden dereye inen ince uzun bir yaprağın şeffaf su içinde hareketsiz, baygın duruşuna takılmıştı. Yeşil, su ibtida sararark, sonra kararark derinleşiyordu. Sathındaki titrek inhinalar, yılankavi buruşuklar, kuru bir yaprağın sükûtuyla küçük bir merkezden, ürpererek, ince ince genişleyen daireler Hüseyin'i çok oyaladı. Sonra gözlerini çevirdi, Muazzez Hanım'a baktı, yüzünde üzüntülü bir takallüsle bir şey söylemek istedi, muvaffak olamadı.

Muazzez Hanım sordu:

- Bir şey mi söyleyecektiniz?

- Hayır.

- Sandalı biraz daha içerilere götürür müsünüz?

Sandal kıyıdan yürüdü, dereye eğilmiş, seyrek gölgeli, genç bir ıhlamur fidanının önünde durdu. Muazzez Hanım sahile atladı, "siz de geliniz" dedi, yanına oturan Hüseyin'e birdenbire sordu:

- Beni seviyor musunuz?

Öteki, şişmiş bir göğsün bir anda boşalan şiddetli nefesinden sonra:

- Evet!

Dedi, yüksek ve sert bir sesle söylenen bu evet, uzaklıklarda akis yaptı. Muazzez Hanım, bir erkek gibi, ilk teşebbüste bulundu: Kollarıyla Hüseyin'i sardı, dudaklarını uzattı ve Hüseyin'in dudaklarından dakikalarca ayırmadı.

Her günah için lâzım olan kısa müddetten sonra sandala bindiler.

Hüseyin, ertesi gün, sabahın aynı saatinde rıhtıma geldi, fakat Muazzez Hanım salıncaklı iskemlesinde yoktu. Bir gün sonra daha geç geldi, Muazzez Hanım'ı bulamadı. Uykusuz bir geceden sonra öğleye doğru geldi, Muazzez Hanım bahçede değildi. İçeriye haber gönderdi, cevap alamadı. Geceleri yalının önünde bekledi, bahçeye kimse çıkmadı. Bir gece yarısında, sabaha kadar, sandalıyla rıhtımın önünde dolaştı, sevgiliyi ne geceleyin, ne sabahleyin

görebildi. O gün tekrar içeriye sormaya cür'et etti, fakat Muazzez Hanım'ın ihtiyar dadısı, yalının harem kapısını şiddetle kapayarak Hüseyin'i azarladı ve kovdu.

O günün gecesi, Hüseyin sandalıyla yalının pencereleri önüne geldi, hıçkınklı bir sesle: "Muazzez!" diye haykırdı, delilikler yapmak istedi, fakat ihtiyar dadı tarafından azarlanmaktan korkarak sandalı sür'atle dereye doğru yürüttü.

Geceleyin, dere korkunçtu; Hüseyin yine köprüleri geçti, gittikçe darlaşan kıyıların siyah sazlıklarından sonra, ıhlamur fidanının önünde sandalı durdurdu, sahile atladı, çabucak başından fesini çıkarıp yere fırladı, ayağıyla sandalı uzaklara itti, gözlerini kapadı. Ve atıldı.

Derede boş bir sandal bulundu.

Fantezinin Limitleri

Sid Pym kapısının önünden geçip dükkanın vitrinine bakmak için iki blok yürürken parktaki ördeklerden biri onu acımasızca yuhaladı. Vitrinin camında Mart kırağısının buzdan çiçekleri açmaya başlamıştı, ama sokak lambası dergilerin kapaklarını parıldatıyordu; kırbaçlanmayı bekleyen yirmilerindeki okul kızı, birbirlerine kaslarını gösteren iki bronz tenli adam, bir lolipopu dilleyen üstsüz kadın. Sid bağlanmış kurbanlarını kamçılayan iki iri, maskeli kadının fotoğrafından tiksintiyle başını çevirirken kız yanından yürüyüp geçti.

Yansıması kapaktan kapağa kaydı, ayakları bağlı adamın kafasında yürüdü. Görüntülerin iç içe geçmiş olmasına karşın Sid onu tanıdı. Uzun sarı saçlarından, ince zarif bacaklarından, dik göğüslerinden, ayak bileklerine kadar inen paltosunun şeklini açığa vurduğu dolgun, çıkık kalçalarından tanıdı ve kız ondan tarafa bakarken, onun da kendisini tanımış olduğunu gördü. Yansıması dükkanın vitrinini terk ederken burun büktüğünü görecek kadar zamanı oldu.

Neredeyse peşinden gidecekti. Kız kendisine sanki bu dergilere ihtiyacı olan adamlardan biriymiş gibi tepki göstermişti, oysa o bu dergileri yaratan adamlardan biriydi. Vitrinin önüne yalnızca eserinin nasıl basıldığını görmek için gelmişti; işte orada duruyordu, Nazi savaş suçlularını anlatan bir kitapla bir Enid Stone aşk romanının arasında. Toby Hale ile karısı Jilly'nin fotoğrafına kırmızısarı karışımı, hafif bir kehribar rengini vermişti, Pretty Hot[1] başlığına uysun diye ve fotoğrafının diğerlerinin hemen hepsinden daha klas göründüğünü düşünüyordu. Toby'nin artan prodüksiyon masrafları konusunda endişelenmesi gerektiğini düşünmüyordu. Eğer

1) Pretty Hot: Çok sıcak

Sid bu tür dergilerin müptelalarından biri olsaydı o dergiyi yalnızca kapağına bakarak alırdı.

Gazeteler onun iyi olduğunu, şehirdeki fotoğrafçıların en iyilerden biri olduğunu kabul etmek zorunda kalıyordu. Zaten bu yüzden Weekly News ona Enid Stone'un şehrine geri dönüşü haberini vermeyi istemişti, her ne kadar bazı editörler Pretty Hot'la ilişkili olduğu söylentileri yayıldığından beri ondan fotoğraf almaktan hoşlanmasalar da. Bir arkadaşına yardım etti diye insanlar niye onu küçümsüyorlardı ki? Sonuçta poz filan vermiş değildi; fotoğrafları çekmişti sadece. Sarışın kızın bunu bilmesini sağlamanın, ona saygı duymasını sağlamanın bir yolu olmalıydı. Sid kızın peşinden gitmek üzere dükkan vitrininin önünden ayrıldı, kendi kendisine eğer onu yakalarsa durumu açıklayacağını söyleyerek. Ama sokak bomboştu ve binasına yaklaşırken karşı binada, dairesinin tam karşısında oturan kızın evindeki ışığın açılmış olduğunu gördü.

Ona sanki kız perdeleri kapamadan önce kendisini gördüğünü belli etmek istemiş gibi geldi - sanki Sid'in onunla yüzleşmek zorunda kalmadığı için ne kadar rahatladığını görmüştü. Telaşla anahtarlarını ararken testislerini ezdi ve bu her zamankinden çok kızmasına yol açtı. Bir telefon çalıyordu ve ön kapıyı açar açmaz bunun kendi telefonu olduğunu fark edip karanlıkta tozlu merdivenleri koşarak çıktı.

Arayan Toby Hale'di. "Yann hâlâ serbestsin, değil mi? İstekliler."

"Biraz farklı bir şey, öyle mi? Biraz daha güçlü?"

"Kumarbazların istediği şey."

"İnsanlara gerçekten istedikleri şeyin verilmesine taraftarım," diye fikrini beyan etti Sid, sonra da arka arkaya hızlı nefesler aldı. Sarışın kız şimdi banyoya girmişti. "Stüdyoda görüşürüz," dedi Toby'ye ve telefonu eli titreyerek kapadı.

Kız ona ne yapmaya çalışıyordu? Eğer eve geldiğini görmüşse, ışığı yakacak fırsatı bulamamış olsa bile dairesine girmiş olduğunu bilmesi gerekirdi. Ayrıca bu sanki buz tutmuş banyo penceresinin onun kendisini izlemesine engel olması gerekiyormuş gibi

davrandığı ilk sefer de değildi. "Şimdi siyah iç çamaşırı giyiyoruz, öyle mi?" dedi dişlerinin arasından ve bir fotoğraf makinesi almak üzere yatağına eğildi.

Tanrım, kendisini bir şey sanıyordu. Sid zoom'lu mercekle izlerken ona her hareketiyle poz vermekteydi sanki. Pencere yüzünden vücudunun tamamını görememesine karşın siyah iç çamaşırlarının içindeki kalçalarının kıvrımlarını ve göğüslerinin dolgunluğunu seçebiliyordu. Sonra göğüsleri ten rengini aldı ve kız sütyenini yere attı. Tam kilodunu çıplak bacaklarından aşağıya indiriyordu ki makineden çıkan ses Sid'e Tri-X makarasının bittiğini bildirdi. "Şimdi elimdesin işte," diye fısıldadı Sid ve kamerayı göğsüne bastırdı.

Kız pencerenin önünden ayrılınca Sid perdelerini kapadı ve ışığı açtı. Filmleri hemen banyo etmek istiyordu, ama içindeki beklenti kendisini uykulu, genel bir şekilde öylesine güçlü hissetmesine yol açtı ki sabaha, daha uyanık olacağı zamana dek beklemeye karar verdi. Yatakta Pretty Hot'daki seks büyüsüyle ilgili makaleyi okudu ve kafasında bir fikir şekillenmeye başlarken uykuya daldı.

Geç vakte dek uyudu. Sabahleyin Tri-X negatiflerini bırakıp aceleyle stüdyoya gitmek zorunda kaldı. Altındaki kaldırımların üstünde sis usulca kayıyordu ve araçlar griliğin içinde monotonca homurdanarak ilerliyordu. Şehrin dış kesimindeki ucuz yan sokağa saparken Sid insanların kendisini siste fark etmelerinin daha güç olduğunu düşündü; ama bu onu niye ilgilendirsindi ki?

Toby kapıyı Sid üç kere vurduktan sonra açtı ve halısız merdivenleri onun önünden çıktı. Toby ışıkları kurup yakmıştı bile, bu yüzden çift kişilik yataklı ve yapay deriyle kaplı kanapeli küçük oda her zamankinden de çıplak görünüyordu. Kanepede adaleli bir adam oturuyordu ve bir kadın yüzünü adamın dizlerinin arasına gömmüştü; kadının kısa eteği yukarı çekilmiş, siyah naylon çorapları da az çok indirilmişti.

Adam, kafasındaki dört köşe üniversite şapkası göz ardı edilirse, bir güreşçiye ya da fedaiye benziyordu. Sid içeri girince başını

kaldırıp ona baktı ve Sid kadını kıymet biçercesine süzerken adamın iri, nazik, kırmızı suratında bir uyarı iması belirdi. Kadın Sid'in hoşlanacağı tiplerden değildi; fazla tombuldu ve benekli kalçaları da fazla sarkıktı. Sıkılmış görünüyordu - ondan görür görmez hoşlanmayan Sid'e bakınca bu ifadesi daha da yoğunlaştı.

"Bu Sid, şipşakçımız," dedi Toby. "Sid, arkadaşlar her iki öykü için de modellik yapacaklar."

"Sorun yok dostum," dedi adam ve kadın homurdandı.

Sid vizörden baktı, sonra kadının kilodunu düzeltmek için uzandı; ama henüz dokunamadan adam bileğini kavradı. "Çek elini. Ben yaparım. O benim karım.

"Haydi ama çocuklar," diye mızmızlandı kadın. "Kıçım dondu."

Isınması uzun sürmeyecek, diye düşündü Sid ve penisinin beklenmedik bir şekilde kımıldandığını hissetti. Ama adam kadına vurmadı, bir dizi film pozu veriyormuşçasına, sanki vuruyormuş gibi elini kalçasının üstüne koyup öylece durdu yalnızca. Toby'nin giderlerini karşılayabildiği iki renkli çekimde adam kızın kalçasını ovup kızarttı.

"Sorun yok, değil mi Sid?" diye sordu Toby huzursuzca. "Aşk Kölesi'ni yarın çeksek çok iyi olur."

"Bizim için iyi olmaz," dedi kadın, ayağa kalkarken homurdanarak. "Bizim de hayatlarımız var, biliyorsun."

"Gelecek hafta bugün olabilir," dedi kocası.

"Sanırım öykülere uyuyorlar," dedi Hale Sid'e, adamla kadın gittikten sonra. "Daha genç modellerle de çalışıyorum, ama bu ikisi bu tarz şeyler için yeterli. Bunu isteyen sapıkların umurunda değil."

Sid onun fikrine katılmanın en iyisi olduğunu düşündü, ama eve dönerken kızmaya başladı: o şişko orospu penisini nasıl uyandırabilmişti? Onun gibilerle çalışmak Sid'in şöhret basamaklarını tırmanması için gerekli olabilirdi, ama kadın Sid'e onun kadına duyduğundan daha fazla ihtiyaç duyuyordu. "Sana yeniden dokunacağım, ama sana dokunmayacağım, diye mırıldandı, sırıtarak. Oysa yolun karşı tarafındaki sarışın kız gibi biri - Sid'in Kamçılanan

Ve Boyun Eğen'de kullanmak üzere seçeceği model olurdu ve her şey rolden ibaret de olmazdı.

Bu penisini sertleştirdi. Ucu yeniden uykuya dalana dek birkaç dakika kıpırdamadan durması gerekti ve karanlık odasında kendisini bekleyen negatifleri düşünmek de işini kolaylaştırmadı. O kızı ellerinin arasında tutacaktı, ona istediği her şeyi yapabilecekti. Yürümenin güvenli olduğunu hissetmeden önce bu fikri kafasından atması gerekti.

Sisten sonra evin loş, tozlu koridoru bile bir berraklık vaadi gibi geldi. Karanlık odada sarışın kızın görüntüsünün banyo sıvısında belirmesini izlerken kendisine ve stüdyodaki çalışmaya ilişkin bir tatminsizliğin sisinin üstünden kalktığını hissetti. Fotoğraflar temiz geldi ve bir an kızın gövdesinin niçin çok fazla büyütülmüş bir gazete fotoğrafı gibi noktalardan oluştuğunu anlayamadı. Buna banyo penceresini kaplayan kirağı yol açmıştı elbette.

Kızın onun dairesinde bulunması ve bunu bilmemesi onu heyecanlandırdı, ama yeterince değil. Belki de kızın kendi evinde olmasına ihtiyacı vardı; böylece onun avcunda olduğunu bilmeyişini izleyebilirdi. Bir hamburger eti paketini açtı ve kendisine yemek pişirdi. Harcadığı çaba sinirini bozdu, yemek yemek de öyle: çiğne, çiğne, çiğne. Televizyonu açtı ve küçük resimler onun için dans etti, kâhin kafalar konuştu. Kızın penceresinin banyo edilmemiş çerçevesine bakıp durdu.

Kız eve geldiğinde sis çiseleyen yağmur damlacıklarıyla delinmeye başlamıştı. Işığı açar açmaz giysilerini çıkarmaya başladı, ama paltosunu çıkardıktan sonra perdeyi kapadı. Onu görmüş müydü? Onun soyunuşunu hayal etmek zorunda kaldığı için hüsrana uğramasından zevk mi alıyordu? Ama o kızı çıplak olarak elde etmişti bile. Fotoğrafları masanın üstüne yaydı ve sonra seks büyüsü üzerine yazılmış makaleyi bulmak için sendeleyerek yatak odasına seğirtti.

Fotoğraflar kendi başlarına yalnızca karton parçalarıydılar, ama makale ne demişti? Toby Hale kütüphanede geçirdiği bir öğle

sonrasından sonra suretlere ilişkin bulabildiği tüm fikirleri yazıya dökmüştü. Katolik kilisesi bazen şeytan çıkarmak için şeytanın bir suretini yapıp onu yakıyordu... İllionis'de biri adamın tekini fotoğrafının üstüne yağmur damlaları düşürerek öldürmüştü... İşte buradaydı, Toby'nin Sid'in adını hiç duymadığı bir üniversiteden mezun olan bir adamın yazdığı, büyüyle ilgili bir kitaptan yaptığı alıntılar. En iyi büyüler sizin icat ettiklerinizdir. Gizli ruhunuza en yakın olan sözcükleri bulun. Hayal gücünüzü odaklayın, psişik enerjinizi dışarı vermek üzere yoğunlaştırın. Arzularınızı en iyi ifade eden sözcükleri ilahi şeklinde söyleyin. Toby kişinin bunu partneriyle nasıl yapacağından bahsediyordu, ama Sid'e daha iyi bir fikir vermişti. Aceleyle pencereye gitti, bu arada kararsız penisi tarafından biraz engellendi ve perdeleri sıkıca kapadı.

Masaya geri dönerken kendisini huzursuz hissediyordu: heyecanlıydı, sinsiydi, gülünçtü, bunlardan hangisinin en ön planda olduğundan emin değildi. Bir de işe yararsa! Denemeden asla bilemezsin, diye düşündü; Pretty Hot'ın içindekiler sayfasındaki slogandı bu. İlk fotoğrafı kendine çekti. Kızın göğüsleri dantelli sütyenin içinde kabarıyor, siyah külodu yuvarlak kalçalarının üstünde geriliyordu. Keşke yüzünü görebilseydi. Boğazını temizledi ve neredeyse duyulmaz bir sesle mırıldandı: "Kilodunu çıkartacağım. Çıplak kıçına şaplaklar indireceğim."

Sözleri kulağına absürd geliyordu. Yaptığı şey absürdtü. Kendi sesini zor duyarken bunun işe yaramasını nasıl bekleyebilirdi? "Seninle işim bittiğinde," dedi daha yüksek sesle, "bir hafta oturamayacaksın."

Fazla sesli olmuştu! Sesini kimsenin duyamayacağını söyledi kendi kendine. Ama kendisi duyabiliyordu ve sesi bir budalanınkine benziyordu. Fotoğrafa bakarken kızın gülümsediğinden emindi. Kız onu yenmişti. Belki de fotoğrafları çekmesine izin vermesinin sebebi üzerinde kesinlikle hiçbir etkilerinin olmamasıydı. Ansızın çılgınca bir öfkeye kapıldı. "Şimdi yandın işte," diye haykırdı.

Gözleri yanıyordu. Fotoğraf titreşti ve kımıldıyormuş gibi görün-

dü. Kızın yüzünü ona doğru kaldırdığını düşündü. Bunu yapmışsa, sebebi korku olmalıydı. Penisi hevesle fermuarını zorluyordu. "Pekala bayan," diye haykırdı boğuk bir sesle. "O külot aşağı iniyor."

Kız ansızın sarsıldı; Sid onun ensesindeki elin baskısına karşı koyamayarak gönülsüzce eğildiğini hayal edebiliyordu. Sonra yaşlar Sid'in gözlerine hücum etmeye çalışırken fotoğraf bulanıklaştı, ama onu her zamankinden net görebiliyordu. Tanrım, bu yaşlar onun gözlerinde olmalıydı. "Pekala," diye haykırdı, "istediğin şeyi alacaksın."

Kızın çıplak kolunu kavradı. Kız korkuyla parlayan gözlerle, başını sessizce sallayarak geri çekilmeye çalıştı. Bir an sonra kızın bacaklarını kendisininkilerin arasına sıkıştırmış ve onu dizinin üstüne yatırmış, sol kolunu üstten beline dolamıştı. Uzun sarı saçları yere değiyor, yüzünü örtüyordu. Külodun lastiğini tutup yavaşça aşağı indirdi, o yuvarlak, kaymak gibi kalçaları açığa çıkararak. Kız çırpınmaya başlayınca onu kolları ve bacaklarıyla iyice sıkıştırdı. "Bakalım bu nasıl gelecek sana," dedi ve ona sert bir şaplak indirdi.

Çıkan sesi duydu. Bir an için duyduğundan emindi. Yanan gözleriyle boş dairesini taradı. Neredeyse gidip perdenin arasından onun penceresine bakacaktı, ama bunun yerine fotoğrafa baktı. "Ah, hayır, bayan, benden kurtulamazsın," diye mırıldandı ve gözlerini kaparken kızın huzursuzca kımıldandığını gördü.

Ona sistematik bir şekilde şaplaklar indirmeye başladı: bir sağ kalçaya, bir sol kalçaya. Bir düzine şaplaktan sonra kızın kıçı pembeleşmeye, Sid'e de ateş basmaya başladı - yüzüne, penisine, avcuna. Kızın sıcak bacaklarının kendisininkilerin arasında kıvrandığını hissedebiliyordu. "Bu hoşuna gidiyor, değil mi? Bakalım ne kadar hoşuna gidiyormuş."

İki şaplak sola, iki şaplak sağa. Birer düzineden sonra aynı noktaya beş tane, diğer noktaya da beş tane. Kız kıçı kıpkırmızı olmaya başlarken onu elleriyle örtmeye çabaladı, Ama Sid sol eliyle iki bileğini de kavradı ve onları zorla kıçının yukarısındaki gamzenin üstüne koyduktan sonra ciddi olarak işe koyuldu: on tane sol kal-

çaya, on tane de ikizine... Kız saçlarının altında hıçkırıyor, kıçını çaresizce oynatıyordu. Sid'in odası yok olmuştu. Sid'den ve kurbanından başka hiçbir şey yoktu, Sid uzun ve tiz çığlıklarla, beklenmedik ve şiddetli bir şekilde boşalana dek.

Ertesi gün kızı görmedi. Tatminkâr bir uykudan uyandığında kız gitmişti ve Sid onun evine geri döndüğünü fark ettiğinde perdelerini çoktan çekmişti bile. Onu kendi istediği şekilde görmesini kolaylaştınyordu. Daha sonraki günlerde bunun beklentisi içinde olması kendisini gizli bir şekilde güçlü hissetmesini sağladı, Aşk Kölesi fotoğraf çekimini onaylaması için Toby Hale'i aradığında Hale'in kendisine bulunduğu öneri de öyle. "Üç numara için öykü eksiğimiz var," dedi Toby. "Herhalde elinde iyi ve güçlü bir şeyler yoktur?"

"Olabilir," dedi Sid ona.

Yazmaya başlayana dek bunun ne kadar sürükleyici olabileceğini tam anlamıyla kavrayamadı. Kızın üstünde yalnızca onun hakkında yazmakla değil, aynı zamanda onu dergi okuyucularına sunmakla da hakimiyet kuruyordu. Onu genç kızların okuduğu bir yatılı okuldaki yeni bir öğrenci yaptı. "Sen disiplinli olmayı öğrenmek için burdasın. Benim adım Bay Sidney, bunu sakın unutma." Dizlerine kadar çıkan çoraplar ve her eğilişinde hiç değişmeyen külodunu sergileyen kısa bir etek giyecekti. "Dizlerimin üstüne yat, genç bayan. Sana bi imlâ dersi vericem.""Lütfen lütfen külodumu indirmeyin, iyi bi kız olucam." "Bana Bay Sidney diye hitap etmedin, bu yüzden iki düzine sopayı daha hak ettin..." Kullandığı sözcüklerin kilit altındaki gizli bir yönünü, varlığından şüphelenmediği ve kendisini bir tür güce ulaştıran bir gerçeğin özünü açığa çıkardığını hissetti. Seks büyüsünden bahsederken bunu mu kastediyorlardı? Öyküyü tadını çıkara çıkara, yavaş yavaş yazmak bir haftasının gecelerini aldı ve görünüşe bakılırsa o hafta kızı görmemekten de rahatsızlık duymadı; bu onu yazarken görmesine yardımcı oldu. Her gece uykuya dalarken onun hıçkırarak, kıçını oğuşturarak yatağında uzandığını hayal etti.

Öykü bittikten sonra onunla otobüste karşılaştı.

Elinde bir torba dolusu filmle şehirden dönüyordu. Kız o tam alt kattaki koltuklardan birine otururken otobüsü yakaladı. Otobüse binerken onu gördü ve hemen başını çevirdi. Boş koltuklar olmasına karşın basamakların yanındaki tutunma direğine tutunarak ayakta durdu.

Sid sisin içinde sarsılarak ilerleyen otobüsün hareketleriyle sallanan uzun paltosunun altındaki, bir şeklini belli edip bir belirsizleşen kızının kıvrımlarına baktı. Niye oturmuyordu?

İçgüdüsel bir hareketle, onunla gizlice geçirdiği gecelerin verdiği cesaretle, öne eğilerek koluna dokundu. "Oturmak ister misin tatlım?"

Kız aşağı, ona baktı ve Sid geri çekildi. Gözleri tiksintiyle parlıyordu. ama buna karşın tuzağa düşmüş gibi bir hali vardı. Başını bir kez salladı (dudaklarını öyle sıkmıştı ki solgunlaşmışlardı), sonra da ona sırtını döndü. Bu gece yüzünü ona dönmesini sağlayacaktı, Tanrı şahidiydi ki bunu yapacaktı. Yolculuğun geri kalanında ellerinin üstünde oturmak zorunda kaldı, ama otobüsten evine dek kızı takip etti.

"Beni bununla bağlayamazsın, dedi kadın. "Bileklerimi keser. Ya pijama lastiği kullanırsın ya da hiçbir şey, ayrıca ucuz bir lastik de olmasın."

"Sid, bir lastik alabilir misin acaba?" dedi Toby Hale, yılan derisi cüzdanını çıkararak. "Ben burada kalıp sahneyi tartışacağım.

Kaşlarında ter vardı. Kadın terlemesine yol açıyordu, çünkü Toby'nin karısı sapıkça şeyler yapmaya yanaşmayacağından ellerindeki öykü için kullanabilecekleri tek kadın model oydu. Sid aceleyle mağazalara doğru ilerlerken sisi tekmeledi. O şişko fahişenin dudaklarını kendisi üzerinde kullanmasına izin versin yeterdi.

Kocası kadının el ve ayak bileklerini yatağın demirlerine bağladı. Onu çözdü, ters çevirdi ve tekrar bağladı. Onu çözdü ve el ve ayak bileklerini arkasından bir araya getirerek bağlayıp penisini su-

ratına uzattı. Sid kadının fotoğraflarını çekip durdu, Toby'nin onlardan ne kadar ileri gitmelerini istediğini merak ederek, sonra da biten filmini değiştirmesi gerekti. "Elini çabuk tut piç kurusu," dedi kadın ona. "Farkında mısın bilmiyorum ama çok rahatsız bir durumdayım."

Sid kendine hakim olamadı. "Eğer iş hoşuna gitmiyorsa başka birini bulabiliriz."

"Ya, öyle mi?" Kadın yaylanıp suratını onunkine doğru kaldırdı, sonra yatağın kenarından yere düştü, sallanan memeleri göğsüne çarparak, birkaç kasık tüyü mor külodunun arasından pusuya yatmış bir örümceğin bacakları gibi fırlayarak. "Başka birini bul o zaman kahrolası," diye haykırdı.

Sid özür niteliğinde bir şeyler mırıldanırken Toby kadını ve kocasını sakinleştirmek zorunda kaldı. Sid o gece buğulanmış fotoğrafı önüne koydu ve öyküsünü ilahi şeklinde okudu, kız merhamet dilenene dek. Artık Toby'nin öyküye ilişkin şüpheleri bulunması umurunda değildi, gerçi bunlara neyin yol açtığını da anlayabilmiş değildi ya. Sid öykü için modellik yapacak o kız gibi birini bulabilseydi... Onunla o akşamlık işinin bitmiş olmasına karşın, Toby'nin modellerine özür dilemek zorunda kalması içine oturmuştu. Ertesi gün Enid Stone'un resimlerini çekeceğine memnundu. Belki de artık ilerlemeyi düşünmesinin zamanı gelmişti.

Kızı tekrar gördüğünde Enid Stone'un basın toplantısına gidiyordu. O binasından çıkarken kız her nerede çalışıyorsa ordan çıkmış evine geliyordu ve yolun Sid'in bulunduğu tarafındaydı. Ön kapının çarparak kapanması irkilip koşarak karşı tarafa geçmesine yol açtı, ama bir sokak lambası Sid'e yüzünü sergilemeden önce değil. Çökmüş gözlerinin çevresinde koyu halkalar vardı, ağzı titriyordu; uzun sarı saçları sis tarafından donuklaştırılmış gibiydi. Çarpık çarpık yürüyordu, sanki yürümek ona acı veriyormuşçasına.

Adet görüyor olmalı, diye karar verdi Sid, bu düşünce karşısında irkilerek. Kitap evine giderken kızın görüntüsünü geride bırak-

manın sisi geride bırakmak kadar zor olduğunu fark etti ve kendi kendisine bunun kendisiyle ilgili bir şey olmadığını söyleyip durmak zorunda kaldı. Kitap evinin vitrini Enid Stone'un tel dayanaklarla dik tutulan kitaplarıyla doluydu. Belki günün birinde bir vitrinde bir Sid Pym sergisi de görürdü.

Enid Stone'un böylesine ufak tefek olduğunu tahmin etmiyordu. Yüzüncü doğum günü partisine sabırsızca katlanan çökmüş, huysuz bir nineye benziyordu. Kitap evinin üst katındaki kalın halıyla kaplı bir odanın ucundaki bir koltukta oturmuş, çevresine dizilmiş sade sandalyeler üstündeki muhabirlerin sorularını yanıtlıyordu. "Üstüme gelmeyin," diyordu. "Kızların da nefes alması gerekir, biliyorsunuz."

Sid duvara bir sınıfın önündeki suçlular gibi dizilmiş duran fotoğrafçıların arasına katıldı. Muhabirler yayıncılardan bir adamın işaretiyle konuşmaya başlayınca Enid Stone sorularını sert bir sesle yanıtladı, hızla hareket eden kafası, bir kuşunki gibi parlayan gözleriyle. "Bu kadarı yeter," dedi ansızın. "Bu kıza sesini dinlendirmesi için bir fırsat verin. Kim güzelleştirecek beni?"

Bunu fotoğrafçılara söylediği anlaşılıyordu, çünkü yayınevi adamı fotoğrafçılara yaklaşmalarını işaret etti. Muhabirler sandalyelerini iki yana çekiyorlardı ki Enid Stone fotoğrafçıları durdurmak için kemikli elini kaldırdı. "O pis resimlere çeken adam nerede? Girmesine izin verdiniz mi?"

Bir sürü muhabir ve fotoğrafçı dönüp ona baktığında bile Sid kendisinin kastedildiğine inanamadı. "Bay Çamur bu mu? Ona kapıyı gösterin," diye emretti. "O gidene dek fotoğraf çekmek yok."

Fotoğrafçılar sıralarını bozmadan bir adım öne çıkıp Sid'in önünü kapadılar. Yüzü ve kulakları yumruk yemişçesine zonklayarak onların sırtına bakarken, yayınevi adamı kolunu tuttu. "Bayan Stone sizi istemiyorsa korkarım gitmenizi rica etmek zorundayım."

Sid lüks halı yüzünden ayak seslerini duyamayarak bitkinlikle aşağı indi. Sanki tam olarak orada değilmiş gibi hissediyordu kendini. Dışarıda sis öyle yoğundu ki otobüsler durmuşlardı. Sis göz-

lerine, zihnine doluyordu. Ne kadar hızlı yürürse yürüsün, ardında bıraktığı kadarı hep önünde durup kendisini bekliyordu. Sisin pasifliği çılgınca bir öfkeye kapılmasına yol açtı. Bir şeyleri alt ettiğini hissetmek istiyordu ve, Tanrı aşkına, eve gider gitmez bunu yapacaktı.

Toby Hale için yazdığı öykünün kopyasını kapıp masanın üstüne fırlattı. Fotoğrafı yatağın yanında buldu ve önünde duran bir tuzluğa dayadı. Fotoğraf fazla ellenmekten dolayı soluklaşmıştı, ama şimdi yeni bir kopya banyo edecek kadar sabrı yoktu. "Benim adım Bay Sidney, bunu sakın unutma," diye bildirdi fotoğrafa.

Tepki yoktu. Penisi o parmak izleriyle kaplı, parlak karton parçası kadar hareketsizdi. Kitabevinde olanlar onu fazla kızdırmıştı, o kadar. Tek yapması gereken rahatlayıp hayal gücünün ipleri eline almasına izin vermekti. "Sen disiplinli olmayı öğrenmek için burdasın," dedi usulca ve yavaşça.

Noktalardan oluşan figür kımıldamaya başlar gibi oldu, ama bu yalnızca Sid'in görüşü yüzündendi; gözleri yanmaya başlamıştı. Önündeki figürün değiştiğini hayal etti ve ansızın onu sokak lambasının altındaki haliyle görmekten korkmaya başladı. Bu anı onu rahatsız etmişti, ama bunu şimdi niye düşünsündü ki? Kızın kendisine nasıl göründüğünü kontrol edebilmeliydi. Belki de kontrolü kaybetmenin öfkesi kendisine onu ele geçirme gücünü verecekti. "Benim adım Bay Sidney," diye yineledi ve beyninde alaycı bir yankı işitti.

Gözleri acıyordu, oysa acıyanın kızın kıçı olması gerekiyordu. Gözlerini kapadı ve kızın havada salınarak çaresizce kendisine doğru geldiğini gördü. "Senin için neyin iyi olduğunu biliyorsan buraya gel," dedi çabucak ve sonra onu yakalamanın yolunu bildiğini düşündü. "Lütfen," dedi panik yüklü, tiz bir sesle, "lütfen canımı acıtma."

İşe yaradı. Kız bir anda kucağında uzanmaya başladı. "Benim adım ne?" diye sordu ve sesini bir cırlama denebilecek kadar tizleştirdi. "Bay Sidney," dedi.

"Bay Sidney, efendim," diye haykırdı ve ona sert bir şaplak indirdi. Tam bunu yaptığında kızın çıkarmasını isteyeceği türden tiz bir ses çıkarmaya hazırlanıyordu ki kızın bu sesi çıkardığını işitti - ses hafifti, sokağın karşısından geliyordu.

Bir düşten uyanmışçasına, gözlerini kırpıştırarak perdelere baktı. Bu ses kızdan gelmiş olamazdı, gelmişse bile dikkatini dağıtıyordu. Gözlerini kapayıp sol eliyle perdeleri kavradı, sanki bu kızın görüntüsünü yakalamasına yardımcı olacakmışçasına. "Benim adım ne?" diye bağırdı ve ona tekrar vurdu. Bu kez sisi delip geçen haykırış konusunda yanılmasına imkan yoktu.

Sid pencereye koşarken sandalyesini devirdi. Perdeleri açtığında sisle kaplı boş sokaktan başka bir şey göremedi. Kızı en son gördüğü ışıklı kaldırım çemberi boş ve çıplaktı. Sise bakıp sisin kendisine göründüğünden de yakın olduğunu düşünürken bir kapının çarptığını işitti. Bu yolun karşısındaki binanın kapısıydı. Bir an sonra kız sisin kenarında belirdi. Yukarıya, Sid'e baktı ve sonra parka doğru koşmaya başladı.

Sanki onun hayalini bırakarak ve pencereye giderek kızı serbest kılmıştı. Gizli gücünün boyutlarını kavramanın eşiğinde olduğunu hissediyordu. Ya bu seks büyüsü gerçekten işe yarıyorsa? Ya kızın fantezilerinin hiç olmazsa bir kısmını yaşamasını sağlamışsa? Ona fiziksel olarak ulaştığına inanamazdı, ama kızın düşüncelerinin kendi fantezileri tarafından işgal edilmiş olduğunu görmesi nasıl bir şey olurdu? Gerçeği bilmeliydi, ne işine yarayacağını bilmese bile. Paltosunu kaptı ve aşağıya, sisin arasına indi.

Kaldırıma çıkınca durup nefesini tuttu. Kalp atışlarını, ördeklerin vaklamalarını, koşarak kendisinden uzaklaşan kızın topuk seslerini işitti. Sisin içinde ilerledi, kızın kendisini duymamasını sağlamaya çalışarak. Kitabevinin poz veren figürlerle ve onların kurbanlarıyla dolu vitrininin önünden geçti. İlerisinde sis bir an için dağıldı ve kız sanki çevresini saran bakışını hissetmişçesine dönüp baktı. Kitabevi vitrininin floresan lambası tarafından çiğ bir şekilde aydınlatılan Sid'i gördü ve hemen dönüp canını kurtarmak için kaç-

maya başladı.

"Kaçma," diye seslendi Sid. "Canını yakmayacağım. Sadece seninle konuşmak istiyorum." Zihninde pusuya yatan diğer düşünceler yalnızca sözcüklerden ibarettiler elbette. Kızın konuşmasını hiç işitmemiş olduğunu fark etti. Bu durumda fantezilerinde kimin hıçkırışlarını duymuştu? Şimdi bunları merak etmenin sırası değildi. Kız sisin içinde gözden kaybolmuştu, ama ayak seslerindeki değişim Sid'e nereye sığındığını anlatıyordu: parka.

En yakın girişe, onun kullanmış olması gereken girişe koştu ve yola baktı. Bir sokak lambasının yoğun, anafor şeklinde hareket eden ışıkları parmaklıkların arasına yayılıyor ve sise saplanıyordu. Tadı buz gibi olan soluğunu tuttu ve kızın yolun çakılları üstünde koşmakta olduğunu işitti. "Er ya da geç tanışmak zorundayız tatlım," diye seslendi ve koşarak parka girdi.

Ağaçlar, sise dayanak olan o ıslak, siyah sütunlar donuk donuk parıldıyordu. Yolun her iki yanındaki çimenler Sid'in takip eder göründüğü karanlığın ağır ilerleyişi tarafından ezilmiş gibiydi. Bir ara bir çığlık ve yüksek bir suya çarpma sesi duydu - ilerisinde bir yerlerde bulunan göle bir kuş konmuştu herhalde. Yine durdu, ama tek işitebildiği sisle yüklü dallardan damlayan su damlacıklarının sesiydi.

"Sana canını yakmak istemediğimi söylemiştim," diye mırıldandı. "Durup beni beklesen iyi olur, yoksa - " Takip onu heyecanlandırmaya ve hayal kırıklığına uğratmaya ve kızdırmaya başlıyordu. Çakıl taşlı yoldan ayrılıp yanındaki çimenlerin üstünde yürüdü, kulak kabartarak. Sisin yüz metre kadar ötesinde katılaştığını ilk başta fark edemedi. O soluk, belirsiz tümseğin yolu gölün öbür tarafına ulaştıran bir köprü olduğunu epey geç anladı ve suyun içine girmekten son anda kurtuldu.

Su derin değildi, ama kız yüzünden ıslanabileceği düşüncesi büyük bir öfkeye kapılmasına yol açtı. Ateş saçan, yanmaya başlayan gözlerle etrafına bakındı. "Seni görebiliyorum," diye fısıldadı, sanki sözcükler bunu gerçek kılacakmışçasına ve sonra bakışları

köprüden köprünün altındaki gölgelere yöneldi.

İlk başta ne gördüğünden emin değildi. Karanlık sularda banyo edilen, giderek netleşen ve inkâr edilemez kadar belirgin hale gelen bir resme bakıyordu sanki. Batmıştı ve şimdi yükseliyor, karşı tarafta, köprünün altında yüzüyordu. Gözleri açıktı, ama suya benziyorlardı. Kolları ve bacakları hafifçe salınıyordu, sarı saçları da öyle.

Sid titredi ve bakakaldı, başını çeviremeyerek. Atlamış mıydı, yoksa düşmüş müydü? Birkaç dakika önce duyduğu o su sesi kızın gölün sularına dalması sırasında çıkan sesti herhalde, ama kendisini kurtarmaya çalıştığını kanıtlayan bir ses duymamıştı. Düşerken başını bir yere çarpmış olmalıydı. Sid kendisini rahatlatmaya çalıştı; orada öylece yatıp boğulmayı dilemiş olamazdı, ama bunu yapmışsa bile kendisini kim suçlayabilirdi ki? Onu kızın dışında gören olmamıştı ve o da hiçbir suçlama yöneltemezdi artık, şimdi bu gözlere sahipken. Üstüne çöken bir dehşet ve suçluluk dalgası sendeleyerek gölün kıyısından uzaklaşmasına yol açtı.

Kaygan çimenler yüzünden birkaç kez düşme tehlikesi geçirdi. Yola vardığında çakıllar dişler gibi gıcırdadı, ama o yine de hayali olduğunu, bulanık gecenin insafına kaldığını, düşüncelerini kontrol edemediğini hissetti. Girişi soluk soluğa koşarak geçti, dairesine varıp güvencede olana dek yavaşlamamaya niyetli olarak; birileri görmeden önce fotoğrafları yok etmesi gerekiyordu. Ama sis ciğerlerinde toplanıyordu ve böğrüne bir sancı saplanmıştı. Kitabevinin önünde sendeleyerek durdu.

Floresan lambalarının ışıkları ona doğru uzanıyordu sanki. Yüzünün kırbaçlı kadınların arasından baktığını gördü. Onlar ya da başka herhangi biri neye yol açtığını gizlice hayal ettiğini bilseydi... Kalçaları kafasından kovmaya çalıştığı düşünceyle kasılıp gevşediler. Böğründeki ağrıdan kurtulup tekrar rahat nefes alabilmek için iki büklüm olup dizlerini tuttu ve işte o zaman yüzünün bağlanmış bir kurbanın yüzünün yerini aldığını gördü.

Paniğe kapılmak üzereydi; kendi kendisine geçirdiği felcin yal-

nızca sancı yüzünden olduğunu söyledi. Kurbanın fotoğrafını hareket ediyormuş, konumunu Sid'inkine uyduruyormuş gibi gösteren yalnızca sisti. "Lütfen, lütfen, dedi çılgınca, sesini yükselterek ve hemen sözlerini geri almaya çalıştı. Zihninde yankılanıyorlardı, susmuyorlardı. Daha derin bir yönünün kilidini açmak üzere olduklarını, onu ezecek bir gücü serbest bırakacaklarını hissetti.

Bunu istemiyordu, bu kendisine ilişkin bildiği her şeye aykırıydı. "Benim adım -" diye söze başladı, ama yalvaran düşüncelerinin sesi kendi sesinden daha yüksekti, neredeyse kulaklarını dolduran keskin hışırtı kadar yüksekti. Çaresizce öne doğru düşüyordu, kendi içine ya da vitrinin içine, kadınlar ve acı nerede bekliyorsa oraya. Bir an için görüntülerin dergi kapaklarından başka bir şey olmadıkları bilgisine tutunmayı başardı ve sonra onların bundan çok, çok daha fazlası olduklarını tamamen kavradı. Onlar, ötelerinde beklemekte olan şeyin örtmeceleriydiler.

Çeviren: Dost Körpe

Kalinikhta

Yanıma baktım kimseler yok. Az önce çevrem insanla doluydu. Köpekler havlıyor, ağaçlar hışırdıyordu. Bir ırmak akıyordu kulağımın dibinden. Ağaçlar suları yıkıyordu. Hayvanlar insanları öpüyordu. Köpekler konuşuyor, insanlar havlıyordu. Gökyüzü sarıydı. Birisi:

"Canımsın, diyordu, canımsın, ağacımsın, ırmağımsın; denizim benim." Ötekisi bir insan kokusu içinde sıcaktı. Cevap vermiyordu. Elinin üstündeki mavi damarlar bir dostluk denizine akıyordu. Saçları kara, gözleri kara, kaşları kara, kara günler, kara hikâyeler doluydu. Dudaklarında şimden sonra söylenecek kız oğlan kız türkülerin boyu vardı.

Sandalım içindeki güneşten, gökyüzündeki tozdan, ağacın kırmızısından mı ay doğuyordu. Bir dudağım yerde, öteki dudağım kuyruğunda ateş gibi gidip geliyordu içimden.

"Seni damarımda bileğimde atıyorum."

Yıldızlar asılmıştı ağaçlara. Soğuk kandil kandil sarkıyordu. Yanımda dostların en koyusu, kadehimde sakız rakısı, dilim kekeme, elimde olta, oltanın elinde zoka, sandalda Barba Stanco, küpeştede Sivriada, yıldızlar bağrımda; dümendeyim. Motor hışır hışır hışırdıyor. Köpek sesleri geliyor dostçasına. Ağaçlar yıldızları, ağaçlar tepeleri, köpek sesleri sabahları getiriyor. Bir balık kokusu içiyorum. Bir Rum evinden midye tavası, bıyıklarımın içinden anason kokusu geliyor.

"Canımsın" diyorum kime.

Kahva fincanına düşen sabah yıldızını kokluyorum. Mis gibi kahve kokuyor. Kocayemişlerinin çiçeği pare pare. Karabaşları avuçlarımda eziyorum. Dilime arılar konuyor, gözümü arılar soku-

yor, güneş batıyor, bir karabatak düşünüyor. Martının biri boşlukta bir direğe konuyor. Çakıla sulardan elbiseler giymiş, hava renginde askerler çıkıyor. Çakılda ayak sesleri duyuyorum. O, Aspasya'dır o. O Aspasya'dır. Yaseminli Aspasya, kâfur kokulu Aspasya, Paskalya çiçeği sarısında Aspasya, dilinde kıvılcım, dilinde yılan, dilinde aynalar ve çeşmeler.

"Canımsın, diyorum, canımsın."

Yani, Yani be! Hey Yani! Kara Yani! Hey Beykozlu laternacı Panayot'un torunu kara gözlü dostum Yani! Söyle Rumca Karabiberim şarkısını. Aspasya duysun. O türkücü İbrahim benim... Bırak İbrahim'i ve zenginliği Karabiberim.

Dostluk çayırının bu kuzuları kimin? Sizin mi? Kuzular mı? Kuzular meler mi? Yani, söyle Karabiberim şarkısını.

Şimdi Atina'da Omonya Meydanı'nda akşam oluyor. Atina kahvelerinin teraslarında bir anüçvezle bir yeşil zeytin ve bir kadeh mastika duruyor kimin önünde? Kimin önünde olursa olsun. Pire'den denizanası kokusu geliyor. Akropol'den Sokrates iniyor. Sen Yanaki! Dostların en koyusu! Arkadaşların içinde ölümden önce en sonuncusu! Atina sokaklarından geçerken yıldızlara bak. Yıldızlar seni sandallara, kayıklara, vapurlara ve adalara götürecek. Dünyanın bütün adalarını gezeceksin. Dünyanın bütün sandallarına bineceksin. Elinde naylondan 35'lik bir oltayla deniz diplerinden balık sanıp fosforlar, yakamozlar, pırıltılar yakalayacaksın. Balığa boşver! Düşün Yanakimu beni. Bin bir yıldızın sırtına. Adaların içinde bir Burgaz Adası vardır. Bir sandal vardır, tam Kaloyeros'la Laendros'u gözüktüğü nişanda. İşte o benim. Ben, sandallar içinde bir sandal, denizler içinde bir deniz, insanlar içinde bir insan.

Yani! Omonya meydanında akşam oluyor. Gökyüzünden sandallarla şarkılar geçiyor. Arabalarda ışıklar kayıyor, bir at kişnemesi duydun mu? Bir fayton geçti mi delicesine aklından... ve Omonya kahvelerinin camından? Bil ki ben Taksim Meydanı'nda âbidenin önündeki çayırın kısa parmaklıklı demirlerine oturmuş seni düşünüyorum. Seni düşünüyorum. Seni düşünüyorum Yanaki. Gece

oldu. Karlar sönmek üzere. Işıklı ilânlar sönüyor. Otlar kararıyor. Bir tavernadan üç gitar sesi geliyor. Mavrodafni kaldırımlarda kırılıyor. Sen oteline kadar yürümeyi düşünme; Atina ile Pire arasındaki metro çoktan işlemiyorsa işlemesin, hava güzel, yürürsün. Martılar Sivriada'da ayın ışığında dönüp duruyorlar. Barba Vasili paltosuna girdi uyudu. Ben seni düşünüyorum Yanaki. Sonra Aspasya'nın söylediği Kefalonya havasından çıkan rüzgâr Sivriada'nın denizini ürpertiyor. Yanaki, Omonya Meydanı'nda ışıklar sönüyor. Kahve kapanmak üzere. Yeşil zeytini ye. Şu düzü yuvarla. İşittin mi Pire'den gelen vapur düdüğünü? Ben Galata Köprüsü'ndeyim o dakka. Bir Hollanda şilebi Okmeydanı'nda dolaşan mapusane kaçağına sesleniyor acı acı. Üsküdar İskelesi'ne iniyorum. Parmaklığa dayanıyorum. Sen yeşil zeytini neden yemedin? Omonya Meydanı'ndaki Ekselsiyor kahvesinin garsonu:

"Kalinikhta Kiryos" diyor bana. Benden de bir Kalinikhta sana. Panco!"

Lyon'da Düğün

On iki Kasım 1793'de Barrère, ayrılıkçılık yaptığı için bir saldırı sonucu ele geçirilen Lyon'a ilişkin olarak Fransız Ulusal Meclisi'ne öldürücü bir önerge verdi. Önerge şu vurucu sözlerle sona eriyordu: "Lyon özgürlüğe karşı savaşmıştır, Lyon artık yoktur." Önerge sahibi, isyancı kentin yapılarının yerle bir edilmesini, anıtlarının yıkılmasını, adının bile değiştirilmesini istiyordu. Meclis, Fransa'nın ikinci büyük kentinin tamamıyla yok edilmesini kabul etme konusunda sekiz gün çekimserlik gösterdi; halk temsilcisi Couthon, Robespierre'in gizli onayına güvenerek, bu acımasız buyrultunun imzalanmasından sonra bile uygulamada gevşek davrandı. Biçimselliği yerine getirmek için büyük tantana ile halkı Bellecourt Alanına topladı, yıkılması kararlaştırılan yapılara gümüş çekiç ile simgesel bir vuruş yaptı, ama güzel yapı duvarlarına kazmalar çekimserlikle indirildi, giyotin de boğuk iniltili düşüşleriyle pek az kullanıldı. Bu beklenmedik yumuşamadan rahat soluk alan, iç savaşan ve aylarca süren kuşatmanın etkisiyle korkunç bir kargaşaya uğrayan kent, yeniden kendine gelmeye başladığı sırada, insancıl bir çekingenlik gösteren halk temsilcisi, ansızın görevinden alındı ve yerine Ville Affranchie'de -bundan böyle cumhuriyetin kararnamelerinde Lyon'a bu ad veriliyordu- Collot d'Herbois ile Fouché, halk temsilciliği kemerini kuşandılar. Ürkütme amacı güttüğü sanılan kararname çok kısa sürede korkunç bir gerçek haline geldi. Yeni halk temsilcileri, meclise verdikleri ilk raporda, yurtseverliklerini kanıtlamak ve kendilerinden önceki temsilcinin yumuşaklığına karşı kuşku uyandırmak için sabırsızlık göstererek, "Burada bugüne kadar hiçbir şey yapılmamıştır," diye bildirdiler ve derhal korkunç idamlara başladılar. Sonradan Toranto Dükü ve tüm yasal ilkelerin savunu-

cusu olan Fouché 'mitrailleur de Lyon'[1], bu adamların anımsanmasını pek istemiyordu.

Artık yavaş işleyen kazmaların yerine barut bombaları en güzel yapılara arka arkaya yıkıyor, 'güvensiz ve yetersiz' giyotin yerine toplu yaylım ateşlerle ve toplarla, yüzlerce mahkûmun işi bir vuruşta bitiriliyordu. Her gün gelen yeni sert kararnamelerle keskinleşen adalet, koskoca insan demetlerini her gün büyük bir hızla tırpan gibi biçiyor, yavaş yürüyen tabutlara ve mezar kazma işini artık ölüleri hemen alıp götüren Rhône Irmağı görüyor, sanıkların çokluğu karşısında bunları alacak hapishane bulunamıyordu. Bu yüzden kamusal yapıların, okulların ve manastırların bodrumları mahkûmların barınağı oluyor, ancak bu çok kısa süre için uygulanıyordu, çünkü tırpan birden gene işliyordu. Bir yerin samanı aynı bedeni tek bir geceden fazla ısıtmıyordu.

Bu kanlı ayın buz gibi soğuk bir gününde, bir grup hükümlü, böyle çok kısa süren bir birliktelik için hükümet binasının bodrumlarına doldurulduldular. Öğleyin onları teker teker komiserlerin karşısına çıkarmışlar ve hızlı bir soru-yanıt oyunu ile yazgılarını çizmişlerdi; şimdi altmış dört kadın ve erkek hükümlü, basık tavanlı, şarap fıçısı ve çürük kokan, ön bölümde zayıf bir ocak ateşinin ısıtmaktan çok hafifçe renklendirdiği karanlık bir yerde, karmakarışık durumda oturuyorlardı. Çoğu uyuşuk halde ot çuvallarının üstüne kendini bırakmış, geri kalanı da kendilerine bırakılan tek bir tahta masada, kıpırdayan mum ışığı altında aceleyle veda mektupları yazıyordu. Ne de olsa yaşamlarının, soğuk odadaki mavimsi titrek mumdan daha önce sona ereceğini biliyorlardı. Hiçbiri fısıltıdan öte bir ses çıkarmıyordu. O anda caddeden donuk sessizliğin içine doğru, bombaların boğuk gürültüsü ve hemen ardından da yapıların çatırtıları geldi. Ama olayların gümbürtülü hızı, sınavdan geçenlerin tüm duygu ve açık düşünme yeteneğini alıp götürmüştü; çoğu karanlıkta, mezarları gözleri önünde canlanıyormuş gibi,

1) Lyon makineli tüfekçisi (Çev.)

hareketsiz ve sessiz, herhangi bir beklentileri olmadan, canlılara karşı hiçbir ilgi belirtisi göstermeden oldukları yerde kaldılar.

Derken, akşamın yedisine doğru kapıya ansızın güçlü ve sert bir tekme vuruldu; dipçik sesleri duyuldu; paslı kapı sürgüsü gıcırdadı. Herkes elinde olmadan korku ile yerinden hopladı: Genellikle bağışlanan bir gecelik uzatma gibi acıklı bir alışkanlığın tersine, hesapları hemen şimdi mi görülecekti? Aralanan kapının bıraktığı soğuk hava akımında mumun mavi alevi, mumdan gövdesini bırakıp kaçmak istiyormuş gibi sıçradı ve onunla birlikte bilinmeyen bir kişiye karşı korku uyandı. Ancak birden kabaran korku hemen yatıştı; zindancıbaşının getirdiği, yeni bir hükümlü grubundan başka bir şey değildi. Sayıları yirmi kadardı; zindancı onları hiçbir şey söylemeden, ağzına kadar dolu bodrumda ayrı bir yer göstermeden merdivenden aşağı indirdi. Sonra ağır demir kapı iniltiyle gene kapandı.

Hükümlüler yeni gelenlere soğuk soğuk baktılar. Çünkü her yere acele uyum sağlamak ve kısa süreli bir yerde bile olsa, kendinin olan bir evdeymiş gibi duygu taşımak, insan doğasına özgü bir garipliktir. Daha önce gelenler de, nemli ve küflü bodrumu, kokmuş ot çuvalını, ateşin çevresindeki yeri istemeyerek kendi mülkleri olarak gördüler. Yeni gelenlerin hepsi onlara istenmeyen değersiz sığıntı gibi göründü. Sonradan getirilenler de, ölüm saatinin yaklaştığı bir anda ne kadar anlamsız olsa da, kendilerinden öncekilerin soğuk davranışını açıkça fark etmiş olacaklar ki, -bu da garip-kader ortaklarıyla ne selamlaştılar, ne de konuştular; masada ve otların üstünde yer istemediler, ses çıkarmadan ve surat asarak bir köşeye sıkıştılar. Daha önce üzerlerine acımasızca çöken sessizlik, şimdi de anlamsız bir meydan okuma duygusunun bu gerginliği ile daha sıkıcı hale dönüştü.

Bu sessizliği, tiz, aydınlık, sanki başka bir dünyadan kopup gelen bir ses ansızın delip geçti; en ilgisiz kişiyi bile karşı durulamayacak biçimde sessizliğinden ve bezginliğinden çekip alacak gibi çınlayan, neredeyse çırpınan bir ses. Ötekilerle birlikte yeni gelen

bir kız, sarsılırcasına ayağa fırladı. Ötekilerden ayrılıp pencerenin parmaklığına dayanmış duran ve sonra da kıza doğru yürüyen genç bir adama yana devrilir gibi kollarını öne doğru uzatan, titreyen bir sesle, "Robert, Robert," diye bağıran bu kızdı. İki genç insanı, bir ateşin iki alevi gibi beden bedene, ağız ağıza, birbirlerine sarıldılar. İkisinin içinde de öyle bir ateş yanıyordu ki, birden boşanan sevinç gözyaşları birbirlerinin yanaklarından aşağı süzüldü; ikisinin hıçkırıkları tek bir gırtlaktan geliyormuş gibiydi. Gerçekten inanabilmek için ve beklenmeyen bir şeyin aşırı gerçekliğinden korkarak bir an için kuşku ile, birbirlerinden ayrıldıktan hemen sonra, eskisinden daha ateşli yeni bir kucaklaşma başladı. Duygunun sonsuzluğunda yalnızca birbirleriyle baş başa, şaşıran ve bu şaşkınlıkla canlanıp kuşkuyla onlara yaklaşan arkadaşlarına hiç aldırmaksızın, tek bir solukla ağladılar, hıçkırdılar, konuştular ve bağırdılar.

Genç kız, yüksek bir belediye memurunun oğlu Robert de L... ile çocukluğundan bu yana arkadaş, aylardan bu yana da nişanlıydı. Kilisede evlenme kâğıtları askıya çıkmıştı; Meclisin askerlerinin kente girdiği kanlı günde de nikâhları kıyılacaktı, ama Percy'nin ordusunda Cumhuriyet'e karşı savaşmış olan nişanlı delikanlıyı görev, zor durumdan kurtulma çabaları içindeki kralcı generale eşlik etmeye çağırmıştı. Haftalarca delikanlıdan hiçbir haber çıkmamış, kız da, nişanlısının İsviçre sınırını geçip kendini kurtardığını umut etmeye başlamıştı. Bu arada kentin yazıcılarından biri, muhbirlerin delikanlının çiftlikte saklandığı yeri bulup haber verdiklerini, bir gün önce de devrim mahkemesine teslim edildiğini kıza bildirmişti. Yürekli kız, nişanlısının tutuklandığını ve kurtuluşu olmayan cezaya mahkûm edildiğini öğrenir öğrenmez, doğanın kadınlara en büyük tehlike anında verdiği büyülü ve anlaşılmaz enerji ile yanına yaklaşılmaz halk temsilcilerine kadar çıkıp, nişanlısının bağışlanması dileğinde bulunmak gibi olanaksız bir şey yaptı. Kızın önce ayaklarına kapandığı Collot d'Herbois, hainler için af tanımadığını söyleyerek onu sert bir davranışla geri çevirdi. Bunun üzerine kız, ötekinden daha az sert olmayan, ancak kullandığı araçlar ba-

kımından daha kurnaz olan Fouché'ye koştu. Zor durumda bulunan genç kızı görünce duygulanan Fouché, yalan söyleyerek duygularına karşı koydu; nişanlısına yardım etmek için araya girmek istediğini, ama duyduğuna göre -bu arada usta dolandırıcı, monoklundan rastgele bir kâğıda şöyle bir baktı-, bugün öğleden sonra Robert de L...'in Brotteaux kırlarında vurulduğunu söyledi. Kurnaz adam, genç kızı kandırmada tam başarılı oldu: Kız, nişanlısının öldüğüne hemen inandı. Ama dayanılmaz acıya kadına özgü biçimde teslim olacağı yerde, artık anlamı kalmayan yaşamına aldırmayıp saçındaki kokardı söküp attı, ayakları ile çiğnedi, Fouché ile oraya koşup gelen adamlarının acımaksızın emiciler, cellâtlar ve korkak katiller olduğunu, bütün açık kapılardan duyulacak kadar yüksek sesle bağırdı. Askerler onu bağlayıp odadan sürükledikleri sırada, Fouché'nin çiçek bozuğu sekreterine kendisinin tutuklama emrini yazdırdığını kendi kulakları ile duydu.

Coşkulu kızın, çevresinde duranlara neredeyse sevinçle anlattığına göre, bütün bunları önemli ve gerçek diye kabul etmemiş, tersine, öldürülen nişanlısının peşinden gidebileceği düşüncesiyle, coşturucu bir hoşnutluk duygusuna kapılmıştı. Sorgulama sırasında soruların hiçbirine yanıt vermemiş, sonun yakın olduğu duygusu onu sevindirmiş, hatta sonradan bu hapishaneye getirilen grubun arasına konduğu zaman gözlerini bile kaldırıp bakmamıştı. Sevgilisinin öldüğünü öğrendikten ve böyle bir ölümde kendisi de ona yaklaştıktan sonra, onu bu dünyada alıkoyacak başka bir şey yoktu. Bu yüzden tamamıyla ilgisizce köşeye sıkışmıştı. Sonra, gözleri karanlığa alışınca, düşünceli bir halde pencereye yaslanmış, başını öne eğmiş duran genç bir adamın nişanlısına benzerliğini görünce şaşırmıştı. Böyle anlamsız ve aldatıcı bir umuda kapılmamak için kendini tutmuş, ama gene de ayağa kalkmıştı. İşte tam bu anda da genç adam mumun aydınlattığı yere doğru gelmişti. Çoktandır umut kestiği insanı birden canlı olarak karşısında görünce, yüreğinin diri diri göğsünden fırladığını açıkça duyduğu halde, o can alıcı noktada korkudan ölmeyişine şaştığını, henüz

geçmemiş bir sarsıntı içinde anlattı.

Genç kız bunları kuş hızı ile anlatırken, sevgilisinin elini bir an olsun bırakmadı. Ne yapacağını bilemeden, nişanlısının varlığından hâlâ kuşku duyuyormuş gibi, ikide bir kendini onun kollarına bırakıyordu. Gençlik duyarlığının bu duygulandırıcı görünüşü, yazgı arkadaşlarını çok etkiledi. Hareketsiz, yorgun, ilgisiz ve her duyguya kapalı oldukları halde, ansızın büyük bir canlılıkla böyle tuhaf biçimde birbirlerine kavuşan çiftin çevresini sardılar. Hepsi bu olağanüstü yazgı karşısında kendi durumunu unuttu; genç çifte ilgi, davranışlarını onaylama ya da acıma anlatan birkaç söz söylemek için büyük bir gereksinme duydu. Ancak ateşli genç kız her acımaya kendinden geçercesine duyduğu bir gururla karşı çıktı; mutlu olduğunu, sevgilisi ile aynı anda öleceği ve birisi öteki için yas tutmak zorunda kalmayacağı için çok mutlu olduğunu, yalnız henüz taşımakta olduğu yabancı bir adla, kocasının nikâhlı karısı olamadan Tannın karşısına çıkacağı için mutluluğunun biraz azaldığını söyledi.

Bunları çok masum bir tavırla, hiçbir niyet gütmeden söylemiş, neredeyse söylediklerini de hemen unutmuş, gene sevgilisinin kollarına kendini bırakmıştı. Bu yüzden, onun bu dileğinden çok duygulanan Robert'in bir savaş arkadaşının, bu sırada yavaşça kenara çekilip, yaşlıca bir adamla fısıldaşmaya başladığını fark etmedi. Oysa fısıldaşmanın bu iki kişiyi etkilediği anlaşılıyordu; yaşlı adam hemen kendini toparladı, nişanlılara doğru yürüdü ve onlara şunları söyledi: Taşıdığı köylü kıyafetinden anlaşılmamakla birlikte kendisi, yemin etmekten kaçınmış Toulon'lu bir papazdı ve bir şikâyet üzerine burada tutuklanmıştı. Ancak üzerinde papaz giyimi olmadığı halde, görevinde ve papazlık yetkisinde hiçbir değişiklik olmadığını kabul ediyordu. Çiftin nikâhı çok önceden askıya çıktığı, öte yandan mahkeme kararı ertelemeye izin vermediği için, onların kesinlikle haklı olan bu isteğini derhal yerine getirmeye ve arkadaşlarının tanıklığı ile, varlığı her yerde geçerli Tanrı önünde onları burada evlilik bağı ile birleştirmeye yürekten istekli ve hazırdı.

Genç kız, dileğinin bir kez daha ve hiç umut edilmedik bir yoldan yerine geleceğinden şaşırarak, soran gözlerle nişanlısına baktı. Delikanlının yanıtı, sevinç dolu bir bakış oldu. Bunun üzerine genç kız sert mozaiklerin üstüne diz çöktü, papazın elini öptü ve böyle uygunsuz bir yerde de olsa nikâhın gerçekleştirilmesini rica etti; ne de olsa temiz duygular taşıdığını ve bu anın kutsallığını eksiksiz yaşadığını söyledi. Bu boğucu ölüm hücresinin bir an için kiliseye dönüşmesi herkesi çok duygulanırdı, elde olmadan gelinin coşkunluğuna ortak etti ve herkes, çeşitli çabuk etkinliklerle bu coşkunluğu güçlükle saklayabildi. Erkekler birkaç sandalye bulup getirdiler, demir bir haçın etrafına mumlan dizdiler ve masayı bir kürsüye benzettiler; kadınlar acımalı elleriyle buldukları birkaç çiçekten acele küçük bir çelenke yapıp, kızın başına koydular. Bu arada papaz evlenecek delikanlı ile bitişik bölmeye geçti ve önce onun, sonra da kızın günahını çıkarttı. İkisi birlikte hazırlanan kürsünün önüne geldiklerinde, birkaç dakika için derin ve dikkati çeken büyük bir sessizlik oldu; bu yüzden nöbetçi asker kuşkulu bir durum bulunduğunu sanıp ansızın kapıyı açtı ve içeri girdi. Tuhaf bir hazırlık yapıldığını fark edince, elinde olmadan karanlık köylü yüzünü bir ciddilik ve saygı duygusu kapladı. Kimseyi rahatsız etmeden kapıda durdu; böylece o da bu olağanüstü nikâhın suskun tanığı oldu.

Papaz, masanın önüne geçti; insanların alçakgönüllülükle Tanrıya bağlanmak istediği her yerin bir kilise ve kürsü olduğunu birkaç sözle açıkladı. Sonra yere diz çöktü, onunla birlikte bütün orada bulunanlar da aynı şeyi yaptılar; ortalık çok sessizdi, zayıf alevlerin hiçbiri kıpırdamıyordu. Bu sessizlik içinde papaz, her ikisine yaşam ve ölüm için birleşmek isteyip istemediklerini sordu. Metin bir sesle yanıt verdiler: "Yaşam ve ölüm için." Bu ölüm sözcüğü, sessiz bodruma aydınlık saçarak ve çınlar gibi, hiçbir korkunun etkisiyle titremeden yayıldı. Sonra papaz ikisinin ellerini birleştirdi ve bağlayıcı sözler söyledi: "Ego auctoritate sanctae matris Ecclesiae qua fungor, conjungo vos in matrimoniam in nomine Patris et

Filii et Sipiritus sancti."

Tören bununla sona erdi. Yeni evliler papazın elini öptüler, hükümlülerin her biri onlara sevecenlik sözleri söylemek için teker teker geldi. Bu anda ölümü düşleyen yoktu, ölümü duyanlar artık onun korkutuculuğunu sezmiyorlardı.

Bu arada, nikâh tanıklığı yapan dost, birkaç kişiyle daha fısıldaştı ve hemen ardından tuhaf bir etkinliğin yeniden başladığı görüldü. Erkekler, bitişikteki küçük bölmeden ot çuvalları getirdiler. Düşsel olaya kendilerini iyice kaptırmış olan yeni evliler, yapılan hazırlıkları hâlâ fark etmedikleri bir sıra, söz konusu dost yanlarına geldi ve kendisiyle yazgı arkadaşlarının evli çifte nikâh günü dolayısıyla bir armağan sunmak istediklerini, ama kendi yaşamını sürdüremeyen kişiler için dünyasal bir armağanın önemsiz olduğunu gülümseyerek söyledi. Yeni evlilere sevinçli ve değerli gelebilecek bir tek şey vermek istiyorlardı: Gelin olmanın ve sonucu gecenin yalnız sessizliği. Onların küçük bölmede tamamıyla yalnız kalabilmeleri için kendileri dış bölümde biraz daha sıkışacaklardı. "Son birkaç saatten yararlanın, diye ekledi dostlar, "tek solukluk yaşamı bile bir daha bulamayız, böyle bir anda sevgiye kavuşan, onun tadını çıkarmalı.

Genç kız saçlarının köküne kadar kızardı, eşi ise dostunun gözlerine içtenlikle baktı ve kardeşlik elini duygulanarak sıktı. Tek söz konuşmadılar, yalnızca birbirlerine baktılar. Bunun üzerine hiç kimse bir şey söylemeden, bilinç dışı bir davranışla erkekler damadın, kadınlar da gelinin etrafına dizildiler; törene özgü biçimde ışıkları yukarı kaldırarak, onların duygularına ortak olma coşkusu ile çok eski bir düğün göreneğini yeniden bulmuş olmanın bilincine varmadan, onları ölümden ödünç alınmış bölmeye geçirdiler.

Yeni evlilerin ardından kapıyı yavaşça kapattılar. Bu yakın ve gerdeğe giden beraberlik üzerine hiç kimse yakışıksız ve temiz olmaktan uzak, şaka yollu bir söz söylemedi, çünkü olağanüstü bir saygı duygusu, kendi yazgılarına karşı bir şey yapamayan bu insanların, başkalarına bir avuç mutluluk verebilecek duruma gelme-

siyle, hepsinin üstüne suskunluğun kanatlarını germişti. Her biri, kendi kaçınılmaz yazgısını başkasına iyilik yaparak unutur gibi olduğu için gizlice gönül borcu duyuyordu. Böylece hükümlüler, karanlıkta dağınık bir halde, uyanık ya da düş görerek, ot çuvallarının üstünde sabaha kadar yattılar, yalnızca bazen iniltinin, soluklarla sımsıkı dolan bölmeyi sarstığı oldu.

Ertesi sabah, askerler, seksen dört hükümlüyü infaz yerine götürmeye geldikleri zaman, hepsini uyanmış ve hazırlıklı buldular. Yalnız yeni evlilerin bulunduğu yan bölmede sessizlik vardı: Tüfek dipçiklerinin sert vuruşları bile yorgun düşen çifti uyandıramadı. Bunun üzerine sağdıç, mutlu kişileri cellat zorla uyandırmasın diye yavaşça yanlarına gitti. Birbirlerine gevşekçe sarılmışlar, kızın eli sırtüstü uyuyan erkeğin eğik boynunun altında unutulmuş gibi duruyordu; uykunun yumuşak donukluğu içinde bile yüzleri mutluluğun rahatlığı ile parıldıyor ve bu durumda onların rahatını bozmak, duygulanan arkadaşları için zor geliyordu. Ancak bekleyemezdi, sert bir uyarma ile önce erkeği dürttü; sendeleyerek gözlerini yukarı diken genç adam, bir an durumu düşündü ve yaşam yoldaşını sevecenlikle yatağından kaldırdı. Yoldaşı yukarı doğru baktı, çocuksu bir korku içindeydi, ama bunun tek nedeni soğuk gerçeği ansızın önünde görmekti. Sonra eşine aynı şeyi düşünüyormuş gibi gülümsedi: "Hazırım."

İki genç el ele tutuşmuş içeri girince, herkes farkına varmadan onlara yer açtı ve böylece hiç kimse böyle olmasını istemediği halde, yeni evliler, hükümlülerin ölüm yolculuğunu başlattılar. Bu üzüntü verici grupların her günkü görünümüne alışık oldukları halde, bu kez herkes garip alayın ardından şaşkınlıkla baktı; çünkü alayın başını çeken bu iki insan, genç subayla başında gelin çelengi taşıyan kadın, öylesine alışılmadık bir neşe ve neredeyse kutsal bir güven saçıyorlardı ki, en duygusuz ruhlar bile burada yüce bir gizem bulunduğunu saygı duyarak sezinlediler. Ama öteki hükümlüler de, ölüme götürülenlerin her zamanki ağır yürüyüşünü bıraktılar ve her biri, üç kez umut edilmedik biçimde dilekleri ye-

rine gelmiş olan bu iki insana, keskin bakışlarla gözlerini diktiler; umutsuzluğun karıştığı bir güvenle, bu iki mutlu insan için son bir mucize olması gerektiğini, olacağını ve böylece onların herkesi kesinleşen ölümden kurtaracağını düşündüler.

Oysa yaşam yalnız mucizeye benzeyenden hoşlanır, gerçek mucizeyi kendine saklar: Vaktiyle Lyon'da her gün olan da yalnız buydu. Alay köprüden geçerek Brotteaux'nun bataklık kırına götürüldüler. Burada onları, her insana üç tüfek olmak üzere, on iki manga piyade askeri bekliyordu. Hükümlüleri bir sıraya dizdiler: Tek bir yaylım ateşle hepsi yere yığıldı. Sonra askerler, henüz kanlan akan ölüleri Rhône ırmağına attılar; ırmağın hızla akan suları, bu bilinmeyen insanların yüzüne ve yazgısına hiç aldırmadan onları yuttu. Yalnız batmakta olan bir ölünün başından kolayca çözülen düğün çelengi, durmadan akıp giden dalgaların üstünde bir süre anlamsız ve yabancı görünüşte yüzüp durdu. Sonunda o ve onunla birlikte, ölümün dudaklarından çözüşen ve bu yüzden düşünmeye değer olan aşk gecesinin anısı, uzun zaman için kayboldu.

Çeviren: Arif Gelen

Öldüren Aşk

Buraya bir aşkın izini sürerek gelmiştim. Aşk, ardında hep bir işaret bırakır, kendi aşklarını yaşayamayanlar başkalarının aşklarının peşine düşebilsinler diye. Başkalarının aşklarının izinde neden gezindiğimi ben de ilk zamanlar pek anlayamıyordum. Sonraları bu garipseme duygusunu attım üstümden. Herkes aynı şeyi yapmıyor mu? Okuduğumuz kitaplarda, seyrettiğimiz filmlerde, dizilerde hep başkalarının aşklarını yaşamıyor muyuz? Pembe dizilerde döktüğümüz onca gözyaşı gerçekte kendi yaşamımızdaki aşksızlığımıza değil mi?

Bu merak bende ilk kez karşı komşunun kızı ilk aşkını yaşadığı zaman başladı. Önceleri utana sıkıla pancurların ardından izliyordum onları. Pencere kenarındaki bekleyişini, yüzünün endişeli ifadesinin birden değişerek yanaklarının beyazdan pembeye renklenişini, garip bir parıltıyla bir yanıp bir sönen gözlerini, söze dönüşmeyen ama içine sığmayan mutluluğun resmini, yoldan geçerken kaçamak bakışlarını izlediği delikanlının uzaklaşmasıyla o anlık mutluluğun sönüşünü, sancılı bir kuşkunun yüzünü karartışını, neşeden hüzne, acıdan coşkuya ani değişimlerini izlerken kendi yüreğime benzer duyguların yansımasını bekliyordum. Ama olmuyordu, film izlemekten ya da kitap okumaktan farklıydı gerçeğini izlemek. Onlarla özdeşleşemiyordum. Üstelik gizli gizli seyrettiğim için buna utanç da ekleniyor, kendimi mahallenin dedikoducusu gibi hissediyordum. Oysa değil dedikodu etmek, izlediğimi birisinin hissetmesinden bile çekiniyordum. Aslında o zaman bu işten vazgeçmeliydim.

Bir süre sonra o delikanlı bizim sokaktan geçmez, komşu kızı da pencereye çıkmaz oldu. Sanırım aynılmışlardı. Buluştuklarını

gördüm desem yalan olur. Ama kızın öyle tutkulu bir bekleyişi, delikanlının da dimdik geçerken yan gözle o pencereye öyle bir bakışı vardı ki, kucak kucağa sevgililerden bile böylesine bir sıcaklık yayılmazdı. Sonra kız başka birisiyle nişanlanıp evlendi. Gelinliği giyip kapının önündeki arabaya binerken delikanlının her zaman geldiği yöne bir anlık bakışında umutla umutsuzluğun çakıştığını sandım. Sanki onun oradan çıkıp gelmesini bekliyordu hâlâ, gelmeyeceğini bile bile. O anda onunla aynı duyguları paylaştığımı hissettim. Ben de o delikanlıyı bekliyordum. Kızın mutluluktan gözlerinin parladığı anları paylaşamamıştım ama şu andaki özlemini, hüznünü, umutsuzluğunu hissedebiliyordum. Bu bile bir şeydi, hiçbir şey hissetmemekten iyiydi.

O günden sonra mahallemizdeki aşkları izlemeyi sürdürdüm, hatta aşağı ve yukarı mahalleleri, parkları, orman yollarını, fuardaki çay bahçelerini, gözden ırak köşeleri hep tarıyordum. Yalnız her seferinde ancak bir tek aşk hikâyesini izliyordum. Bazen karışıklıklar olmuyor değildi. Delikanlı birden fazla kızla farklı zamanlarda aynı yerlerde buluşuyor, hepsine de aynı yaklaşımı gösteriyordu. Genç kızlar arasında da böyleleri çıkıyordu. Aynı anda birkaç ilişkiyi birden yürüten bu kızlar ve erkekler beni şaşırtıyordu. Ben birden fazla aşkı izleyemezken, onlar aynı anda farklı kişilerle aşkı yaşayabiliyorlardı. Üstelik yüz ifadeleri de hiç değişmeden. Böyle çiftleri izlemekten hemen vazgeçerdim. Benim de bir "aşk" anlayışım vardı elbette. Masum aşklar giderek azaldı. Gençler çok kestirmeci ve pratik olmuşlardı. Nerede eski romantik aşklar deyip duruyordum kendi kendime, onları gerçekten yaşamışçasına. Aslında filmlerde ve öykülerde yaşadıklarımı arıyordum. Belki onlar da benim gibilerin uydurmasıydı. Yine de aramaktan vazgeçmiyordum.

Sınırlarımı zorlamaya karar verdim. Biraz dışarılara, aşkın daha yoğun yaşandığı sıcak kıyılara gitmeliydim. Böyle böyle uzak sahil kasabalarına gider oldum, ucuz pansiyonlarda ve motellerde kalıyor, çevremdeki aşıkları izliyordum. En çok bağlandığım çiftler bi-

le beni düş kırıklığına uğratıyordu. İncelik, güzellik, özveri yitip gitmişti. Aşklar artık bulundukları mekânı kirleten bir çıkar ilişkisine dönüşmüştü. Kaldığım pansiyonlarda sık sık rezaletler çıkıyor, hamile kadınlar eşlerini başka kadınlarla basıyor, kocalar karılarını başkalarının sıcak yatağından toplayıp götürüyordu. Çığlıklara, haykırışlara, kavga seslerine alışmıştım. Hiç mi temiz aşk kalmadı diye lanet ediyordum aşkın düştüğü hallere. Yine de gerçek aşkı arama tutkum bir türlü bitmiyordu. Saf aşkın varolamayacağını, yaşamın çok kirlendiğini biliyordum ama yine de bir umut vardı içimde. O gün onlara rastlayacağım sanki içime doğmuştu.

Yol kenarındaki bir bankta oturuyorlardı. Kız sarı saçları, mavi gözleri, içini yansıtan şeffaf ve parlak cildiyle peri kızı kadar güzeldi. Oğlan da ışık ışık kara gözleri, uzun siyah saçları, düzgün ve biraz sert yüz çizgileriyle peri padişahının oğlu. Birbirine bu kadar yakışan çift güç bulunur diye düşündüm ve onları uzaktan izleyebileceğim bir banka otararak kitabımı açtım. Kafamı bir türlü okuduklarıma veremeden sayfalara bakıyor, arada onları izliyordum. Onlar başka bir dünyadaymış gibi benden uzaktılar. Aralarında konuştuklarını duyamıyordum. Kulak kabartıyordum ama yalnızca kanat çırpan martıların sesini, bir de kıyıya çarpan dalgaların mırıltısını duyuyordum. Belki de aşkın sesi, insan sesine hiç benzemezdi. Aşk hep martılarda ve denizin dalgalarında ses bulurdu kendine. Ne zaman bir deniz kıyısı görsem, yalnızlığım daha da çöker yüreğime, köpüklerden oluşmuş bir aşk düşer gönlüme de kime akıtacağımı bilemem. Aşk sudan mı doğmuş? Vücudumu saran sularda bir sevgilinin kucaklayışını hissettiğimde ürperir ve üşürüm... Suyun gürül gürül akışında aşk nağmeleri çağıldar da kimse duymaz çünkü sağır olmuşlardır sevgiye. Bir yüreğin kendisini ifade edişinin milyon çeşidinden birini bile okumayı, anlamayı, algılamayı bilmeyenlerin sağır dünyasıdır bu.

Elele oturup fısıldaşan çifte bakarken iç karartan düşüncelerimle kendime eziyet edip duruyordum. Buraya neden gelmiştim? Onların aşkında beni mutlu edecek ne olabilirdi? Bu gençlerin ay-

nası beni yansıtamazdı. Anlamsızlık duygusu beynimi sardıkça içim kat kat kararırdı. Beni yaşama bağlayan pamuk ipliğinin kopmak üzere olduğunu sanıp korktum. Mutlaka bir şey yapmalı, bir biçimde yaşamı sevmeye çalışmalıydım. Bu tükenmişlik, bu amaçsızlık beni boğmadan tutunacak bir şey bulmalıydım. Düşünceleri kafamdan silmeye ve tüm ilgimi genç çifte yöneltmeye çalıştım.

Oğlan kızı öpüyordu. Böyle sahneler karşısında nedense hep tedirgin olurdum. "Haneye tecavüz" gibi bir şeydi. O anda kendimi pis bir röntgenci gibi hissedip oradan kaçmak istedim. Banktan kalkarak uzaklaşmaya başladım. Birkaç adım atmıştım ki, yakından gelen bir silah sesiyle sıçradım. Arkamı döndüğümde bakmaya kıyamadığım güzel kız biraz önce oturduğu banka yığılmıştı. Oğlansa elindeki tabancayla denize doğru yürüyordu. Bağırmamak için elimi ağzıma bastırdım. Oğlan uçuruma yaklaştı ve tabancasını denize fırlattı. Sonra soğukkanlılıkla geri dönerek banktaki sevgilisinin vücudunu kucakladı ve yeniden uçurumun kenarına yöneldi. Kollarını açarak onu aşağıya bıraktı ve dönüp gitti.

Orada kıpırdayamadan ne kadar durdum bilmiyorum. Gördüklerimin hayal mi, gerçek mi olduğunu bir türlü algılayamıyordum. Neden sonra bacaklarımı güçlükle hareket ettirerek uçurumun kenarına gittim. Aşağıda hiçbir şey yoktu. Ne bir genç kız cesedi, ne de bir tabanca. Yalnızca çıplak kayaların altında uzanan masmavi deniz. Tabanca büyük bir olasılıkla denize düşmüştü ama delikanlının o kadar küçük bir hareketle ağır bir gövdeyi bu noktadan denize fırlatması mümkün değildi. Cesedin kayalıklara düşmesi gerekirdi ama görünürde hiçbir iz yoktu.

Gerçek mi hayal mi olduğuna bir türlü karar veremediğim bu olaydan sonra hiç kimseyi izlemedim. Kendi yalnızlığımın düşlerine gömüldüm. Ne de olsa orada dünyanın tüm aşklarını yaşayabilirdim hem de hiçbir öldüren aşka tanık olmadan. Yine de bir kuşku hâlâ beynimi kemirip duruyor. O güzel kızı öldüren bir kurşun mu, yoksa benim imgelemim miydi?

Bitmiş Bir Yazın Peşinden

Oturuyorlardı. Karşılıklı. İkisi. Yalnızdılar. Dışarıda (ve içeride) hava kararmıştı. Gece değildi, hayır. (Yaz da değildi.) Soğuk, sislenmiş puslanmış bir kasım günüydü.

Bugün günlerden neydi? Bilmiyordu. (O da bilmiyor, ben de bilmiyorum. Yıllar ve salılar. Eski salılar. O geçmiş salılardan bir salıda değiliz. Sıkıntılıyım. Sıkıntılısın. Sokak ve bu salon. Onun da sıkıldığını görüyorum. Hiç değişmemiş. Aynı. Hep aynı. Hep. Hiç değişmeyecekti ve hiç değişmemiş işte. Onu değiştiremedim. Beni değiştiremedi. Ama o beni değiştirdi. Değiştirmişti. Her salı, onun için başka biriydim ben. Kendimden başka biri. Evet: Zorunlu. Kurtulmasız. Onun istediği, umduğu, beklediği, benim de öyle olmam gerektiğine inandığım biri.)

"Çok zaman oldu, değil mi?" diye sordu. Biliyorlardı. Evet, çok zaman olmuştu. Görmeyeli.. Görüşmeyeli.. Karşılaşmayalı.. Bunları hiç söylemedi, ne o, ne o. Sustu. O da sustu.

"Çok zaman oldu, değil mi?" (Evet, ama o çok zaman, ne kadar bir zamandı? Çok zaman oldu, çok zaman geçti ve ayrıldık. Ayrılmıştınız. Bir gecede ve birdenbire. O da çok zaman önceydi, hatırlıyor musun? Oturmuştunuz. Oturmuştuk. Konuşuyorlardı. Konuşuyorduk. Ben konuşuyordum. o susuyordu. Hep aynıydı. Yine ve yine. Beni dinliyordu. Seni. Anlattıklarımı. Ne anlatıyordun ona? Unuttum. Birilerini, bir olayı, bir kadını belki. Evet, olabilir. Bir cenazeyi belki de. İkimizin de tanıdığı biri ölmüştü ve cenazeye gelmemişti. Evet, gelmemiştim. Seni sormuşlardı.)

Ellerine bakıyordu. Çok kırışıktı, eski elleri yoktu. (Ne aptallık! Farkındasın ve bekliyorsun.Yüzüğün nerede diye sorsun bana. Sorsun, çünkü onun yüzüğüydü, o vermişti. Mavi ve akik. Taşlı. Gü-

müş. Onu bekledim. Onu... Çok... Yüzük, parmağındaydı. Çıkarmamıştım. Uzun bir süre hem. Çok uzun bir süre, evet! Sonra çıkarıp çekmecende bir yerlere sakladın. Bir daha takmamak, görmemek, hatırlamamak üzere. Bana onu hatırlatacak herhangi bir şey olsun istemiyordum. İstememiştin. Bir yüzük bile, evet. Resimlerini yırttın. Ah, çok güzeldi o resimlerin birinde. Evet! Nerede çektirmişti, neresiydi orası... söylememişti. Çok ağaçlı bir alanda, elinde cigarası, sırtında açık renk pardösüsüyle durmuştu, sana bakıyordu. Bana bakıyordu. Bana, tabii... Bütün resimlerinde değil, hayır o resimde sana bakıyordu en çok. Güzdü, o resimde güz vardı ve yerler sararıp solmuş yapraklarla örtülüydü, gerisindeki ağaçlar çıplaktı. Ne vardı başka o resimde, peki? Neydi benim yüreğimi bukağılayan? Ağaçlar mı? Geniş, sınırsız alan mı? Vaktin belirsizliği mi mevsim mi, onun bir anda donup kalmışlığı mıydı, neydi?

Orada duruyordu. Kımıldamadan. Ürkmüştüm, içimi ürpertmişti. Hep orada, o resimdeki gibi kalacak... Donmuş... Hareketsiz... Yürümeyecekti; cigarasını içmeyecek, trenlere binmeyecek, vapurlarla denizleri aşmayacak, elinde çiçek, önce cümle kapısının girişindeki dört basamağı, sonra onu bekleyen bana vardıracak on bir basamağı çıkıp kapımın zilini yavaşça çalmayacaktı. Kapıya açmayacaktım, karşılamayacaktım, öpmeyecektim, salona almayacak, oturmasını bekleyip ne içeceğini sormayacaktım. Ben mutfaktayken... Sen mutfaktayken arkandan sarılıp boynundan öpmeyecekti. Saçlarımı ille de ben kızayım diye iki eliyle toplamayacaktı. Ah, bu şarap ne kadar güzel! Dünden buzdolabına koymuştum. Niçin şarap içiyoruz. Ben şarap içmeyi seviyorum da ondan. Sen böyle deyince şımarıklığına gülerdi, değil mi?)

... Hiç aramamıştı. Doğruydu. O da onu hiç aramamıştı. Arayabilirdi ve aramamıştı.

"Seni aramadım, arayamadım, dedi. (Her zaman öyle olmadı mı, hadi, hatırla, çünkü unutmadın ve asla unutmuş olamazsın. Öbür ayrılıklarınızda da. Hatırla: Her zaman sen gittin. Sen. Hayır,

yanlış, evet. Bir kez de ben. Bir kez de o. Çünkü. Hatırla: Yine bir salıydı. Ve telefon. Ne zaman geliyormuş, kaçta evde olmalıymış, onu karşılar mıydım. Aynı şeylerdi, aynı şeyler ve aynı şeyler. Aynı. Evet hayatım, tabii bekliyorum hayatım seni çok özledim biliyor musun, kaç treni dedin; olur hayatım ben istasyonda olurum, gelirsin, sonra arabayla döneriz. İkimiz. Saçlarını dağıtma! Saçlarını topla! Yüzün böyle çok güzel oluyor inan bana. Sana inanıyorum. Sana... Hayır, istemiyorum! Saçlarımı toplamayacağım. Hiç toplamayacağım. Hepsini dağıtacağım. Yüzüm, istediği kadar çirkin olsun. Bana karışma! Hayır, beklemiyorum, hayır, hiçbir zaman gelme, hayır, seni karşılamayacağım, seni özlemedim, hiç, istasyonda olmayacağım, bütün trenler geçsin ve gitsin, hepsinin cehenneme kadar yolları var. Ben... Ben yokum. Yokum!)

"Evet, aramadın, dedi.

"Sen de aramadın," dedi. (Niye, niçin? Neden? Aranmayı istiyorum ben. Aranan olmayı istiyorum. İstiyordum. Bekliyordum. Uyanıyor, duş yapıyor, kahvaltı ediyor, eve dönüyor ve telesekreterin bana göz kırpmasını, seni aradı.. seni aradı demesini bekliyordum. Tanrım, beni aramıştı, evet onun sesiydi bu ve sesini duyuyordum: Merhaba, nasılsın, beni özledin mi, beni seviyor musun? Ben de seni seviyorum. Yalancı. Hain. Soramadın ona. Evet, soramamıştın ona. İstedim ve soramadım. Arayabilirdi. Bir kezcik olsun... Bana hiç seni seviyorum demedi. Bir kerecik bile. Bir kezcik olsun. Karşı karşıyayken, yatakta sevişirken, telefonla, mektupla, telgrafla... Beni arar mısın yarın? Gözleri boş bakardı. Erkek ve nobran. Bensiz. Sormamıştım. Sormadım, beni aramaz çünkü. O, aramaz. Ben ararım. Ben aradım. Her zaman, her zaman. Ve unutmadım.)

"Kızdın mı?" dedi.

"Niçin?" Durdu ve "hayır, kızmadım," dedi. (Kızmakmış! Neye yarardı ki? Onu yitirmeye mi? Onsuz yapabilir miydim, o güce sahip miydim ki? Ama, hatırla: Yaptın, yaptım, değil mi? Kızdım ve yaptım. Serinkanlılıkla. Bilerek. İlk kezdi. Pişmanlıksız. Hayır, gel-

me, beklemiyorum, karşılamıyorum, seni özlemedim, seni sevmiyorum. Hiç mi? Evet, hiç! Telefonu kapadın ve ağladın. Telefonu kapadım ve ağladım, evet. Kalktım, içki koydum kendime. Ve yazdı yine, değil mi? Buz bitmişti dolapta, tonik de kalmamıştı. Almayı unutmuşum. Bile bile. Nasıl olsa istasyona onu karşılamaya çıkacaktım, gelirken markete uğrar, alırdık. Öyle düşünmüştüm. Sıcak, toniksiz cini musluğa döktün ve ağladın. Ben olsaydım.. Ben olsaydım.. Telefondaki benim dediklerime aldırmazdım, atlardım yine trene, saatinde gelirdim, istasyonda seni bulamayınca bir taksi çevirir, deliler gibi eve koşardım. Olsun, sen beni sevme, ben seni seviyorum, ben seni özledim, olsun, sen beni özleme, sen beni sevme. Hadi öp beni! Peki, sen beni öpme, ben seni öpebilir miyim? Tanrım saçlarından gelen bu koku... Biliyorum, bilirim çünkü, o, bu kokuyu hep... Ah, hatırlamıyorsun demek? Gelmedi. Aramadı, telefon etmedi, mektup yazmadı, telgraf çekmedi ve sustu.

ölmüş olsaydım, cenazeme de gelmez miydi diye düşündüm. Cenazeme... Benim? Ona çok kızdın. Evet, çok kızdım ve her gün ağladım, her gün ondan bir haber çıkar diye bekledim. Hayır, aramadın, telefon etmedin, mektup yazmadın, telgraf çekmedin. Hayır! Doğum günüm oldu, aramadı. Ama.. bir gün.. bir rastlantı.. Kuşkusuz. Telefondaydık. İkimiz. Onu çağırdım. Tabii, niçin utanacaktım, niçin sıkılacaktım? Küçülmek ve onur kırılması mı? Boş! Gelsene... dedin. Sen dedin. Ben dedim. Evet, gelsene dedim ona. Ne zaman mı? Bugün.. olur mu? Tabii, seni karşılarım. Tabii, saçlarımı dağıtmam. Hiç dağıtmam, toplarım. Evet, ensemde. Çok yukarılarda. Sonra... Eve gelince... Mutfakta boynumdan öpersin beni, değil mi? Ah, evet, tabii çok özledim. Hayır, ikimiz de aptalız. Sen ve ben. Ama bize yakışıyor. İki aptal! İki seven aptal. Biz.)

"Sonra, hep düşündüm.." dedi.

"Neyi? Anlamadım.." dedi.

"O gece.. Ben.. Ben.. Haksızdım," dedi, bunu söylerken de

göz göze gelmemekte titizlendi. (Öyle bile olsa.. Öyle bile olmuş olsa.. Artık çok geç değil miydi? Evet, çok geçti ve kopmuştunuz. Ne kadar zaman oldu? Ne kadar salılar, ne kadar aylar ve ne kadar yıllar? Ve zaman acımasızdır. İkimiz de hatırlamıyoruz şimdi. Hatırlayamayız. Hatırlayamazsınız. Seni bana hatırlatacak ne kalmıştı ki? Seni bana, hatırlatacak bir tek şey bile yoktu. Ne içimde, ne çevremde. İnan: Kalbim soğudu. Bazen anıyorum seni, anmıyor değilim ve yalan söylemiyorum. Fakat geçti. Evet, artık geçmiş. Her şey hikâye olmuş. Bunca yıl sonra... Öbürleri de hikâye oldular. Onlar da, ben de, evet. Ama. O kadar zaman sonra.. Arıyor, buluyor ve kalkıp geliyorsun. Niçin? Çok çirkin bu. Çok çirkin. Geçmiş ikimize de bir şey kazandırmaz ki artık. O bir zamanlardı. Biz vardık. İki aptal. İki birbirini seven ya da birbirini sevdiğini sanan ben ve sen. Düşmüş biliyor musun? Bana öyle geliyor. Seni böyle görmeyi istemezdim. Ben de seni böyle görmek istemezdim. Böyle.. Yani.. Niçin o resmini yırttım, niçin saklamadım onu? Bilmiyorum. Ben aptalım, aptalın biriyim. Sen de. İkimiz de aptalız ve.. Utanıyoruz şimdi ve ağlamak istiyorum. Biz... Birbirimizi sevdik. Sevmiştik değil mi? Bunu söyle bana. Söyle! Şimdi. Bana. Evet de, seni sevdim de, seni sevmiştim de.. Hadi, durma, konuş ve söyle, bekliyorum. Bak bana, yüzüme ve gözlerime bak. Sen beni seviyorsun. Bunu biliyorum. Sen de biliyorsun pekâlâ. Ah, ne aptalım, ne aptalsın, ne aptalız!)

Kalktı, yürüdü, hafifçe eğildi, alnından öptü. Sonra döndü ve gitti.

Saçlarını iki elinle ensende topladın ve arkasından baktın onun.

Mensa'nın Fahişesi

Eğer özel dedektifseniz, altıncı duyunuza güvenmeniz gerekir. İşte bu yüzden, Word Babcock adındaki titrek tereyağı kalıbı ofisime girip kartlarını masamın üzerinde açtığında, sırtımda tırmanan ürpertinin yolladığı mesaja kulak vermeliydim.

"Kaiser?" diye sordu. "Kaiser Lupowitz?"

"Ehliyetimde öyle yazıyor," diye sahiplendim.

"Bana yardım etmelisiniz. Şantaj yapıyorlar. Lütfen!"

Sahneye ilk kez çıkan bir solo şarkıcı gibi titriyordu. Tıpla ilgisi olmayan nedenler dolayısıyla bulundurduğum bir şişe viskiyle bardağı ona doğru ittim. "Biraz rahatlayıp her şeyi anlatın bana."

"Karıma... Karıma söylemeyeceksiniz, değil mi?

"Benimle açık konuş, Word. Hiçbir şey için söz veremem.

Kendisine bir içki koymaya çalıştı; ama bardakla şişenin titreyen ellerinin arasında çıkardığı tıkırtı, sokağın başından rahatlıkla duyulabilirdi. Viskinin çoğu ayakkabılarını boylamıştı.

"Ben çalışan bir adamım," dedi Word. "Teknik bakımla uğraşırım. Hani şu el sıkıştığında karşındakini yerinden zıplatan nesneler var ya, işte onları yapar ve onarırım.

"Ee?"

"Pek çok iş adamı bu oyuncağa bayılır. Özellikle Wall Street'tekiler."

"Sadede gel.

"İşim gereği sürekli yoldayım. Nasıl olduğunu bilirsin -insan kendini çok yalnız hisseder. Yo, yoo, sandığın gibi değil. Bak Kaiser, ben daha çok entelektüel bir insanım. Fıstık gibi bebekleri bulmak kolay, onlardan her yerde istemediğin kadar var. Ama gerçekten kafası çalışan, beyni olan kadınlar -işte onları istediğin an

bulmak o kadar kolay değil."

"Devam et."

"Neyse. Bu kızdan söz edildiğini duydum. On sekiz yaşında, Vassar Üniversitesi'nde öğrenci. Parasını verdiğinde, gelip istediğin konuyu tartışır -Proust, Yeats, antropoloji. Düşünce alışverişi. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Tam değil."

"Yani bak, karımla gerçekten iyiyiz, sakın beni yanlış anlama. Ama benimle Pound'u tartışmaz. Ya da Eliot'u. Evlendiğimde bunu bilmiyordum. Beni zihinsel olarak heyecanlandırabilecek bir kadın istiyorum, anlıyor musun Kaiser? Parası neyse ödemeye hazırım. Uzun bir bağlılık peşinde değilim, çabuk bir zihinsel ilişki, ondan sonra da kızın gitmesini isterim. Benim mutlu bir evliliğim var, Kaiser."

"Ne kadar zamandır sürüyor bu iş?"

"Altı aydır. İçimde böyle bir arzu uyandığımda Flossie'yi arıyorum. Flossie bu işin madamıdır, karşılaştırmalı edebiyat master'ı var. O da bana bir entelektüel gönderir."

Bu da, zayıf noktası akıllı ender olan adamlardan biriydi işte. Durumuna üzülmüştüm. Onun gibi pek çok adam olduğunu düşündüm, karşı cinsle ufak bir düşünsel iletişim için büyük bir açlık duyan ve bunu elde etmek için seve seve paraya kıyan insanlar.

"Şimdi de karıma her şeyi anlatmakla tehdit ediyor beni, dedi.

"Kim?"

"Flossie. Otel odasına alıcı yerleştirmişler. 'Köktenci İstencin Biçemleri' ve 'Çorak Ülke'yi tartışmamı banda almışlar. Gerçekten derin konulara girmiştim üstelik. On bin dolar vermezsem Carla'ya gidecekler. Kaiser, bana mutlaka yardım etmelisin, Carla bana zihinsel olarak doyurucu gelmediğini öğrenirse yıkılır"

Klasik telekız hikâyesi. Merkezdeki çocukların, yüksek eğitim görmüş bir grup kadın hakkında bilgi toplamaya çalıştıklarını duymuştum, ama henüz bir şey bulamamışlardı.

"Bana telefonda Flossie'yi bul."

"Ne?"

"Sana yardım edeceğim, Word. Ama günde elli dolarını alırım, artı harcamalar. Epey çok oyuncak onarman gerekecek."

"On bin dolar tutmayacağından eminim," dedi sırıtarak; telefonu eline alıp bir numarayı çevirdi. Alıcıyı ondan alıp göz kırptım- Word'u sevmeye başlamıştım.

Bir saniye sonra ipek gibi bir ses yanıt verdi. Konuşmaya başladım.

"Anladığım kadarıyla bana bir saatlik güzel bir söyleşi ayarlayabilirmişsiniz."

"Tabii tatlı çocuk. Nasıl bir şey düşünüyorsunuz?"

"Melville'i tartışmak istiyordum."

"Moby Dick mi, yoksa kısa romanları mı?"

"Ne değişir?"

"Ücret, tatlım, yalnızca ücret. Sembolizm ekstra ücrete tabidir."

"Bana ne kadara çıkar?"

"Moby Dick için elli, belki de yüz. Karşılaştırmalı bir tartışma ister misin - Melville ve Hawthorne? Senin için yüz papele olur."

"Fiyat uygun," dedim ve Plaza Oteli'nde bir odanın numarasını verdim.

"Sarışın mı istersin, esmer mi?"

"Sürpriz yapın," dedim ve telefonu kapattım.

Hemen traş olup, koyu bir kahveyi mideme indirdim ve Monarch College Özet Serisi'ne göz gezdirmeye koyuldum. Daha bir saat geçmemişti ki kapı çalındı. Kalkıp açtım; karşımda genç bir kırmızı kafa duruyordu, bol giysileri içinde iki büyük vanilyalı dondurma topu gibiydi.

"Selam. Adım Sherry."

Fantezilerinize seslenmeyi iyi biliyorlardı. Uzun, düz saçlar, deri çanta, gümüş küpeler, makyajsız bir yüz ve topuksuz ayakkabılar.

"Bu kılıkla otele elini kolunu sallaya sallaya girebilmene şaş-

tım." dedim. "Kapıdaki görevli, genellikle elli metre öteden bir entelektüelin kokusunu alabilir."

"Bir beşlik onu sakinleştirmeye yetiyor."

"Başlayalım mı?" diye sordum, kanepeyi göstererek.

Bir sigara yakıp, hiç zaman yitirmeden konuya girdi. "Sanırım 'Billy Budd'a, Melville'in, Tanrı'nın insana karşı tutumunu onaylayışı olarak yaklaşarak başlayabiliriz."

"Haklısın, ama ilginçtir, Milton'sal bir anlam düzleminde değil."

"Hayır, *Kayıp Cennet*'te, pesimistik bağlamdaki bir alt yapıya rastlayamıyoruz."

"Çok doğru, haklısın. Oh Tanrım, ne kadar haklısın," dedim.

"Bence Melville, çocuksu saflığın erdemlerini, nahif ama incelmiş bir anlamda onaylıyordu - sen de öyle düşünmüyor musun?"

Bıraktım, devam etsin diye. Daha on dokuz yaşındaydı, ama şimdiden sahte entelektüellerin katılaşmış yapılarına, kalıplanna sokmuştu kendini. Düşüncelerini yumuşak ve hızlı bir biçimde, kendini hiç zorlamadan ortaya koyuyordu, ne var ki her şeyi yapay ve mekanikti. Ne zaman bir gözlemini ya da düşüncemi söylesem, sahte bir tepki veriyordu: "Oh, evet Kaiser, evet bebeğim, ohh, bu gerçekten derin. Hristiyanlığın platonik düzlemde kavranması daha önce niye düşünemedim bunu?"

Yaklaşık bir saat konuştuk, sonra gitmesi gerektiğini söyleyerek kalktı. Bir yüzlük uzattım.

"Sağol tatlım."

"Bunlardan daha çok var bende."

"Ne demek istiyorsun?"

İlgisini uyandırmıştım. Yeniden oturdu.

"Diyelim ki - diyelim ki bir parti vermek istiyorum?" dedim.

"Nasıl bir parti?"

"Örneğin iki kızın bana Noam Chomsky'i açıklamalı olarak anlatmasını istesem?"

"Oh..."

"İstersen boşver söylediklerimi unutalım..."

"Flossie'yle konuşmam gerek. Ama sana epey pahalıya patlar."

Vidaları sıkıştırmanın tam zamanıydı. Özel dedektif rozetimi gösterip, bunun bir baskın olduğunu söyledim ona.

"Ne!"

"Ben aynasızlardanım şeker kız. Para karşılığında Melville tartışmak 802'ye girer. Hapis yatabilirsin.

"Seni çıyan!"

"İtiraf etsen senin için daha iyi olur, bebeğim. Tabii eğer öykünü Alfred Kazin'e anlatmak istiyorsan başka, ama onun da seni dinlemekten pek hoşnut kalacağını sanmam."

Ağlamaya başladı. "Beni ele verme Kaiser. Masterimi tamamlayabilmem için para gerekiyordu. Burs başvurum geri çevrildi. Tam iki kere. Tanrım."

Sonra tüm yaşam öyküsü çorap söküğü gibi geldi. Batı Central Park'ta geçen çocukluk yılları, Sosyalist yaz kampları, Brandeis. Kant üzerine yazılmış kitaplardan birini okurken sayfa kenarlarına "evet, çok doğru" diye yazan yüzlerce kızdan biriydi o. Ne yazık ki bir yerde yanlış bir yola sapmıştı.

"Paraya gereksinmem vardı. Bir kız arkadaşım, karısı fazla parlak olmayan bir adam tanıdığını söyledi. Adam Blake'le çok ilgileniyordu. Tabii dedim, parasını verirse onunla Blake üzerine konuşurum. İlk başta sinirliyim. Çok numara yaptım, ama adam buna hiç aldırmadı. Arkadaşım, başkalarının da olduğunu söyledi... Daha önce bir-iki kez polis tarafından yakalandım tabii, bir keresinde park etmiş bir arabada birisinde *Commentary* okurken, bir kez de Tanglewood'da. Allah'ın hakkı üç...

"Beni Flossie'ye götür."

Dudağını ısırdı. "Hunter College Kitabevi'nin arkası."

"Evet?"

"Mafya, berber dükkânlarının arkasını yuva olarak kullanır ya, onun gibi."

Hemen merkezi arayıp durumu bildirdim, sonra ona dönüp,

"Tamam şeker kız, gidebilirsin. Yalnız şehir dışına çıkmak yok," dedim.

Minnet dolu bir bakışla yüzünü bana doğru uzattı. "İstersen Dwight Macdonald'ın okurken çekilmiş resimlerini bulabilirim." dedi.

"Başka zaman.

Hunter College Kitabevi'ne girdim. Tezgâhtar bana doğru yürüdü; duyarlı gözleri olan, genç bir adamdı bu. "Yardımcı olabilir miyim?" diye sordu.

"Kendim için Reklamlar" adlı kitabın özel bir baskısını arıyorum. Anladığım kadarıyla yazar, arkadaşları için, kitabının birkaç bin kopyasını altın yaldızlı kâğıt kullanarak bastırmış.

"Bir bakayım. Mailer'ın evine özel WATS hattımız var."

Bakışlarımızı gözlerine diktim. "Beni Sherry yolladı," dedim.

"Öyleyse buyrun, arka tarafa geçin," dedi ve bir düğmeye bastı. Kitaplardan oluşmuş bir duvar aralandı ve bir kuzu gibi, Flossie'nin Yeri olarak bilinen bu zevk sarayına girdim.

Kırmızı duvar kâğıdı ve Viktorya dönemi mobilyalar odanın tonunu belirliyordu. Siyah çerçeveli gözlükler takmış, solgun, sinirli, saçları özensizce kesilmiş genç kızlar kanepelerde oturup, Penguin Klasikleri'nin sayfalarını karıştırıyorlardı, müşterileri baştan çıkartmak için. Yüzünde büyük bir gülümseme olan bir sarışın, bana göz kırptı, yukarıdaki odalardan birini gösterip, "Wallace Stevens'a ne dersin, tatlı çocuk?" dedi. Yalnızca düşünsel değil, duygusal deneyimlerin de ticareti yapılıyordu burada. Elli dolar verip, fazla yakınlaşmadan kıza kendinden söz edebiliyordum. Yüz dolar karşılığında kız sana Bartok plaklarını ödünç veriyor, seninle yemek yiyor ve sinir krizi geçirirken onu izlemene izin veriyordu. Yüz elli dolar verip ikizlerle FM dinlemek olasıydı. Üç tane yüzlük verdiğinde zayıf, esmer bir Yahudi kız seninle Modern Sanatlar Müzesi'nde tanışmış gibi yapıyor, tezini okumana izin veriyor, Elaine'in Yeri'nde, Freud'un kadınlara bakışı üzerine bağıra çağıra tartışıyor ve sonunda da isteğe bağlı bir intihar numarası çekiyordu...

Bazılarına göre kusursuz bir gece. İyi iş. Gerçekten büyük şehir şu New York.

"Gördüklerin hoşuna gitti mi?" dedi arkamdaki bir ses. Döndüm ve kendimi bir 38'liğin servis deliğiyle yüz yüze buldum. Aslında kuvvetli bir midem vardır, ama bu sefer boş bulunmuştum. Bu Flossie'ydi. Ses aynıydı, ama Flossie bir erkekti. Yüzünü bir maskeyle gizlemişti.

"Buna inanmayacaksın ama," dedi "ben üniversite mezunu bile değilim. Notlarım çok düşük olduğundan beni atmışlardı."

"O yüzden mi maske takıyorsun?"

"New York Kitap Eleştirileri Dergisi"ni ele geçirmeyi tasarlıyordum, ama karmaşık planımı uygulayabilmem için Lionel Trilling olmam gerekiyordu. Ameliyat için Meksika'ya gittim. Juarez adında bir doktor var, belli bir ücret karşılığında insanlara Trilling'in yüz hatlarını veriyor. Bir aksaklık oldu. Ameliyattan çıktığımda Auden'in yüzünü taşıyordum, sesim de Mary McCarthy'ninkiydi. İşte o zaman kanunun öbür yanında çalışmaya başladım.

Hızla ileri atıldım, parmağını tetiğe bastıracak fırsatı bulamadan çenesine bir dirsek darbesi indirdim ve o düşerken de silahını kaptım. Bir ton kiremit gibi düştü yere. Polisler geldiğinde hâlâ inliyordu.

"İyi iş becerdin Kaiser," dedi Çavuş Holmes. "Bu herifle işimiz bittikten sonra FBI da onunla konuşmak istiyor. Birkaç kumarbaz ve Dante'nin 'İnferno'sunun yorumlu bir baskısıyla ilgili ufak bir konu. Onu götürün, çocuklar."

Gecenin ilerleyen saatlerinde, Gloria adında eski bir arkadaşımı aradım. Sarışındı. Üniversiteden üstün başarıyla mezun olmuştu; tek fark, konusunun beden eğitimi olmasıydı. Çok güzel bir duyguydu, inanın bana.

Çeviren: Cem Akaş

İçindekiler

Ahmet Önel *Unutma* / 5
Anton Çehov *Küçük Bir Şaka* / 7
Bekir Sıtkı Kunt *Aşk* / 11
Boris Vian *Aşkın Gözü Kördür* / 17
Juan Goytisolo *Kenar Mahalleler* / 27
Leyla Ruhan Okyay *Onun Yalnızca...* / 37
Marguerite Yourcenar *Prens Genci'nin Son Aşkı* / 46
Metin Kaçan *Yıldızımdır Dünyanızda Hep* / 56
Miguel de Unamuno *Aşkın Hücumu* / 59
Milan Kundera *Otostop Oyunu* / 65
Necati Cumalı *Ay Büyürken Uyuyamam* / 85
Nedim Gürsel *İstanbul Agapi Mu* / 91
Nilüfer Açıkalın *İstiyorum* / 95
O. Henry *Ikey'in Aşk İksiri* / 101
Özcan Karabulut *Silvia'yı Sevmek* / 107
Peyami Safa *Muazzez Hanım'ın Aşkı* / 110
Ramsey Campbell *Fantazinin Limitleri* / 114
Sait Faik *Kalinikhta* / 130
Stefan Zweig *Lyon'da Düğün* / 133
Şükran Yücel *Öldüren Aşk* / 143
Tank Dursun K. *Bitmiş Bir Yazın Peşinden* / 147
Woody Allen *Mensa'nın Fahişesi* / 152

ISBN 975-308-343-2